

Regionalna Izba Obrachunkowa

w Katowicach

Nr kontroli 6100/10/3/14

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej gospodarki finansowej **Gminy Gaszowice** przeprowadzonej w dniach od 31 marca do 9 maja 2014 r. przez Inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działających na podstawie upoważnienia Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach znak: WK- 6100/10/2/14 z dnia 17 marca 2014 r.

Kontrolę przeprowadzili:

- Mirosław Zawodnik – Starszy Inspektor – koordynator kontroli, w dniach: 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 25 kwietnia, 5, 6, 7, 8, 9 maja 2014 r.
- Anna Hammerlik – Inspektor, w dniach: 31 marca, 2, 3, 7, 8, 14, 15, 16, 22, 23, 24, 25 kwietnia oraz 5, 7, 8, 9 maja 2014 r.
- Luiza Majchrowska – Inspektor, w dniach 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11 kwietnia 2014 r.

Jednostka kontrolowana:

Urząd Gminy w Gaszowicach

44 – 293 Gaszowice

ul. Rydułtowska 2

tel. 32 43 27 140

Zakres i tematyka kontroli:

- I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE
- II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ
- III. WYKONANIE BUDŻETU
- IV. GOSPODARKA MIENIEM KOMUNALNYM
- V. ROZLICZENIA FINANSOWE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEJ JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI.
- VI. INNE USTALENIA.

Okres objęty kontrolą:

Od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. 9 maja 2014 r

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE

1.1. Kierownictwo jednostki.

Wójtem Gminy Gaszowice jest p. Andrzej Kowalczyk wybrany na to stanowisko w dniu 21 listopada 2010 r. w wyborach bezpośrednich, co zostało potwierdzone zaświadczeniem Gminnej Komisji Wyborczej w Gaszowicach z dnia 13 grudnia 2010 r. Objęcie obowiązków nastąpiło z chwilą złożenia przez Wójta Gminy ślubowania, tj. w dniu 13 grudnia 2010 r., co potwierdza treść protokołu Nr BR-0052/II/10 z sesji Rady Gminy Gaszowice.

Pan Andrzej Kowalczyk pełnił również funkcję Wójta Gminy Gaszowice w kadencji 2006 – 2010, wybrany na to stanowisko w wyborach bezpośrednich, w dniu 26 listopada 2006 r. (II tura), co potwierdziła zaświadczeniem z dnia 26 listopada 2006 r. Główna Komisja Wyborcza w Gaszowicach (objęcie obowiązków nastąpiło z chwilą złożenia przez p. Andrzeja Kowalczyka ślubowania w dniu 1 grudnia 2006 r.).

Zastępcą Wójta Gminy Gaszowice jest p. Sabina Mańczyk, powołana na to stanowisko z dniem 1 lutego 2007 r. (w wymiarze ¼ etatu) na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Gaszowice Nr 5/2007 z dnia 22 stycznia 2007 r.

Pani Sabina Mańczyk od dnia 1 sierpnia 2005 r. pełni również funkcję Sekretarza Gminy Gaszowice, powołana na to stanowisko Uchwałą Nr XL/269/05 Rady Gminy Gaszowice z dnia 28 lipca 2005 r. Aktualnie p. Sabina Mańczyk pełni funkcję Sekretarza Gminy Gaszowice w wymiarze ¾ etatu.

Na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracowniku samorządowych (Dz. U. z 2008 r., Nr 223 poz.1458) stosunek pracy na podstawie powołania uległ przekształceniu w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, o czym p. Sabina Mańczyk – Sekretarz Gminy Gaszowice została poinformowana przez Wójta Gminy Gaszowice pismem Nr OG.1322/M-10/09 z dnia 5 stycznia 2009 r.

Skarbnikiem Gminy Gaszowice jest p. Ewa Grabowska, powołana na to stanowisko z dniem 1 października 1993 r. przez Radę Gminy Gaszowice, uchwałą Nr IX/55/93 z dnia 30 września 1993 r.

2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne

Gmina Gaszowice funkcjonuje w oparciu o statut przyjęty Uchwałą Rady Gminy Gaszowice nr OG-BR.0007.11.50.2013 Rady Gminy Gaszowice z dnia 29 października 2013 r. ogłoszony w Dzienniku Wojewódzkim Województwa Śląskiego z dnia 12 listopada 2013 r., poz. 6476.

Organizację oraz zasady funkcjonowania Urzędu Gminy Gaszowice określa Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Wójta Gminy Gaszowice Nr W.0050.186.2013 z dnia 19 grudnia 2013 r., w którym określono m.in. strukturę organizacyjną Urzędu oraz zadania poszczególnych referatów i samodzielnych stanowisk. Zwrócono uwagę, iż w związku z nową strukturą organizacyjną należy dostosować zakresy czynności pracowników w zakresie odpowiedzialności i podległości służbowej do aktualnych rozwiązań organizacyjnych.

Poprzednio obowiązywał Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniami Wójta Gminy Gaszowice:

- Nr W.0050.52.2012 z dnia 11 kwietnia 2012 r.,
- Nr W.0050.208.2011 z dnia 30 grudnia 2011 r.

W toku kontroli ustalono, że nie opracowano pisemnej instrukcji postępowania o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Zgodnie z art. 15a ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. 2010 r. Nr 46 poz. 276 z późn. zm.), jednostki współpracujące są obowiązane do opracowania instrukcji postępowania w zakresie zapobiegania przestępstwom. Stosownie do postanowień art. 2 pkt 8 ww. ustawy, ilekroć jest mowa o jednostkach współpracujących - rozumie się przez to organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

Wyjaśnień w powyższym zakresie udzielił p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy Gaszowice :
„(...) dotychczas nie zaistniała potrzeba, aby taki dokument sporządzić. Wójt, Zastępca i Skarbnik oraz pracownicy Referatu Finansowego dokładają wszelkich starań i dostępnych narzędzi ostrożności, aby wszystkie płatności zostały przekazywane prawidłowo. Poprzednie kontrole przeprowadzane przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej nie wykazały braku instrukcji. Jednocześnie informuję, że instrukcja w zakresie zapobiegania przestępstwom zostanie sporządzona zgodnie z art. 165a jeszcze w trakcie trwania kontroli (...).”

Dodatkowe wyjaśnienia złożyła p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy Gaszowice, w których czytamy: *„(...) W związku z wyjaśnieniami w sprawie instrukcji o „przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy” wyjaśniam, że do dnia zakończenia kontroli finansowej tj. 9.05.2014 roku ww. instrukcja nie była opracowana, w związku z tym zostanie przedłożona w dniu 20 maja 2014 roku(...)”*

3. Dane ogólne o jednostce samorządu terytorialnego

Gmina położona jest w województwie śląskim, w powiecie rybnickim. Terytorium Gminy obejmuje obszar 19,5 km². Stan ludności gminy na dzień 31 grudnia 2013 wynosił 9180 osób (*BIP Urzędu Gminy Gaszowice*).

W skład Gminy wchodzi 5 jednostek pomocniczych – sołectw: Gaszowice, Czernica, Łuków Śląski, Piece, Szczerbice.

Siedzibą organów Gminy jest sołectwo Gaszowice.

Jednostkami organizacyjnymi Gminy Gaszowice są następujące:

jednostki budżetowe:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Gaszowicach,
- Zakład Obsługi Komunalnej w Gaszowicach,
- Gminny Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli w Gaszowicach,
- Gimnazjum im. Ziemi Śląskiej w Piecach,
- Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Gaszowicach,
- Szkoła Podstawowa im. Zygmunta Biernackiego w Szczerbicach,
- Szkoła Podstawowa im. Henryka Mikołaja Góreckiego w Czernicy,
- Przedszkole im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Gaszowicach,
- Przedszkole w Czernicy,

gminne instytucje kultury:

- Ośrodek Kultury w Czernicy,
- Ośrodek Kultury i Sportu w Gaszowicach,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Gaszowicach.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

Wykaz akt kontroli AK/6100/10/14/I. stanowi **załącznik nr 2** do protokołu kontroli.

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. Gospodarka pieniężna i kontrola kasy

W Urzędzie Gminy Gaszowice kasa nie funkcjonuje.

W dniu 16 stycznia 2013 r. zawarto umowę nr 515025/5/C/2013 na bankową obsługę jednostek organizacyjnych Gminy Gaszowice w okresie od 1 lutego 2013 r. do 31 stycznia 2017 r. pomiędzy Bankiem Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju, z siedzibą w Jastrzębiu Zdroju. Powyższą umowę podpisał p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy przy kontrasygnacie p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy.

Wykaz rachunków bankowych obowiązujących od 1 lutego 2013 r.: rachunek podstawowy (konto 133-1 oraz konto 130 wydatki i dochody); ZFŚS (konto 135); kaucje i wadia (konto 139-2); rachunek wyodrębniony Wpływów Fundusz Pracy (konto 139-3), rachunek Wyodrębnionych Wpływów PO kapitał ludzki na lata 2007 – 2013 (konto 133-12) - likwidacja 8.11.2010r.; rachunek Wyodrębnionych Wpływów E-administracja w Powiecie Rybnickim (konto 133-14); rachunek Wyodr. Wpływów Niska Emisja (konto 133-17); rachunek bankowy środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Przedszkole Równych Szans” (konto 133-18); zrobię to sam - Metoda projektowa dla efektywności nauczania (konto 133-19).

Poprzednio obowiązywały n.w. umowy, tj.:

- umowa nr 111100 z dnia 25 stycznia 2010 r. o prowadzenie przez Bank Spółdzielczy rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych na czas oznaczony od 1 lutego 2010 r. do 31 stycznia 2013 r. (Bank Spółdzielczy Rybnik);
- umowa rachunku bieżącego/pomocniczego Nr RB/2472/105282044/0001/07 z dnia 26 lutego 2007 r. (PKO BP SA Rybnik).

Powyższe umowy podpisał p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy przy kontrasygnacie p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy.

Wykaz akt kontroli AK/6100/10/14 II.1 stanowi załącznik Nr 2 do protokołu.

2. Księgi rachunkowe budżetu i urzędu

Sprawdzeniem objęto kompletność polityki rachunkowości zgodnie z wymogami art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), kompletność urządzeń księgowych zgodnie z wymogami art. 13 ww. ustawy o rachunkowości - ACL, zgodność bilansu zamknięcia ksiąg rachunkowych Urzędu i Organu na dzień 31 grudnia 2012 r. i na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz bilansu otwarcia ksiąg rachunkowych Urzędu i Organu na dzień

1 stycznia 2013 r. i 1 stycznia 2014 r., prawidłowość dokonania przepływów pieniężnych na rachunku bankowym depozytów i ZFŚS - ACL oraz zobowiązania jednostki Urząd Gminy – konto 201.

Kontrolę przeprowadzono m.in. na podstawie dokumentów: przepisów wewnętrznych dotyczących stosowanych zasad (polityki) rachunkowości, zbiorcze zestawienia obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2012 r., na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień 1 stycznia 2013 r., na dzień 1 stycznia 2014 r.; faktury VAT, umowy, przelewy, ewidencji księgowej, sprawozdania Rb-28S roczne sprawozdanie wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzone za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2012 oraz sporządzone za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 r. Prawidłowość ujmowania operacji gospodarczych w księgach rachunkowych sprawdzano również w trakcie kontroli poszczególnych tematów.

W toku kontroli ustalono, iż w Gminie Gaszowice wprowadzono przepisy wewnętrzne dotyczące stosowanych zasad (polityki) rachunkowości, o których mowa w art. 10 ww. ustawy o rachunkowości. Przepisy, obowiązujące w latach 2010 – 2014 (do dnia zakończenia kontroli, tj.: 9 maja 2014 r.), wprowadzone zostały następującymi Zarządzeniami Wójta Gminy Gaszowice w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości Nr 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. (obowiązujące od dnia 3 stycznia 2011 r.). Zmiany do ww. Zarządzenia, wprowadzono następującymi Zarządzeniami Wójta Gminy Gaszowice: Nr W.0050.53.2012 z dnia 13 kwietnia 2012 r.; Nr W.0050.169.2012 z dnia 30 października 2012 r.; Nr W.0050.8.2013 z dnia 16 stycznia 2013 r. (z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2013 r.); Nr W.0050.46.2014 z dnia 2 kwietnia 2014 r.; Nr W.0050.56.2014 z dnia 24 kwietnia 2014 r., Nr W.0050.62.2014 z dnia 6 maja 2014 r.

Poprzednio obowiązywał zakładowy plan kont dla budżetu gminy, Urzędu Gminy i funduszy celowych w Gaszowicach wprowadzony Zarządzeniem Wójta Gminy Nr 9/2004 z dnia 23 marca 2004 r. Zmiany do ww. Zarządzenia wprowadzono Zarządzeniami Wójta Gminy Gaszowice: Nr 30 z dnia 25 sierpnia 2005 r.; Nr 36 z dnia 12 września 2005 r.; Nr 92 z dnia 18 września 2006 r.; Nr 11/07 z dnia 5 lutego 2007 r.; Nr 88/08 z dnia 23 grudnia 2008 r.; Nr 20/08 z dnia 9 kwietnia 2008 r.; Nr 6/2010 z dnia 28 stycznia 2010 r.; Nr 48/10 z dnia 6 maja 2010 r.

Zarządzeniem Wójta Gminy Gaszowice Nr W.0050.76.2011 z dnia 8 czerwca 2011 r. wprowadzono Instrukcję Obiegu i Kontroli Dokumentów Finansowo – Księgowych (która stanowi załącznik Nr 1 do ww. Zarządzenia).

Na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Nr 137/10 z dnia 26 października 2010 r. p. Ewie Grabowskiej – Skarbnikowi Gminy zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy Gaszowice powierzył obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: prowadzenia rachunkowości jednostki; wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi; dokonywania wstępnej kontroli: zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

W toku kontroli ustalono, że:

1. W przepisach wewnętrznych dotyczących stosowanych zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonych Zarządzeniem Wójta Gminy Gaszowice Nr 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. (obowiązującego od dnia 3 stycznia 2011 r.) wraz ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniami Wójta Gminy Gaszowice Nr W.0050.53.2012 z dnia 13 kwietnia 2012 r.; Nr W.0050.169.2012 z dnia 30 października 2012 r.; Nr W.0050.8.2013 z dnia 16 stycznia 2013 r. (z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2013 r.) w zakładowym planie kont księgi głównej organu ujęto mylnie konto 141 o nazwie: „Inne środki pieniężne”, natomiast w ewidencji księgowej organu (budżetu) zaprowadzono konto 140 o nazwie: „Inne środki pieniężne”, na którym ujmowano zdarzenia gospodarcze, zamiast konto 140 o nazwie „Środki pieniężne w drodze”.

2. W wykazie zakładowego planu kont jednostki budżetowej nie ujęto konta 013 „Pozostałe środki trwałe”. Zaznaczyć należy, że w ewidencji księgowej Urzędu (jednostki) prowadzone jest konto 013 „Pozostałe środki trwałe”, na którym dokonuje się zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych.

3. W zasadach (polityce) rachunkowości w Urzędzie Gminy Gaszowice, wprowadzonej ww. Zarządzeniem wraz ze zmianami w sprawie: wprowadzenia zasad polityki rachunkowości, nie ujęto wszystkich zapisów, dotyczących określenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz.1223 z późn. zm., obecnie Dz. U z 2013 r., poz. 330 z późn.zm.).

Powyższe narusza zasady art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i lit. c oraz 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., obecnie Dz. U z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz postanowienia załącznika nr 2 plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz załącznika nr 3 plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla

  7

budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289).

Zgodnie z przytoczonym przepisem, jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące m.in.: sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji. Kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje ww. dokumentację.

Zgodnie z postanowieniami ww. rozporządzenia **konto 140 - "Środki pieniężne w drodze"**, służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze, w tym: środków otrzymanych z innych budżetów w przypadku, gdy środki zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego; kwot wpłacanych przez inkasentów za pośrednictwem poczty lub bezpośrednio do banku z tytułu dochodów budżetowych w przypadku potwierdzenia wpłaty przez bank w następnym okresie sprawozdawczym; przelewów dochodów budżetowych zrealizowanych przez bank płatnika w okresie sprawozdawczym i objętych wyciągami bankowymi z rachunku bieżącego budżetu w następnym okresie sprawozdawczym. Stosownie do przyjętej techniki księgowania środki pieniężne w drodze mogą być ewidencjonowane na bieżąco lub tylko na przełomie okresów sprawozdawczych. Na stronie Wn konta 140 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze. Konto 140 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze. **Konto 013 - "Pozostałe środki trwałe"** służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, niepodlegających ujęciu na kontach: 011, 014, 016 i 017, wydanych do używania na potrzeby działalności jednostki, które podlegają umorzeniu lub amortyzacji w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania.

8

Wyjaśnień w powyższym zakresie udzielił p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy w których czytamy: „ (...) *Za całość gospodarki finansowej odpowiada zgodnie ze swoim zakresem czynności Pani Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy Gaszowice. Osoba ta wraz z swoimi służbami finansowymi przygotowuje i opracowuje do zatwierdzenia i wprowadzenia w życie dokumentacji wewnętrznej dotyczącej całości zagadnień finansowych Gminy Gaszowice. Załącznik do wyjaśnienia P. Skarbnik w zakresie zapytań nr 1, 2, 3. (...)*”.

W wyjaśnieniach p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy, czytamy: „ (...) *Ewidencja zaprowadzona na koncie 140 - „Środki pieniężne w drodze” w organie finansowym jest zgodna z jego przeznaczeniem i funkcjonowaniem. Konto to zostało założone w kartotekach kontowych w programie komputerowym księgowość budżetowa jednakże mylnie ujęto je w polityce rachunkowości w organie finansowym jako 141, a nie jako 140. W dniu 2 kwietnia zostało przyjęte Zarządzenie Wójta NR W.0050.46.2014 w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 179/10 w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości, które to wykreśla z organu finansowego konto 141, zaś wprowadza 140 – „ Środki pieniężne w drodze” (...)* Konto „013” – *Pozostałe środki trwale „zostało ujęte w polityce rachunkowości pod względem charakterystyki (str. 20 w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości). Brak jego naniesienia wystąpił w pkt 2 załącznika Nr 3a do Zarządzenia Wójta Nr 179/10 w zespole O – „Majątek trwały „. W dniu 2 kwietnia 2014 roku zostało przyjęte Zarządzenie Wójta Gminy NR W.0050.46.2014 w sprawie zmiany Zarządzenia NR 179/10 w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości w którym to wprowadza się ww. konto. (...)* W załączniku Nr 3b do Zarządzenia NR 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 roku w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości w pkt 3 został opisany wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach. W treści tego załącznika czytamy, że „*Dokumentacja opisująca poszczególne programy użytkownika posiada klauzulę, że jest zgodna z wymogami ustawy o rachunkowości i zawiera: oznaczenie wersji oprogramowania i datę rozpoczęcia jego eksploatacji, wykaz programów, procedury, funkcje wraz z opisem algorytmów i parametrów, opis programowych zasad ochrony danych. Metody zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, wykaz zbiorów kont ksiąg rachunkowych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w komputerowym systemie rachunkowości.*” Powyższe informacje za wyjątkiem oznaczenia wersji oprogramowania oraz daty rozpoczęcia eksploatacji, które to zostały uregulowane w Zarządzeniu Nr W.0050.46.2014 z dnia 2 kwietnia 2014 roku w sprawie zmiany Zarządzenia 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 roku w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości. Pozostałe to dokumenty załączone do niniejszego wyjaśnienia sporządzone

Główny K 9

Skarbnik

w formie wydruku, (dostępne elektronicznie) ponieważ nie stanowią integralnej części polityki rachunkowości”.

Do wyjaśnień przedłożono kserokopię Zarządzenia Nr W.0050.46.2014 Wójta Gminy Gaszowice z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Wójta Nr 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie zasad wprowadzenia polityki rachunkowości.

4. W ewidencji księgowej organu na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz na dzień 31 grudnia 2013 r. konto 140 - "Środki pieniężne w drodze" oraz konto 961 - „Wynik wykonania budżetu”, wykazywały dwa salda, tj.:

- na dzień 31 grudnia 2012 r. konto 140 - "Środki pieniężne w drodze" wykazywało saldo po stronie Wn w kwocie 4.194,45 zł oraz saldo po stronie Ma w kwocie 94.619,87 zł.

- na dzień 31 grudnia 2013 r. konto 140 "Środki pieniężne w drodze" wykazywało saldo po stronie Wn w kwocie 2.314,54 zł oraz saldo po stronie Ma w kwocie 63.323,13 zł.

- na dzień 31 grudnia 2012 r. konto 961 - „Wynik wykonania budżetu”, wykazywało saldo po stronie Wn w kwocie 681.780,02 zł oraz saldo po stronie Ma w kwocie 224.532,08 zł.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. konto 961 wykazywało saldo po stronie Ma w kwocie 1.191.972,44 zł.

Zgodnie z postanowieniami załącznika nr 2, plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289), konto 140 "Środki pieniężne w drodze" służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze, w tym:

1) środków otrzymanych z innych budżetów w przypadku, gdy środki zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego;

2) kwot wpłacanych przez inkasentów za pośrednictwem poczty lub bezpośrednio do banku z tytułu dochodów budżetowych w przypadku potwierdzenia wpłaty przez bank w następnym okresie sprawozdawczym;

3) przelewów dochodów budżetowych zrealizowanych przez bank płatnika w okresie sprawozdawczym i objętych wyciągami bankowymi z rachunku bieżącego budżetu w następnym okresie sprawozdawczym.

Stosownie do przyjętej techniki księgowania środki pieniężne w drodze mogą być ewidencjonowane na bieżąco lub tylko na przełomie okresów sprawozdawczych.

Na stronie Wn konta 140 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze.

Konto 140 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze.

Konto 961 - "Wynik wykonania budżetu" służy do ewidencji wyniku wykonania budżetu, czyli deficytu lub nadwyżki.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie Wn konta 961 ujmuje się przeniesienie poniesionych w ciągu roku wydatków budżetu, odpowiednio w korespondencji z kontem 902, oraz niewykonanych wydatków, w korespondencji z kontem 903.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie Ma konta 961 ujmuje się przeniesienie zrealizowanych w ciągu roku dochodów budżetu, odpowiednio w korespondencji z kontem 901. W ewidencji szczegółowej do konta 961 wyodrębnia się źródła zwiększeń i rodzaje zmniejszeń wyniku wykonania budżetu stosownie do potrzeb sprawozdawczości.

Na koniec roku konto 961 może wykazywać saldo Wn lub Ma. Saldo Wn oznacza stan deficytu budżetu, a saldo Ma stan nadwyżki. W roku następnym, pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu, saldo konta 961 przenosi się na konto 960.

Zarządzeniem Wójta Gminy Gaszowice Nr 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości, przewiduje jedynie zapis: „(...)konto 140 „środki pieniężne w drodze” służy do ewidencji innych środków pieniężnych; konto 961 – „wynik wykonania budżetu”. Konto to służy do ewidencji wyniku wykonania budżetu czyli deficytu lub nadwyżki(...)”.

Ponadto zakładowy plan kont w zakresie zasad klasyfikacji zdarzeń odsyła do załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. A tym samym analizując zakładowy plan kont Gminy Gaszowice należy brać pod uwagę opis kont ww. rozporządzenia.

Wyjaśnień w powyższym zakresie udzieliła p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy, w których czytamy: „ (...) na koncie: (...)140 – „Środki pieniężne w drodze” na stronie Wn księgujemy wpływy z Urzędu Skarbowego, zaś na stronie Ma zwroty dotacji otrzymywanych od Wojewody, które ujmowane są w korespondencji z kontem 901. W roku następnym dokonujemy ich zwrotu, które księgujemy (Wn 140, Ma 133). Konto 140 zamyka się. Konto 140 wykazuje dwa salda, które w momencie sporządzenia bilansu z wykonania budżetu zostały ujęte saldem za rok 2012 , zaś za rok 2013 odpowiednio po stronie aktywów i pasywów. (...) 961- „Wynik wykonania budżetu” wykazuje dwa salda , jednakże w momencie sporządzania bilansu z wykonania budżetu po stronie pasywów pokazuje się saldo, które

Gm
11

[Signature]

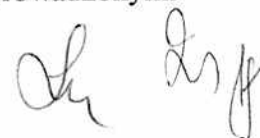
oznacza nadwyżkę lub deficyt. (...) Osobami odpowiedzialnymi za prowadzenie ewidencji księgowej są Kierownik (...), oraz inspektor (...)". Wyjaśnienia również zostały podpisane przez Kierownika Księgowości budżetowo-finansowej oraz pracownika tego referatu. Nadzór sprawuje p. Ewa Grabowska - Skarbnik Gminy.

Mając powyższe na uwadze, wyjaśnień w zakresie przyczyn błędnego ewidencjonowania w ewidencji księgowej organu na koncie 140 - "Środki pieniężne w drodze" udzieliła p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy, w których czytamy: „(...) Przyczyną ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych na koncie 140 – „środki pieniężne w drodze” na stronie Wn ujmuje się wpływy z Urzędu Skarbowego, zaś na stronie Ma zwroty dotacji od wojewody wynika z przeznaczenia oraz z interpretacji konta 140 na którym ujmowane są min środki otrzymywane z innych budżetów, jeśli te zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego. W praktyce to wygląda następująco, że w momencie otrzymania sprawozdania z Urzędu Skarbowego na jego podstawie przypisane są dochody otrzymane i ujmowane na koncie 140 (Wn) w korespondencji z kontem 224. Przypisy zwrotu dotacji są ujmowane następująco 140 (Wn) w korespondencji z kontem 901 (Ma). Wpływ dochodów z Urzędu Skarbowego oraz zwrot dotacji od Wojewody następuje po okresie sprawozdawczym (są przekazywane zgodnie z terminem) i wówczas operacje ujmowane są 133 (Wn) w korespondencji z kontem 140 (Ma). Jednocześnie nadmieniamy, że taki sposób ujmowania zdarzeń gospodarczych ma miejsce z końcem roku i początkiem roku kalendarzowego. Osobami odpowiedzialnymi za prowadzenie ewidencji księgowej są Kierownik referatu (...) oraz inspektor (...)". Wyjaśnienia również zostały podpisane przez Kierownika Księgowości budżetowo-finansowej oraz pracownika tego referatu. Nadzór sprawuje p. Ewa Grabowska - Skarbnik Gminy.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia stwierdzić należy, że przyjęta w jednostce zasada ewidencji zdarzeń gospodarczych w zakresie rozrachunków z tytułu dotacji na koncie 140 „Środki pieniężne w drodze”, jest niezgodna z ww. postanowieniami rozporządzenia. Zgodnie z tym rozporządzeniem, rozrachunki z tytułu dotacji winny być ewidencjonowane na koncie 224 „Rozrachunki budżetu”. Ponadto w toku kontroli ustalono, iż pomimo wykazania dwóch sald na koncie 961 „Wynik wykonania budżetu” w bilansie z wykonania budżetu za 2012 r. w pasywach w poz. II.1 Wynik wykonania budżetu (+/-) wykazano per saldo tego konta.

5). W przepisach wewnętrznych dotyczących stosowanych zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonych Zarządzeniem Wójta Gminy Gaszowice Nr 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. (obowiązującego od dnia 3 stycznia 2011 r.) wraz ze zmianami wprowadzonymi

Zarządzeniami Wójta Gminy Gaszowice Nr W.0050.53.2012 z dnia 13 kwietnia 2012 r.; Nr W.0050.169.2012 z dnia 30 października 2012 r.; Nr W.0050.8.2013 z dnia 16 stycznia 2013 r. (z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2013 r.), w załączniku nr 1 ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych wskazano nieprawidłową nazwę programu komputerowego do prowadzenia ksiąg rachunkowych, poprzez zapis: „Do prowadzenia ksiąg rachunkowych wykorzystywany jest program komputerowy MINFO – USŁUGI KOMPUTEROWE Spółka Cywilna Marek Wierzyk i Roman Rut 45 – 266 Opole (...)” oraz w załączniku nr 3b wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych, poprzez zapis: „Księgi rachunkowe jednostki budżetowej prowadzone są z wykorzystaniem programu komputerowego MINFO – USŁUGI KOMPUTEROWE Spółka Cywilna, Marek Wierzyk, Roman Rut 45 – 266 Opole, (...) zakupionego w firmie U.I. INFO – SYSTEM Z LEGIONOWA wykonywanego przez ROMAN I TADEUSZ GROSZEK”.

Wyjaśnień udzielił p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy Gaszowice oraz p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy, w których czytamy: „(...) Prawidłowa nazwa programu brzmi: usługi informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek sp.j. ul Piłsudskiego 31/240 05-120 LEGIONOWO. W polityce rachunkowości na str. 5 oraz 25 widnieje nazwa programu księgowego od kogo jest zakupiony oraz wykonany. W związku z tym na podstawie Zarządzenia NR W. 0050.56.2014 z dnia 24 kwietnia 2014 roku w sprawie zmiany Zarządzenia NR 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 roku w sprawie zasad wprowadzenia polityki rachunkowości ujęta została prawidłowa jego nazwa”.

Kontrolą również objęto niżej opisane faktury VAT 2012 r. oraz 2013 r., tj.:

rok 2012:

1. Faktura VAT nr 1262006600 z dnia 2 stycznia 2013 r. (wpływ do UG Gaszowice w dniu 7 stycznia 2013 r.) wystawiona przez TAURON Sprzedaż GZE sp. z o. o. Gliwice (wcześniej nazwa Vattenfall Distribution Poland SA); z tytułu świadczenia usługi oświetleniowej na terenie Gminy Gaszowice za grudzień 2012 r. w kwocie brutto 16.748,18 zł; data płatności do 22 stycznia 2013 r.; (umowa o świadczenie usługi oświetleniowej z dnia 1 lipca 2009 r. zawarta na okres 48 miesięcy do dnia 30 czerwca 2013 r.); zapłacono w dniu 15 stycznia 2013 r. (wyciąg bankowy nr 11). Konto 401-1-2/201-4; (rozd. 90015 § 4300); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2012 r.
2. Zbiorcze zestawienie faktur VAT nr 11003002/53/12 z dnia 21 grudnia 2012 r. za okres 1 października do 11 grudnia 2012 r. (wpływ 2 stycznia 2013 r.); zestawienie obejmuje 10 faktur VAT na kwotę łączną 8.967,68 zł; termin zapłaty 16 stycznia 2013 r.; zapłacono w dniu 16 stycznia 2013 r. (wyciąg bankowy nr 12). Konto 401-2-5/201-4 – kwota 2.273,23

 13

zł; (rozd. 75412 § 4260); Konto 401-1-2/201-4 – kwota 6.694,45 zł; (rozd. 70004§ 4260; 92601 § 4260; 75023 § 4260); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2012 r.

3. Zbiorcze zestawienie faktur VAT nr 11001004/60/12 z dnia 21 grudnia 2012 r. za okres od 3 października 2012 do 5 grudnia 2012 r. (wpływ 2 stycznia 2013 r.); zestawienie obejmuje 42 faktury VAT na kwotę łączną 43.186,91 zł; płatna do dnia 16 stycznia 2013 r.; zapłacono w dniu 16 stycznia 2013 r. (wyciąg bankowy nr 12). Konto 401-1-2/201-4; (rozd. 90015 § 4260); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2012 r.

Powyższe Faktury VAT zostały wystawione przez TAURON Sprzedaż GZE sp. z o. o. Gliwice.

4. Faktura VAT nr 02/01/13 z dnia 3 stycznia 2013 r. (wpływ 3 stycznia 2013 r.) wystawiona przez Kancelarię Radcy Prawnego Marta Topór – Piórko z tytułu obsługi prawnej za grudzień 2012 r. w kwocie brutto 3.075,00 zł.; termin zapłaty 14 dni przelew (umowa z dnia 30 grudnia 2011 r. na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.); 14 dni od doręczenia; zapłacono 9 stycznia 2013 r. (wyciąg bankowy nr 7). Konto 402-1/201-55; (rozd. 75023 § 4300); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2012 r.

5. Rachunek 1/2013 z dnia 18 stycznia 2013 r. (wpływ 21 stycznia 2013 r.) wystawiony przez Zakład Budowlany projektowo – wykonawczy Nowak Mariusz Rydułtowy z tytułu przeglądu okresowego stanu technicznego budynku OSP Szczerbice w roku 2012 r. w kwocie 950,00 zł (brak umowy) zapłaty dokonano w terminie przelewem w dniu 31 stycznia 2013 r. (wyciąg bankowy nr 23). Konto 402-2-2/201-66; (rozd. 75412 § 4300/2); ujęto w ewidencji księgowej w styczniu 2013 r.

6. Rachunek nr 22/12 z dnia 4 grudnia 2012 r. (wpływ 6 grudnia 2012 r.) wystawiony przez Zakład Instalacji i Pomiarów Elektrycznych Wojciech Mazurek z tytułu wykonania przyłącza do budynku boiska Czernica w kwocie 2.980,00 zł (brak umowy); zapłacono przelewem w dniu 13 grudnia 2012 r. (wyciąg bankowy nr 245). Konto 080 – 201-17; (rozd. 92601 § 6059); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2012 r.

7. Faktura VAT Nr 11/XII/2012 z dnia 27 grudnia 2012 r. (wpływ 31 grudnia 2012 r.) wystawiona przez Pracownię Usługową „PROJEKT_INSTAL” Ł. Łukoszek z tytułu wykonania projektu w kwocie 1.476,00 zł; (zgodnie z umową nr CRU GPIZP.032.180.2012 z dnia 31 października 2012 r. termin wykonania do dnia 30 listopada 2012 r.); przelewu dokonano w dniu 9 stycznia 2013 r. (wyciąg bankowy nr 7). Konto 080-13 – 201-130; (rozd. 80104 § 6050); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2012 r.

8. Faktura VAT nr 02/12/12 z dnia 6 grudnia 2012 r. (wpływ 6 grudnia 2012 r.) wystawiona przez Kancelarię Radcy Prawnego Marta Topór – Piórko z tytułu obsługi prawnej za listopad

 14

2012 r. w kwocie brutto 3.075,00 zł.; termin zapłaty 14 dni przelew (umowa z dnia 30 grudnia 2011 r. na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.) zgodnie z umową zapłata nastąpi 14 dni od doręczenia; zapłacono w dniu 10 grudnia 2012 r.; (wyciąg bankowy nr 242). Konto 402-1/201-55; (rozdz. 75023 § 4300); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2012 r.

9. Faktura VAT nr FV- 42485/G0400/04/RB/S/P/11/12 dnia 6 grudnia 2012 r. (wpływ 7 grudnia 2012 r) wystawiona przez Poczta Polska SA Centrum Obsługi Finansowej dział Rozliczeń Usług Poczтовых w Katowicach na kwotę 2.011,90 zł; data sprzedaży listopad 2012; termin płatności 14 dni; (umowa nr 723/CP RH4-1/2011/S z dnia 28 grudnia 2011 r. obowiązująca w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.); przelew w dniu 10 grudnia 2012 r.; (wyciąg bankowy nr 242). Konto 402-1/201-6; (rozdz. 75023 § 4300); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2012 r.

10. Faktura VAT nr 6/2012/OSW z dnia 10 grudnia 2012 r. (wpływ 13 grudnia 2012 r.) wystawiona przez Miasto Rydułtowy z tytułu oświetlenie uliczne za m-c październik i listopad 2012 r. w kwocie brutto 286,00 zł przelewu dokonano w dniu 17 grudnia (wyciąg bankowy nr 247). Konto 402-1-2/201-79; (rozdz. 90015 § 4260); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2012 r.

Rok 2013:

1. Faktura VAT nr 93/1/2014 z dnia 22 stycznia 2014 r. (wpływ 28 stycznia 2014 r.) z tytułu odbieranie i zagospodarowanie odpadów za grudzień 2013 r. w kwocie brutto 83.402,40 zł; termin płatności 30 dni; przelewu dokonano w terminie w dniu 10 lutego 2014 r. (wyciąg bankowy nr 30). Konto 402-1/201-5 (rozdz. 90002; §4300); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2013 r.

2. Faktura VAT nr 39672/12/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. (wpływ 18 grudnia 2013 r.) z tytułu odbieranie i zagospodarowanie odpadów za listopad 2013 r. w kwocie brutto 84.735,40 zł; termin płatności 30 dni od daty otrzymania faktury; przelewu dokonano w terminie w dniu 27 grudnia 2013 r. (wyciąg bankowy nr 244). Konto 402-1/201-5 (rozdz. 90002; §4300); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2013 r.

3. Faktura VAT nr 39650/12/2013 z dnia 12 grudnia 2013 r. (wpływ 12 grudnia 2013 r.) z tytułu odbieranie i zagospodarowanie odpadów za październik 2013 r. w kwocie brutto 90.337,10 zł; termin płatności 30 dni; przelewu dokonano w terminie w dniu 23 grudnia 2013 r. (wyciąg bankowy nr 242). Konto 402-1/201-5 (rozdz. 90002; §4300); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2013 r.

Powyższe trzy faktury zostały wystawione przez firmę „Naprzód Sp. z o. o. Rydułtowy (umowa nr CRU OG-S.032.96.2013 z dnia 21 czerwca 2013 r. zawarta na okres od 1 lipca

Gust A 15

2013 r. do 30 czerwca 2015 r.), zgodnie z umową termin płatności na 30 dzień od dnia otrzymania faktury);

4. Faktura VAT nr: FV-54550/G0400/04/RB/S/P/12/13 z dnia 7 stycznia 2014 r. (wpływ 10 stycznia 2014 r.); wystawiona przez Poczta Polska SA z tytułu usług pocztowych za m-c grudzień 2013 w kwocie 4.180,15 zł (umowa nr ID 219424/S z dnia 24 grudnia 2012 r. zgodnie z umową należności wynikające z faktur VAT, Nadawca regulować będzie przelewem na konto wskazane w terminie 14 dni od daty jej wystawienia, umowa zawarta na okres od 2 stycznia do 31 grudnia 2013 r.); przelewu dokonano w dniu 14 stycznia 2014 r. (wyciąg bankowy nr 10). Konto 402-1/201-6 (rozdz.75023; § 4300); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2013 r.

5. Faktura VAT nr FA/144/01/2014 z dnia 8 stycznia 2014 r. (wpływ 10 stycznia 2014 r.); wystawiona przez Biuro doradczo-organizacyjne BHP Ewa Pitera Rybnik z tytułu usługi BHP w kwocie 246,00 zł; przelew, termin 15 stycznia 2014 r. (umowa nr 443/2013 z dnia 1 listopada 2013 r. obowiązuje do 1 listopada 2013 r. do 31 października 2014 r. zgodnie z ww. umową faktury płatne 14 dni od daty dostarczenia faktury); zapłacono przelewem w dniu 13 stycznia 2014 r. (wyciąg bankowy nr 9). Konto 402-1/201-20 (rozdz.75023; § 4300); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2013 r.

6. Rachunek 1/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. (wpływ 7 stycznia 2014 r.) wystawiony przez ZBPW Nowak Mariusz Rydułtowy z tytułu przeglądu okresowego budynku OSP Szczerbice za rok 2013 oraz przegląd budynku w Czernicy za rok 2013 r. w łącznej kwocie 1.850,00 zł (brak umowy); zapłacono przelewem w dniu 9 stycznia 2014 r. (wyciąg bankowy nr 7). Konto 402-2-2/201-66; (rozdz.75412; § 4300/2) – kwota 950,00 zł; konto 402-1/201-66 rozdz. 92601§ 4300) – kwota 900,00 zł; ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2013 r.

7. Faktura VAT nr 5102754982/22/0 z dnia 2 stycznia 2014 r. (wpływ 10 stycznia 2014 r.) wystawiona przez NETIA S.A. z tytułu usług telekomunikacyjnych za okres rozliczeniowy 1-31 grudzień 2013 w kwocie 358,51 zł, zapłacono przelewem w dniu 13 stycznia 2014 r. (wyciąg bankowy nr 9). Konto 402-2-5/201-102; (rozdz.75412; § 4370) – kwota 132,84 zł; konto 402-1/201-102 (rozdz.75023; § 4370) – kwot 225,67 zł; ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2013 r.

8. Faktura VAT nr 1262008392 z dnia 2 stycznia 2014 r. (wpływ 8 stycznia 2014 r.) wystawiona przez Tauron Dystrybucja S.A. z tytułu świadczenia usługi oświetleniowej za grudzień 2013 r. w kwocie 7.049,18 zł; (umowa z dnia 24 czerwca 2013 r. od 1 lipca 2013 r. do 30 czerwca 2016 r. – termin płatności 21 dni od daty dostarczenia faktury); przelew do dnia 29 stycznia 2014 r. przelewu dokonano w dniu 9 stycznia 2014 r. (wyciąg bankowy

 16

nr 7). Konto 402-1/201-4 (rozdz.90015; § 4300); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2013r.

9. Faktura VAT nr 03/12/13 z dnia 6 grudnia 2013 r. (wpływ 12 grudnia 2013 r.) wystawiona przez Kancelarię Radcy Prawnego Marta Topór – Piórko z tytułu obsługi prawnej za listopad 2013 r. w kwocie brutto 3.444,00 zł.; termin zapłaty 14 dni przelew (umowa nr CRU OG-S.032.15.2013 z dnia 31 grudnia 2012 r. na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.). Zgodnie z umową zapłacono 14 dni od doręczenia; zapłacono w dniu 17 grudnia 2013 r. (wyciąg bankowy nr 238). Konto 402-1/201-55 (rozdz.75023; § 4300); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2013 r.

10. Faktura VAT nr 3/01/14 z dnia 2 stycznia 2014 r. (wpływ 2 stycznia 2014 r.) wystawiona przez Kancelarię Radcy Prawnego Marta Topór – Piórko z tytułu obsługi prawnej za grudzień 2013 r. w kwocie brutto 3.444,00 zł.; termin zapłaty 14 dni , przelew (umowa nr CRU OG-S.032.15.2013 z dnia 31 grudnia 2012 r. na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.). Zgodnie z umową zapłacono 14 dni od doręczenia; zapłacono w dniu 7 stycznia 2014 r. (wyciąg bankowy nr 5). Konto 402-1/201-55 (rozdz.75023; § 4300); ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2013 r.

Faktury VAT wyżej opisane zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, oraz pod względem formalnym i rachunkowym.

O wskazanie przyczyn braku zastosowania prawidłowego ujmowania nw. faktur VAT, mając na uwadze postanowienia § 11 Instrukcji Obiegu i Kontroli Dokumentów Finansowo – Księgowych (która stanowi załącznik Nr 1 do ww. Zarządzenia) wprowadzonej Zarządzeniem Wójta Gminy Gaszowice Nr W.0050.76.2011 z dnia 8 czerwca 2011 r., dokumenty księgowe stanowiące podstawę rozliczeń przekazuje się zgodnie z zapisami § 17 niniejszej instrukcji do Referatu Finansów, (aktualnie w związku ze zmianą od 1 stycznia 2014 r. regulaminu organizacyjnego należy dostosować zapisy instrukcji do aktualnego schematu organizacyjnego). Zgodnie z postanowieniami § 17 ww. Instrukcji Obiegu i Kontroli Dokumentów Finansowo – Księgowych, sprawdzone pod względem merytorycznym i zatwierdzone faktury (rachunki) lub inne dokumenty spełniające wymogi dowodu księgowego dostarczone do *Referatu Finansowego* są zaksięgowane do okresu sprawozdawczego, jako zobowiązania (zgodnie z art. 20 ustawy o rachunkowości) do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym je wystawiono oraz czy wystąpiły przypadki naruszenia powyższej zasady w stosunku do innych dowodów księgowych zwrócono się do p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy.

W oparciu o postanowienia § 17 pkt 14 ww. Instrukcji kontroli dokumentów finansowo – księgowych p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy, wyjaśniła: „(...) faktury (rachunki), które są wystawione do 10 – tego następnego miesiąca, a dotyczą usługi poprzedniego miesiąca są zaliczane do kosztów miesiąca poprzedniego, zaś te, które są wystawione po 10-tym są zaliczane do kosztów okresu bieżącego (...).”

Powyższe dotyczyło nw. faktur VAT i rachunków, tj.:

- Rachunek nr 22/12 z dnia 4 grudnia 2012 r. (wpływ 6 grudnia 2012 r.) wystawiony przez Zakład Instalacji i Pomiarów Elektrycznych Wojciech Mazurek za wykonanie przyłącza do budynku boiska Czernica w kwocie 2.980,00 zł (brak umowy); zapłacono przelewem w dniu 13 grudnia 2012 r. (wyciąg bankowy nr 245);

- Faktura VAT nr 02/12/12 z dnia 6 grudnia 2012 r. (wpływ 6 grudnia 2012 r.) wystawiona przez Kancelarię Radcy Prawnego Marta Topór – Piórko z tytułu obsługi prawnej za listopad 2012 r. w kwocie brutto 3.075,00 zł.; termin zapłaty 14 dni przelew (umowa z dnia 30 grudnia 2011 r. na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.). Zgodnie z umową zapłacono 14 dni od doręczenia; zapłacono w dniu 10 grudnia 2012 r.; (wyciąg bankowy nr 242).

- Faktura VAT nr FV- 42485/G0400/04/RB/S/P/11/12 dnia 6 grudnia 2012 r. (wpływ 7 grudnia 2012 r.) wystawiona przez Poczta Polska SA Centrum Obsługi Finansowej dział Rozliczeń Usług Poczтовых w Katowicach na kwotę 2.011,90 zł; data sprzedaży listopad 2012; termin płatności 14 dni; (umowa nr 723/CP RH4-1/2011/S z dnia 28 grudnia 2011 r. obowiązująca w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.); przelew dokonano w dniu 10 grudnia 2012 r.; (wyciąg bankowy nr 242).

W księgach rachunkowych w 2012 r. w grudniu ujęto koszty listopada.

- Faktura VAT nr 93/1/2014 z dnia 22 stycznia 2014 r. (wpływ 28 stycznia 2014 r.) z tytułu odbieranie i zagospodarowanie odpadów za grudzień 2013 r. w kwocie brutto 83.402,40 zł; termin płatności 30 dni; przelewu dokonano w dniu 10 lutego 2014 r. (wyciąg bankowy nr 30). Powyższa faktura zostały wystawiona przez firmę „Naprzód Sp. z o. o. Rydułtowy (umowa nr CRU OG-S.032.96.2013 z dnia 21 czerwca 2013 r. zawarta na okres od 1 lipca 2013 r. do 30 czerwca 2015 r.), zgodnie z umową termin płatności na 30 dzień od dnia otrzymania faktury). Powyższą fakturę ujęto w ewidencji księgowej w grudniu 2013 roku.

Z wyjaśnień p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy czytamy: „(...) Wymienione faktury za rok 2012 i 2013 nie zostały ujęte zgodnie z zapisami Instrukcji Obiegu i Kontroli Dokumentów Finansowo-Księgowych. Brak ujęcia nie spowodował nieprawidłowości w zakresie sporządzania sprawozdań, ponieważ faktury za rok 2012 winne być wykazane w miesiącu listopad 2012 roku, w którym to sporządza się miesięczne sprawozdania

Gy A 18

z wykonania planu wydatków bez ujęcia zobowiązań. W styczniu 2014 roku została wystawiona faktura z tytułu odbierania i zagospodarowania odpadów za miesiąc grudzień 2013 roku w kwocie brutto 83.402,40zł i została w tymże przypadku ujęta w ewidencji księgowej grudnia 2013 roku aby prawidłowo zamknąć koszty roku poprzedniego. Do faktur objętych opisaną zasadą należy zaliczyć :

- 1) Faktura VAT /159/12/2012 z dnia 1 grudnia 2012 roku (wpłynęła 10 grudnia 2012) za usługi BHB za miesiąc listopad 2012 roku
- 2) Faktura VAT nr : FV-03728/g0400/04/RB/S/P/01/14 z dnia 6 luty 2014 rok (wpłynęła 10 luty 2014 r.) za przesyłki listowe za miesiąc styczeń 2014 roku
- 3) Faktura VAT nr 03/02/14 z dnia 5 luty 2014 r (wpłynęła 6 luty 2014) za obsługę prawną za styczeń 2014 r.
- 4) Faktura VAT nr 5102850034/22/0z dnia 3 luty 2014 roku (wpłynęła 10 luty 2014 r.) za abonament miesiąc styczeń 2014 r.

Osobami odpowiedzialnymi za prawidłowe ujmowanie zobowiązań w ewidencji księgowej są Kierownik Referatu P (...) oraz inspektor (...)

Wyjaśnienia również zostały podpisane przez Kierownika Księgowości budżetowo-finansowej oraz pracownika tego referatu. Nadzór sprawuje p. Ewa Grabowska - Skarbnik Gminy.

W toku czynności kontrolnych przedłożono również faktury:

- Fakturę VAT: nr FA /159/12/2012 z dnia 1 grudnia 2012 r. (wpływ 10 grudnia 2012 r.) wystawiona przez Biuro doradcze organizacyjne BHP Ewa Pitera z tytułu usługi BHP za Miesiąc listopad na kwotę 246,00 zł; termin płatności do 15 grudnia 2012 r., przelewu dokonano w dniu 15 stycznia 2013 r. Konto 402-1/201-20 (rozdz. 75023 § 4300); ujęto w ewidencji księgowej w miesiącu grudniu 2012 r.;
- Fakturę VAT nr FV-03728/G0400/04/RB/S/P/01/14 z dnia 6 luty 2014 r. (wpływ 10 lutego 2014 r.) wystawiona przez Poczta Polska SA z tytułu usług pocztowych za m-c styczeń 2014 w kwocie 3.446,60 zł; przelewu dokonano w dniu 12 lutego 2014 r. Konto 402-1/201-6 (rozdz.75023; § 4300), ujęto w ewidencji księgowej w lutym 2014 r.;
- Fakturę VAT nr 03/02/14 z 5 dnia luty 2014 r. (wpływ 6 lutego 2014 r.) wystawiona przez Kancelarię Radcy Prawnego Marta Topór – Piórko z tytułu obsługi prawnej za styczeń 2014 r. w kwocie brutto 3.444,00 zł.; termin zapłaty 14 dni przelew, zgodnie z umową zapłała 14 dni od doręczenia; zapłacono w dniu 10 lutego 2014 r. Konto 402-1/201-55 (rozdz.75023; § 4300); ujęto w ewidencji księgowej w lutym 2014 r.;

- Fakturę VAT nr 5102850034/22/0 z dnia 3 lutego 2014 r. (wpływ 10 lutego 2014 r.) wystawiona przez NETIA S. A. z tytułu abonament/usługi za styczeń 2014 r. na kwotę 359,80 zł; termin płatności do 17 lutego 2014 r.; przelewu dokonano w dniu 12 lutego 2014 r. Konto 402-2-5/201-102 (rozdz.75023; § 4370-kwota 226,96 zł; rozdz. 75412 § 4370-kwota 132,84 zł); ujęto w ewidencji księgowej w miesiącu lutym 2014 r.

Mając na uwadze art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn.zm., obecnie Dz. U z 2013 r., poz. 330 z późn.zm.), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), plany kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej powinny uwzględniać, iż ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków.

Mając na uwadze art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), zgodnie z którym, w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Powyższy zapis przyjętych zasad ujmowania zdarzeń gospodarczych może doprowadzić do nieprawidłowego zaliczenia kosztów jednostki do danego okresu sprawozdawczego, w tym na koniec roku oraz do zniekształcenia wyniku finansowego jednostki.

Zgodnie z art. 8 ust.1 ustawy o rachunkowości, określając zasady (politykę) rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności, o której mowa w art. 7 tej ustawy.

Osobą odpowiedzialną za opracowanie polityki rachunkowości była Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy.

W toku kontroli dokonano również analizy zgodności z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości wydruków treści następujących urzędzeń księgowych wygenerowanych z systemu księgowego:

  20

- Dzienniki księgowe (Budżet Główny) za 2012 i 2013 r.;
- Zestawienia obrotów i sald kont analitycznych - bilansowych na 31-12-2012 i 31-12-2013 r.;

Po analizie wymienionych wydruków stwierdzono, że:

- oznaczone są trwale nazwą jednostki,
- oznaczono je również nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej oraz nazwą i wersją programu przetwarzania,
- wydruki wyraźnie oznaczono co do roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i daty sporządzenia,
- wydruki składają się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, oraz są sumowane na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym.

Dzienniki księgowe zawierają chronologiczne ujęcie zdarzeń i umożliwiają uzgodnienie ich obrotów z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej. Zapisy są numerowane a obroty liczone w sposób ciągły. Zapisy księgowe posiadają nadany numer który umożliwia ich powiązanie z odpowiednim dowodem źródłowym.

Stwierdzono, że wszystkie zapisy księgowe wprowadzone do dzienników oznaczone były datą operacji gospodarczej w rozumieniu ustawy o rachunkowości, datą wystawienia dokumentu, brak natomiast daty zapisu księgowego, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 4 wymienionej ustawy o rachunkowości. Datą zapisu w rozumieniu przepisów ustawy jest data faktycznego wprowadzenia zapisu do ewidencji księgowej.

W związku z powyższym zwrócono się o wyjaśnienia do p. Ewy Grabowskiej – Skarbnik Gminy, w których czytamy: „(...)W związku z otrzymaniem zapytania w sprawie zapisów księgowych wyjaśniam, że system komputerowy ukazuje datę systemową (czyli datę faktycznego księgowania). Jednak po sporządzeniu wydruku data zapisu się nie ukazuje. W terminie późniejszym gmina wystąpi do autora programu o dokonanie zmian ww. sprawie (...)”.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu kontroli.

Wykaz akt kontroli **AK/6100/10/14 II.2** stanowi **załącznik Nr 2** do protokołu.

3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna

Sprawdzeniem objęto prawidłowość dokonania wydatków w jednostce w stosunku do planu finansowego jednostki oraz wykazania ich w sprawozdaniu Rb-28S - (ACL), zgodność danych wykazanych w bilansie jednostki oraz organu z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych (wg wybranych pozycji) oraz czy zachodziła zgodność danych wykazanych w

sprawozdaniu z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej w Rb – Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za lata 2011-2013, Rb – NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za lata 2011-2013, Rb – ST o stanie środków na rachunkach bankowych za 2011-2013 (w zakresie objętego kontrolą długu publicznego, które zostały opisane w pkt. III.3).

Kontrolą objęto dokumenty: bilans z wykonania budżetu oraz bilans jednostki Gminy Gaszowice sporządzony na dzień 31 grudnia 2012 r., oraz sporządzony na dzień 31 grudnia 2013 r., zestawienia obrotów i sald księgi głównej organu i jednostki za rok 2012 i 2013, dziennik, potwierdzania sald rachunków bankowych, sprawozdania Rb - ST roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec roku 2012 i 2013.

W toku kontroli stwierdzono, iż w bilansie z wykonania budżetu Gminy Gaszowice oraz w bilansie jednostki budżetowej – Urząd Gminy Gaszowice na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz na dzień 31 grudnia 2013 r. wykazano stany aktywów i pasywów na dzień kończący bieżący rok obrotowy w innych kwotach, niż wynikały z ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 r., tj.:

I). W bilansie z wykonania budżetu Gminy Gaszowice za 2012 r. wystąpiły niezgodności stanu na koniec roku na dzień 31 grudnia 2012 r. w pozycjach: A.I.1.2 Pozostałe środki pieniężne; P.I.1 Zobowiązania finansowe; P.I.2 Zobowiązania wobec budżetów; P.I.3 Pozostałe zobowiązania; P.II.1.2 Deficyt budżetu; P.III. Inne pasywa z odpowiadającą im ewidencją księgową z zestawienia obrotów i sald księgi głównej do kont: 140 – „Środki pieniężne w drodze”(nieprawidłowość do opisu konta została przedstawiona w pkt II.2 Księgi rachunkowe budżetu i urzędu niniejszego protokołu), 134 „Kredyty bankowe”; konto 260 – „Zobowiązania finansowe”, 224 – „Rozrachunki budżetu”, 240 – „Pozostałe rozrachunki”, konto 222 – „Rozliczenia dochodów budżetowych”, 223 – „Rozliczenia wydatków budżetowych”, konto 961 „Wynik wykonania budżetu ” (nieprawidłowość do opisu konta została przedstawiona w pkt II.2 Księgi rachunkowe budżetu i urzędu niniejszego protokołu), konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe”, co przedstawia poniższe zestawienie:

Pozycja z bilansu	Konta	Bilans z wykonania budżetu za 2012 (stan na koniec 31 grudnia 2012 r.)	Zestawienie obrotów i sald księgi głównej stan na koniec
A.I.1.2 Pozostałe środki pieniężne	konto 140 – „Środki pieniężne w drodze”,	0,00 zł	4.194,45 zł.
P.I.1 Zobowiązania finansowe posiadało	konto 134 „Kredyty bankowe”; konto 260 – „Zobowiązania		

 22

saldo Ma	finansowe"	4.726.490,66 zł	5.501.007,55 zł
P.I.2 Zobowiązania wobec budżetów	konto 224 – „Rozrachunki budżetu”,	0,00 zł	19.753,69 zł.
P.I.3 Pozostałe zobowiązania	konto 240 – „Pozostałe rozrachunki”, konto 222 – „Rozliczenia dochodów budżetowych”, 223 – „Rozliczenia wydatków budżetowych”,	110.179,11 zł,	0,00 zł.
P.II.1.2 Deficyt budżetu	konto 961 „Wynik wykonania budżetu ”,	- 457.247,94 zł,	681.780,02 zł. (strona Wn)
P.III. Inne pasywa	konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,	1.268.338,89 zł,	493.822,00 zł.

Powyższe stwierdzono w przypadku bilansu z wykonania budżetu Gminy Gaszowice na dzień 31 grudnia 2012 r. w następujących nw. pozycjach (dotyczy stanu na koniec roku). Szczegółowo salda ww. kont w porównaniu do kwot wykazanych w bilansie z wykonania budżetu przedstawiały się następująco:

➤ Bilans z wykonania budżetu Gminy Gaszowice sporządzony na dzień 31 grudnia 2012 r., (sporządzony w dniu 10 kwietnia 2013 r.):

1). w poz. I.1.2 Pozostałe środki pieniężne wykazano kwotę 0,00 zł, natomiast konto 140 – „Środki pieniężne w drodze”, na dzień 31 grudnia 2012 r. posiadało saldo Wn w kwocie 4.194,45 zł.

Z wyjaśnień złożonych przez p. Ewę Grabowską – Skarbnika Gminy oraz Kierownika Referatu Finansowo – budżetowego w dniu 24 kwietnia 2014 r. wynika: „ (...) na koncie: (...)140 – „Środki pieniężne w drodze” na stronie Wn księgujemy wpływy z Urzędu Skarbowego, zaś na stronie Ma zwroty dotacji otrzymywanych od Wojewody, które ujmowane są w korespondencji z kontem 901. W roku następnym dokonujemy ich zwrotu, które księgujemy (Wn 140, Ma 133). Konto 140 zamyka się. Konto 140 wykazuje dwa salda, które w momencie sporządzenia bilansu z wykonania budżetu zostały ujęte saldem za rok 2012 , zaś za rok 2013 odpowiednio po stronie aktywów i pasywów. (...) 961- „Wynik wykonania budżetu „ wykazuje dwa salda , jednakże w momencie sporządzania bilansu z wykonania budżetu po stronie pasywów pokazuje się saldo, które oznacza nadwyżkę lub deficyt”.

2). w poz. I.1 Zobowiązania finansowe wykazano kwotę 4.726.490,66 zł, natomiast na dzień 31.12.2012 r.: konto 134 „Kredyty bankowe” posiadało saldo Ma 4.921.498,23 zł; konto 260 „Zobowiązania finansowe”, posiadało saldo Ma w kwocie 579.509,32 zł;

3). w poz. I.2 Zobowiązania wobec budżetów wykazano kwotę 0,00 zł, natomiast konto 224 „Rozrachunki budżetu”, na dzień 31.12.2012 r. posiadało saldo Ma w kwocie 19.753,69 zł.

Gul

[Signature]

Nadmienić należy, iż konto 140 – „Środki pieniężne w drodze”, na dzień 31 grudnia 2012 r. posiadało saldo Ma w kwocie 94.619,87 zł.

Zgodnie z postanowieniami załącznika nr 2, plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289), konto 140 "Środki pieniężne w drodze" służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze, w tym:

- 1) środków otrzymanych z innych budżetów w przypadku, gdy środki te zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego;
- 2) kwot wpłacanych przez inkasentów za pośrednictwem poczty lub bezpośrednio do banku z tytułu dochodów budżetowych w przypadku potwierdzenia wpłaty przez bank w następnym okresie sprawozdawczym;
- 3) przelewów dochodów budżetowych zrealizowanych przez bank płatnika w okresie sprawozdawczym i objętych wyciągami bankowymi z rachunku bieżącego budżetu w następnym okresie sprawozdawczym.

Stosownie do przyjętej techniki księgowania środki pieniężne w drodze mogą być ewidencjonowane na bieżąco lub tylko na przełomie okresów sprawozdawczych.

Na stronie Wn konta 140 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze.

Konto 140 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze.

Zakładowy plan kont (organu) stanowiący Załącznik Nr 3a wprowadzony Zarządzeniem Wójta Gminy Gaszowice Nr 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości, przewiduje jedynie zapis: „konto 224 – „Rozrachunki budżetu”. Konto służy do ewidencji rozrachunków z budżetami. Konto może wykazywać dwa salda”.

Ponadto zakładowy plan kont w zakresie zasad klasyfikacji zdarzeń odsyła do załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. A tym samym analizując zakładowy plan kont Gminy Gaszowice należy brać pod uwagę opis kont ww. rozporządzenia.

4). w poz. I.3 Pozostałe zobowiązania wykazano kwotą 110.179,11 zł, natomiast na dzień 31.12.2012 r. konto 240 „Pozostałe rozrachunki”, konto 222 – „Rozliczenia dochodów

G
24

L
D

budżetowych”, 223 – „Rozliczenia wydatków budżetowych”, posiadało saldo Ma w kwocie 0,00 zł.

5). w poz. II.1.2 Deficyt budżetu wykazano kwotę – 457.247,94 zł, natomiast konto 961 „Wynik wykonania budżetu”, na dzień 31.12.2012 r. posiadało saldo Wn w kwocie 681.780,02 zł.

Nadmienić należy, iż konto 961 „Wynik wykonania budżetu” na dzień 31.12.2012 r. wykazywało również saldo Ma w kwocie 224.532,08 zł. Natomiast z wyjaśnień złożonych w dniu 24 kwietnia 2014 przez p. Ewę Grabowską – Skarbnika Gminy oraz Kierownika Referatu Finansowo – budżetowego r. wynika, że na koncie: „961 „Wynik wykonania budżetu „wykazuje dwa salda , jednakże w momencie sporządzania bilansu z wykonania budżetu po stronie pasywów pokazuje się saldo, które oznacza nadwyżkę lub deficyt”.

Zgodnie z postanowieniami załącznika nr 2, plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., konto 961 - "Wynik wykonania budżetu "służy do ewidencji wyniku wykonania budżetu, czyli deficytu lub nadwyżki.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie Wn konta 961 ujmuje się przeniesienie poniesionych w ciągu roku wydatków budżetu, odpowiednio w korespondencji z kontem 902, oraz niewykonanych wydatków, w korespondencji z kontem 903.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie Ma konta 961 ujmuje się przeniesienie zrealizowanych w ciągu roku dochodów budżetu, odpowiednio w korespondencji z kontem 901. W ewidencji szczegółowej do konta 961 wyodrębnia się źródła zwiększeń i rodzaje zmniejszeń wyniku wykonania budżetu stosownie do potrzeb sprawozdawczości. Na koniec roku konto 961 może wykazywać saldo Wn lub Ma. Saldo Wn oznacza stan deficytu budżetu, a saldo Ma stan nadwyżki. W roku następnym, pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu, saldo konta 961 przenosi się na konto 960.

Zarządzeniem Wójta Gminy Gaszowice Nr 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości, przewiduje zapis: „konto 961 – „wynik wykonania budżetu”. Konto to służy do ewidencji wyniku wykonania budżetu czyli deficytu lub nadwyżki”.

Ponadto zakładowy plan kont w zakresie zasad klasyfikacji zdarzeń odsyła do załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. A tym samym analizując zakładowy plan kont Gminy Gaszowice należy brać pod uwagę opis kont ww. rozporządzenia.

6). w poz. III. Inne pasywa wykazano kwotę – 1.268.338,89 zł, natomiast konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe”, na dzień 31.12.2012 r. posiadało saldo Ma w kwocie 493.822,00 zł.

Powyższy Bilans z wykonania budżetu Gminy Gaszowice na dzień 31 grudnia 2012 r. podpisali p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy Gaszowice oraz p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy. Wobec powyższego wystosowano zapytanie do ww. osób o wyjaśnienie powyższych niezgodności. W odpowiedzi czytamy: „(...)

- 1) W bilansie z wykonania budżetu za rok 2012 po stronie pasywów konto 140 – „Środki pieniężne w drodze „zostało ujęte „per saldem” (tj.: 90.425,42 zł) razem z kontem 224 – „Rozrachunki budżetu „ z kwotą po stronie Ma 19.753,69 zł. Powyższe kwoty dają wynik pozycji I.3 - pozostałe zobowiązania bilansu z wykonania budżetu tj. kwota 110.179,11 zł.
- 2) W pozycji I.1 bilansu z wykonania budżetu za rok 2012 zostały wykazane zobowiązania finansowe w kwocie 4.726.490,66 zł. (kapitał), zaś pozycji III Inne pasywa została ujęta m.in łączna kwota odsetek. (tj. 774.516,89 zł). Suma po stronie pasywów w zakresie łącznej kwoty długu wynika z pozycji zobowiązania finansowe tj. 4.726.490,66 zł oraz z pozycji Inne pasywa gdzie mieści się min kwota 774.516,89 zł co w sumie wynosi 5.501.007,55 zł. (czyli saldo Ma konta 134 oraz saldo Ma konta 260).
- 3) Kwota wynikająca z konta 224 – „Rozrachunki budżetu „po stronie Ma wynosi 19.753,69zł i została ujęta w pozycji bilansowej I 3 „Pozostałe zobowiązania” bilansu z wykonania budżetu za rok 2012 razem z „per saldem’ wynikającym z konta 140 – „Środki pieniężne w drodze „ tj. 90.425,42 zł.
- 4) Kwota 110.179,11 zł ujęta w poz. I 3 – Pozostałe zobowiązania wynika z konta 224 tj. 19.753,69 zł oraz „per salda” konta 140 - 90.425,42 zł.
- 5) Konto 961 – „Wynik wykonania budżetu” posiadał dwa salda. Strona Ma odnosiła się do rozliczenia programu Comenius. (oznaczona w ewidencji jako 961-1) Jednakże w konsekwencji sporządzania bilansu z wykonania budżetu za rok 2012 ujęcie jest „per saldem” tj. – 457.247,94 zł w poz. II.1.2., które to w tym przypadku oznacza deficyt budżetu.
- 6) W poz. III – Inne pasywa ujęta został kwota 1.268.338,89 zł. Na kwotę tę składają się odsetki od zaciągniętych zobowiązań w kwocie 774.516,89 zł oraz strona Ma konta 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” w wysokości 493.822 zł (subwencja oświatowa)”.

II). W bilansie z wykonania budżetu Gminy Gaszowice za 2013 r. wystąpiły niezgodności stanu na koniec roku na dzień 31 grudnia 2013 r. w pozycjach: A.I.1.2 Pozostałe środki pieniężne; A.II.3 Pozostałe należności i rozliczenia; P.I.1 Zobowiązania finansowe; P.I.2 Zobowiązania wobec budżetów; P.I.3 Pozostałe zobowiązania; P.III. Inne pasywa z odpowiadającą im ewidencją księgową z zestawienia obrotów i sald księgi głównej do kont: 140 – „Środki pieniężne w drodze”(nieprawidłowość do opisu konta została przedstawiona w pkt II.2 Księgi rachunkowe budżetu i urzędu niniejszego protokołu), 134 „Kredyty bankowe”, konto 260 – „Zobowiązania finansowe”, 224 – „Rozrachunki budżetu”, 240 – „Pozostałe rozrachunki”, konto 222 – „Rozliczenia dochodów budżetowych”, 223 – „Rozliczenia wydatków budżetowych”, konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe”, co przedstawia poniższe zestawienie:

Pozycja z bilansu	Konta	Bilans z wykonania budżetu za 2013 r. (stan na koniec)	Zestawienie obrotów i sald księgi głównej stan na koniec
A.I.1.2 Pozostałe środki pieniężne	konto 140 – „Środki pieniężne”	0,00 zł	2.314,54 zł
A.II.3 Pozostałe należności i rozliczenia	konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” konto 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” konto 240 „Pozostałe rozrachunki”	2.318,51 zł	3,97 zł
P.I.1 Zobowiązania finansowe	konto 134 „Kredyty bankowe” konto 260 „Zobowiązania finansowe”	4.310.308,86 zł	4.860.234,16 zł
P.I.2 Zobowiązania wobec budżetów	konto 224 – „Rozrachunki budżetu”	0,00 zł	4.749,46 zł.
P.I.3 Pozostałe zobowiązania	konto 240 – „Pozostałe rozrachunki” konto 222 – „Rozliczenia dochodów budżetowych” konto 223 – „Rozliczenia wydatków budżetowych”	68.072,59 zł,	0,00 zł.
P.III. Inne pasywa	konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe”	1.072.959,30 zł	523.034,00 zł.

Powyższe stwierdzono w przypadku bilansu z wykonania budżetu Gminy Gaszowice na dzień 31 grudnia 2013 r. w następujących nw. pozycjach (dotyczy stanu na koniec roku). Szczegółowo salda ww. kont w porównaniu do kwot wykazanych w bilansie z wykonania budżetu przedstawiały się następująco:

- Bilans z wykonania budżetu Gminy Gaszowice sporządzony na dzień 31 grudnia 2013 r., (sporządzony w dniu 7 kwietnia 2014 r.):

27

1). w poz. I.1.2 Pozostałe środki pieniężne wykazano kwotę 0,00 zł, natomiast konto 140 – „Środki pieniężne w drodze”, na dzień 31 grudnia 2013 r. posiadało saldo Wn w kwocie 2.314,54 zł.

2). w poz. II.3 Pozostałe należności i rozliczenia wykazano kwotę 2.318,51 zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2013 r.: konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i konto 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” posiadało saldo Wn w kwocie 0,00 zł; konto 240 „Pozostałe rozrachunki”, posiadało saldo Wn w kwocie 3,97 zł.

Nadmienić należy, iż konto 224 „Rozrachunki budżetu” wykazuje saldo Wn w kwocie 0,00 zł.

3). w poz. I.1 Zobowiązania finansowe wykazano kwotę 4.310.308,86 zł, natomiast na dzień 31.12.2013 r.: konto 134 „Kredyty bankowe” posiadało saldo Ma 4.517.652,65 zł; konto 260 „Zobowiązania finansowe”, posiadało saldo Ma w kwocie 342.581,51 zł;

4). w poz. I.2 Zobowiązania wobec budżetów wykazano kwotę 0,00 zł, natomiast konto 224 „Rozrachunki budżetu”, na dzień 31.12.2013 r. posiadało saldo Ma w kwocie 4.749,46 zł;

5). w poz. I.3 Pozostałe zobowiązania wykazano kwotę 68.072,59 zł, natomiast konto 240 „Pozostałe rozrachunki”, na dzień 31.12.2013 r. posiadało saldo Ma w kwocie 0,00 zł;

6). w poz. III. Inne pasywa wykazano kwotę 1.072.959,30 zł, natomiast konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe”, na dzień 31.12.2012 r. posiadało saldo Ma w kwocie 523.034,00 zł.

Powyższy Bilans z wykonania budżetu Gminy Gaszowice na dzień 31 grudnia 2013 r. podpisały p. Sabina Mańczyk – Zastępca Wójta Gminy Gaszowice oraz p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy. Wobec powyższego wystosowano zapytanie o wyjaśnienie powyższych niezgodności. W odpowiedzi czytamy: „(...)

1) W pozycji bilansowej I 1.2. bilansu z wykonania budżetu za rok 2013 nie wykazano kwoty 2.314,54 zł, lecz łącznie z stroną Wn konta 240 tj. 3,97 zł ujęto je w pozycji II 3 Pozostałe należności i rozliczenia w kwocie 2.318,51 zł.

2) W pozycji II.3 pozostałe należności i rozliczenia przyjęto kwotę Wn konta 140 – „Środki pieniężne w drodze” tj. 2.314,54zł oraz stroną Wn konta 240 – „Pozostałe rozrachunki” w kwocie 3,97 zł.

3) W pozycji bilansu I.1 z wykonania budżetu za rok 2013 wykazano zobowiązania finansowe w kwocie 4.310.308,86 zł (kapitał). Kwota 549.925,30 zł (odsetki) została ujęta m.in. w pozycji III – Inne pasywa. Łączna kwota długu na koniec 2013 roku wynosi 4.860.234,16 zł (czyli saldo konta Ma 134 oraz saldo konta Ma 260).

- 4) W pozycji I 3 – pozostałe zobowiązania została ujęta kwota konta 224 – „Rozrachunki budżetu” „ z kwotą po stronie Ma 4.749,46 zł oraz kwotą z strony Ma konta 140 – Środki pieniężne w drodze „ tj. 63.323,13 zł.
- 5) Na kwotę w poz. I.3 pozostałe zobowiązania tj. 68.072,59 zł składają się pozycje wynikające z konta 224 (strona Ma) 4.749,46 zł oraz (strona Ma) konta 140 63.323,13 zł.
- 6) W pozycji III – Inne pasywa wykazano kwotę 1.072.959,30zł. Na kwotę tę składają się odsetki od zaciągniętych już zobowiązań tj. kwota 549.925,30 zł oraz kwota pochodząca z strony Ma konta 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” tj. 523.034 zł (subwencja oświatowa)”.

III). W bilansie z wykonania jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego za 2012 r. wystąpiły niezgodności stanu na koniec roku na dzień 31 grudnia 2012 r. w pozycjach: A.B.II.2 Należności od budżetów, A.B.II.4 Pozostałe należności A.B.III.2 Środki pieniężne na rachunkach bankowych, P.C.II.2 Zobowiązania wobec budżetów, P.C.II.5 Pozostałe zobowiązania z odpowiadającą im ewidencją księgową z zestawienia obrotów i sald księgi głównej do kont: konto 225 „Rozrachunki z budżetami”, konto 225 „Rozrachunki z budżetami”(FŚS), konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, konto 240 „Pozostałe rozrachunki” konto 224 „Rozliczenia dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, konto 135 „Rachunek Środków funduszy specjalnego przeznaczenia”, konto 139 „Inne rachunki bankowe”, co przedstawia poniższe zestawienie:

Pozycja z bilansu	Konta	Bilans jednostki budżetowej za 2012 r. (stan na koniec)	Zestawienie obrotów i sald księgi głównej stan na koniec
A.B.II.2 Należności od budżetów	konto 225 „Rozrachunki z budżetami”	189.227,68 zł	3,97 zł
A.B.II.4 Pozostałe należności	konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” konto 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” konto 240 „Pozostałe rozrachunki” konto 224 „Rozliczenia dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” konto 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”	758.843,63 zł	962.206,10 zł (na powyższe składa się: 758.843,63 zł 0,00 zł 13.928,88 zł 189.433,59 zł 0,00 zł)
A.B.III.2 Środki pieniężne	konto 130 „Rachunek bieżący jednostki	51.269,36 zł	51.212,07 zł

Główny A 29

rachunkach bankowych	konto 135 „Rachunek Środków funduszy specjalnego przeznaczenia” konto 139 „Inne rachunki bankowe”		(w tym: 1.120,71 zł 50.091,36 zł)
P.C.II.2 Zobowiązania wobec budżetów	konto 225 „Rozrachunki z budżetami” konto 225 „Rozrachunki z budżetami”(FŚS)	23.855,87 zł	23.859,84 zł (w tym: 22.681,84 zł 1.178,00 zł)
P.C.II.5 Pozostałe zobowiązania	konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” konto 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” konto 240 „Pozostałe rozrachunki” konto 224 „Rozliczenia dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”	38.272,05 zł,	52.406,84 zł (w tym: 2.109,57 zł 0,00 zł 50.091,36 zł 205,91 zł)

Powyższe stwierdzono w przypadku bilansu jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2012 r. w następujących nw. pozycjach (dotyczy stanu na koniec roku). Szczegółowo salda ww. kont w porównaniu do kwot wykazanych w bilansie z jednostki przedstawiały się następująco:

➤ Bilans jednostki budżetowej Urząd Gminy Gaszowice sporządzony na dzień 31 grudnia 2012 r., (sporządzony w dniu 17 marca 2013 r.):

- 1). w poz. B.II.2 Należności od budżetów wykazano kwotę 189.227,68 zł oraz w poz. C.II.2 Zobowiązania wobec budżetów wykazano kwotę 23.855,87 zł, natomiast konto 225 „Rozrachunki z budżetami”, na dzień 31.12.2012 r. posiadało saldo Wn w kwocie 3,97 zł oraz Ma w kwocie 22.681,84 zł;
- 2). w poz. B.II.4 Pozostałe należności wykazano kwotę 758.843,63 zł oraz w poz. C.II.5 Pozostałe zobowiązania wykazano kwotę 38.272,05 zł, natomiast konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, na dzień 31.12.2012 r. wykazano saldo Wn w kwocie 758.843,63 zł oraz Ma w kwocie 2.109,57 zł, konto 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” na dzień 31.12.2012 r. wykazano saldo Wn i Ma w kwocie 0,00 zł, konto 240 „Pozostałe rozrachunki” na dzień 31.12.2012 r. wykazano saldo Wn w kwocie 13.928,88 zł oraz saldo Ma w kwocie 50.091,36 zł; konto 224 „Rozliczenia dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” na dzień 31.12.2012 r. wykazano saldo Wn w kwocie 189.433,59 i saldo Ma w kwocie 205,91 zł, konto 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” na dzień 31.12.2012 r. wykazano saldo Wn w kwocie 0,00 zł.

 30

3). w poz. B.III.2 Środki pieniężne na rachunkach bankowych wykazano kwotę 51.269,36 zł, natomiast konto 130 „Rachunek bieżący jednostki wykazało saldo Wn i Ma w kwocie 0,00; konto 135 „Rachunek Środków funduszy specjalnego przeznaczenia wykazało saldo Wn w kwocie 1.120,71 zł.; konto 139 „Inne rachunki bankowe” wykazało saldo Wn w kwocie 50.091,36 zł.

Powyższy Bilans z jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego sporządzony na dzień 31 grudnia 2013 r. podpisali p. Andrzej Kowalczyk –Wójt Gminy Gaszowice oraz p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy. Wobec powyższego wystosowano zapytanie do ww. osób o wyjaśnienie powyższych niezgodności.

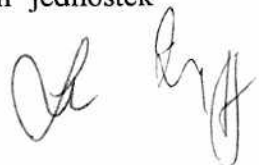
W odpowiedzi czytamy: „(...)

- 1) *W pozycji bilansowej B.II. 2 wykazane zostało „per saldo konta 224 tj. 189.227,68 (189.433,59-205,91). W pozycji zobowiązania wobec budżetów tj. C .II.2 została ujęta kwota wynikająca z rejestru zakładowego funduszu świadczeń socjalnych tj. 1.178 zł (strona Ma konta 225).Ostatecznie w ww. pozycji zostało wykazane „per saldo konta 225 tj. 22.677,87 zł i po dodaniu kwoty 1.178 zł otrzymujemy kwotę 23.855,87 zł*
- 2) *W pozycji bilansu pozostałe należności ujęto kwotę wynikającą z konta 221 strona Wn – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” tj. 758.843,63 zł., natomiast po stronie pozostałych zobowiązań, które zamykają się kwotą 38.272,05 zł w skład, której wchodzi „per saldo konta 240 –„ pozostałe rozrachunki” w kwocie 36.162,48 zł (13.928,88 zł -50.091,36zł) oraz strona Ma konta 221 w kwocie 2.109,57 zł.*
- 3) *W pozycji bilansu B. III. 2 jednostki budżetowej wykazano kwotę 51.269,36 zł. Na kwotę tę składają się saldo Wn konta 139 tj. 50.091,36 zł oraz saldo Wn konta 135 i 851 rejestru zakładowego funduszu świadczeń socjalnych tj. łączna kwota 1.178 zł.*

W toku kontroli przedłożono również częściowy dziennik zestawienia obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2012 r. (dotyczący Funduszu Świadczeń Socjalnych), w skład którego wchodziły następujące konta: konto 135 „Rachunek Środków funduszy specjalnego przeznaczenia” , które wykazywało saldo Wn w kwocie 1.120,71 zł, konto 225 „Rozrachunki z budżetami”, które wykazywało saldo Ma w kwocie 1.178,00 zł, konto 851 „Zakładowy Fundusz Socjalny”, które wykazywało saldo Wn 57,29 zł.

Zgodnie z postanowieniami załącznika nr 3, plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek

 31

budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289), **konto 851 - "Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych"** służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Środki pieniężne tego funduszu, wyodrębnione na specjalnym rachunku bankowym, ujmuje się na koncie 135 "Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia". Pozostałe środki majątkowe ujmuje się na odpowiednich kontach działalności podstawowej jednostki (z wyjątkiem kosztów i przychodów podlegających sfinansowaniu z funduszu). Ewidencja szczegółowa do konta 851 powinna pozwolić na wyodrębnienie: stanu, zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków zmniejszeń; wysokości poniesionych kosztów i wysokości uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej. Saldo Ma konta 851 wyraża stan zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Zarządzeniem Wójta Gminy Gaszowice Nr 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości, plan kont przewiduje zapis: „konto 851 – „Zakładowy fundusz socjalny” według: przychodów i kosztów poszczególnych rodzajów działalności socjalnej”.

Ponadto zakładowy plan kont w zakresie zasad klasyfikacji zdarzeń odsyła do załącznika nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. Tym samym analizując zakładowy plan kont Gminy Gaszowice należy brać pod uwagę opis kont ww. rozporządzenia.

Konto 851 – „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”, posiadało saldo Wn w kwocie 57,29 zł. Wyjaśnień udzieliła p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy Gaszowice.

Z wyjaśnień czytamy: „(...) W nawiązaniu do wyjaśnień w sprawie bilansu jednostki budżetowej za rok 2012 wyjaśniam, że saldo po stronie Wn konta 851 w kwocie 57,29 zł jest efektem doliczenia do wydatku w zakresie świadczeń socjalnych (paczki) podatku dochodowego od osób fizycznych”.

IV). W bilansie z wykonania jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego za 2013 r. wystąpiły niezgodności stanu na koniec roku na dzień 31 grudnia 2013 r. w pozycjach: **A.B.II.2** Należności od budżetów, **A.B.II.4** Pozostałe należności, **P.C.II.2** Zobowiązania wobec budżetów, **P.C.II.5** Pozostałe zobowiązania, z odpowiadającą im ewidencją księgową z zestawienia obrotów i sald księgi głównej do kont: konto 225 „Rozrachunki z budżetami”, konto 225 „Rozrachunki z budżetami”(FŚS), konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, konto 240 „Pozostałe rozrachunki”, konto 224 „Rozliczenia dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, co przedstawia poniższe zestawienie:

 32

Pozycja z bilansu	Konta	Bilans jednostki budżetowej za 2012 r. (stan na koniec)	Zestawienie obrotów i sald księgi głównej stan na koniec
A.B.II.2 Należności od budżetów	konto 225 „Rozrachunki z budżetami”	205.573,25 zł	37,95 zł
A.B.II.4 Pozostałe należności	konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” konto 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” konto 240 „Pozostałe rozrachunki” konto 224 „Rozliczenia dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” konto 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”	843.727,08 zł	1.062.622,33 zł (w tym: 843.727,08 zł 0,00 zł 13.000,00 zł 205.895,25 zł 0,00 zł)
P.C.II.2 Zobowiązania wobec budżetów	konto 225 „Rozrachunki z budżetami” konto 225 „Rozrachunki z budżetami”(FŚS)	26.745,50 zł	26.783,45 zł
P.C.II.5 Pozostałe zobowiązania	konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” konto 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” konto 240 „Pozostałe rozrachunki” konto 224 „Rozliczenia dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”	28.481,43 zł	41.803,43 zł (w tym: 8.104,71 zł 0,00 zł 33.376,72 zł 322,00 zł 0,00 zł)

Powyższe stwierdzono w przypadku bilansu jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2013 r. w następujących nw. pozycjach (dotyczy stanu na koniec roku). Szczegółowo salda ww. kont w porównaniu do kwot wykazanych w bilansie z jednostki przedstawiały się następująco:

➤ Bilans jednostki budżetowej Urząd Gminy Gaszowice sporządzony na dzień 31 grudnia 2013 r., (sporządzony w dniu 17 marca 2014 r.):

1). w poz. B.II.2 Należności od budżetów wykazano kwotę 205.573,25 zł oraz w poz. C.II.2 Zobowiązania wobec budżetów wykazano kwotę 26.745,50 zł, natomiast konto 225 „Rozrachunki z budżetami”, na dzień 31.12.2013 r. posiadało saldo Wn w kwocie 37,95 zł

 33

oraz Ma w kwocie 25.760,45 zł oraz konto 225 „Rozrachunki z budżetami”(FSS) posiadało saldo Ma w kwocie 1.023,00 zł

2). w poz. B.II.4 Pozostałe należności wykazano kwotę 843.727,08 zł oraz w poz. C.II.5 Pozostałe zobowiązania wykazano kwotę 28.481,43 zł, natomiast konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, na dzień 31.12.2013 r. wykazano saldo Wn w kwocie 843.727,08 zł oraz Ma w kwocie 8.104,71 zł, konto 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” na dzień 31.12.2013 r. wykazano saldo Wn i Ma w kwocie 0,00 zł, konto 240 „Pozostałe rozrachunki” na dzień 31.12.2013 r. wykazano saldo Wn w kwocie 13.000,00 zł oraz saldo Ma w kwocie 33.376,72 zł; konto 224 „Rozliczenia dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” na dzień 31.12.2013 r. wykazano saldo Wn w kwocie 205.895,25 zł i saldo Ma w kwocie 322,00 zł, konto 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” na dzień 31.12.2013 r. wykazano saldo Wn w kwocie 0,00 zł;

Powyższy Bilans jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2013 r. podpisali p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy Gaszowice oraz p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy.

Wobec powyższego wystosowano zapytanie do ww. osób o wyjaśnienie powyższych niezgodności. W odpowiedzi czytamy:

- 1) *W pozycji bilansowej B.II.2. wykazano saldo konta 224 tj. kwota 205.573,25 (205.895,25-322). W pozycji zobowiązania wobec budżetów przyjęto kwotę 26.745,50 zł wynikającą z „per salda konta 225 tj. 25.722,50 łącznie z kontem 225 wynikającym z ewidencji rejestru zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w kwocie 1.023 zł.*
- 2) *W pozycji bilansowej wykazano kwotę 843.727,08 jako pozostałe należności, natomiast po stronie aktywów w pozostałych zobowiązaniach figuruje kwota 28.481,43 zł wynikająca z „per salda „konta 240 tj. kwota 20.376,72 zł łącznie z stroną Ma konta 221 tj. 8.104,71 zł”.*

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn.zm., obecnie Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn.zm.), zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Ponadto w myśl art. 7 ust. 3 ww. ustawy, wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych.

Zgodnie z postanowieniami § 17 ust. 3 pkt 1 i ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289), bilans powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym dla: jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego - w załączniku nr 5 do rozporządzenia. Z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się bilans zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

W toku czynności kontrolnych ustalono, w latach 2012-2013 nie sporządzono zestawienia obrotów dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosując dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów. Kontrolującym przedłożono dziennik częściowy dla Urzędu Gminy oraz dla Funduszu Świadczeń Socjalnych.

W wyjaśnieniach czytamy: „ (...) W programie księgowym został wyodrębniony oprócz budżetu głównego rejestr zakładowego funduszu świadczeń socjalnych zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy NR W.0050.62.2014 z dnia 6 maja 2014 roku w sprawie zmiany Zarządzenia NR 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 roku w sprawie zasad wprowadzenia polityki rachunkowości. (w załączeniu) ”.

Zgodnie z art. 18 ust. 1, art. 13 ust. 5 oraz art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn.zm., a następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn.zm), na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald, zawierające: 1) symbole lub nazwy kont; 2) salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego; 3) sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego. Obroty tego zestawienia powinny być zgodne z obrotami dziennika lub obrotami zestawienia obrotów dzienników częściowych. Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald. Wydruki komputerowe ksiąg rachunkowych powinny składać się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, oraz być sumowane na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku

obrotowym. Jeżeli stosuje się dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów, to należy sporządzić zestawienie obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy. Zgodnie art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a-c oraz 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., obecnie Dz. U z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.)

Zgodnie z przytoczonym przepisem, jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące m.in.: sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, wykazu ksiąg rachunkowych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji. Kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje ww. dokumentację.

W czasie czynności kontrolnych również ustalono, że w bilansach z wykonania budżetu Gminy Gaszowice za lata 2012-2013 wykazano w pozycji I.1.2. jako zobowiązania długoterminowe (powyżej 12 miesięcy) kwoty zobowiązań krótko i długo terminowych z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytu:

- na dzień 31 grudnia 2012 r. wykazano w kwocie łącznej 4.726.490,66 oraz odsetki w łącznej kwocie 774.516,89 zł;
- na dzień 31 grudnia 2013 r. wykazano w kwocie łącznej 4.310.308,86 oraz odsetki w łącznej kwocie 549.925,30 zł).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn.zm.), przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw usług a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Gly A 36

OK

Z informacji uzyskanych od p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy Gaszowice wynikało iż:

- według stanu na dzień 31.12.2012 r. kwoty kredytu i pożyczek (poszczególnych rat ich spłat), które stały się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, a tym samym stanowiły zobowiązania krótkoterminowe, wynosiły łącznie 1.130.796,37 zł (w tym: kredyt: raty w kwocie 736.685,96 zł; pożyczki: raty w kwocie 220.360,00 zł, odsetki łącznie w kwocie 173.750,41 zł);
- według stanu na dzień 31.12.2013 r. kwoty kredytu i pożyczek (poszczególnych rat ich spłat), które stały się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, a tym samym stanowiły zobowiązania krótkoterminowe, wynosiły łącznie 635.078,34 zł, (w tym kredyt: raty w kwocie 314.060,34 zł; pożyczki: raty w kwocie 184,018,00 zł, odsetki w łącznej kwocie 137.000,00 zł).

Wobec powyższego wystosowano zapytanie do p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy o wskazanie przyczyn prawnych i faktycznych wykazania w bilansach z wykonania budżetu Gminy Gaszowice za lata 2012 – 2013 w pozycji I.1.2 „Zobowiązania długoterminowe”, również zobowiązania krótkoterminowe z tytułu zaciągniętych pożyczek, których części (raty) były wymagalne w ciągu 12 miesięcy po dniu bilansowym.

Z wyjaśnień czytamy: „(...)W związku z zapytaniem w sprawie bilansu z wykonania budżetu sporządzonego na dzień 31 grudnia 2012 oraz sporządzonego na dzień 31 grudnia 2013 roku wyjaśniam,:

Ad 1 W bilansie z wykonania budżetu gminy za rok 2012 i za rok 2013 w pozycji zobowiązania długoterminowe zostały ujęte zobowiązania wynikające z zawartych umów pożyczkowych i kredytowych z instytucjami bankowymi z całkowitym okresem ich spłaty dłuższym niż 12 miesięcy.

Ad. 2 W poniższej tabeli zostały wykazane kwoty zobowiązań bilansu z wykonania budżetu za rok 2012 i 2013 według następującego rozbitcia :

BILANS ROKU 2012	Zobowiązania krótkoterminowe	I-XII 2013	Kapitał	Odsetki
		1.130.796,37	957.045,96	173.750,41
		I-XII 2014 i lata następne	Kapitał	Odsetki
	Zobowiązania długoterminowe	4.370.211,18	3.769.444,70	600.766,48
	OGÓŁEM	5.501.007,55	4.726.490,66	774.516,89

[Signature] 37

[Signature]

BILANS ROKU 2013	Zobowiązania krótkoterminowe	I-XII 2014	Kapitał	Odsetki
		635.078,34	498.078,34	137.000
		<i>I-XII 2015r i lata następne</i>	<i>Kapitał</i>	<i>Odsetki</i>
	<i>Zobowiązania długoterminowe</i>	4.225.155,82	3.812.230,52	412.925,30
	OGÓŁEM	4.860.234,16	4.310.308,86	549.925,30

Ad. 3 Osobą odpowiedzialną za sporządzenie bilansu wynikającego z danych pochodzących z ewidencji księgowej i ostatecznego zamknięcia roku budżetowego jest skarbnik gminy – Ewa Grabowska”.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn.zm., obecnie Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn.zm.), zobowiązaniach krótkoterminowych - rozumie się przez to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego;

Zgodnie z postanowieniami § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289), z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się bilans zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

W czasie czynności kontrolnych ustalono ponadto różnice wykazania stanu środków na rachunku bankowym jednostki samorządu terytorialnego w sprawozdaniu Rb - ST roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec roku 2012 oraz na koniec roku 2013, a Bilansem z wykonania budżetu Gminy Gaszowice sporządzonego na dzień 31 grudnia 2012 r., oraz sporządzonego na dzień 31 grudnia 2013 r, ewidencji księgowej organu konta 133 – „Rachunek budżetu” na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz potwierdzenia sald rachunków

bankowych konta 133 (organu) na dzień na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz na dzień 31 grudnia 2013 r.

Powyższe dotyczy:

➤ roku 2012 r.:

- z ewidencji księgowej (organu) wynika, iż konto 133 „Rachunek budżetu” wykazało po stronie Wn saldo w kwocie 103.045,54 zł;
- w sprawozdaniu Rb - ST roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec roku 2012 stan środków wykazano kwotę 100.657,28 zł;
- w Bilansie z wykonania budżetu Gminy Gaszowice sporządzonego na dzień 31 grudnia 2012 r. po stronie Aktywa w poz. I.1.1 Środki pieniężne budżetu (stan na koniec roku) ujęto kwotę 103.045,54 zł;
- potwierdzenia zgodności sald *stanu środków na rachunku bankowym* konta 133 „Rachunek budżetu” (organu) na dzień na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiły 103.045,54 zł.

➤ roku 2013 r.:

- z ewidencji księgowej (organu) wynika, iż konto 133 „Rachunek budżetu” wykazało po stronie Wn saldo w kwocie 839.106,15 zł;
- w sprawozdaniu Rb - ST roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec roku 2013 stan środków wykazano kwotę 784.356,39 zł;
- w Bilansie z wykonania budżetu Gminy Gaszowice sporządzonego na dzień 31 grudnia 2013 r. po stronie Aktywa w poz. I.1.1 Środki pieniężne (stan na koniec roku) ujęto kwotę 839.106,15 zł;
- potwierdzenia zgodności sald *stanu środków na rachunku bankowym* konta 133 „Rachunek budżetu” (organu) na dzień na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiły 839.106,15 zł.

Z wyjaśnień p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy, czytamy „(...) *W związku z otrzymaniem zapytania w sprawie stanu środków na rachunku bankowym na koniec 2012 i 2013 roku wyjaśniam: Różnice jakie powstały pomiędzy sprawozdaniem ST o stanie środków na rachunkach bankowych, a bilansem z wykonania budżetu za rok 2012 i za rok 2013 są efektem w obydwu przypadkach pomniejszenia konta 133 o konta do niego oznaczone symbolami (133-12, 133-14 oraz 133-14 i 133-17 i wynoszą odpowiednio:*

- w roku 2012 jest to kwota 2.388,26 zł (103.045,54 zł – 100.657,28 zł) i występuje w ewidencji obrotów oznaczone symbolem 133-12 w kwocie po stronie Wn 2.387,82 zł oraz 133-14 w kwocie po stronie Wn 0,44 zł.

  39

- w roku 2013 jest to kwota 54.749,76 zł (839.106,15 zł – 784.356,39 zł) występuje w ewidencji obrotów oznaczone symbolem konta 133-17 w kwocie po stronie Wn 54.737,19 zł oraz 133-14 w kwocie po stronie Wn 12,57 zł.

Konta te oznaczają

w roku 2012 były to :

- dochody realizowane w zakresie programu operacyjnego kapitał ludzki przez pomoc społeczną (133-12) 2.387,82 zł,

- dochody realizowane w ramach programu ograniczenia niskiej emisji wspólnie z powiatem rybnickim (133-14) 0,44 zł.

W roku 2013 były to :

- dochody realizowane w ramach programu e-administracja wspólnie z powiatem rybnickim (133-14) 12,57 zł,

- dochody realizowane w ramach programu ograniczenia niskiej emisji wspólnie z powiatem rybnickim (133-17) 54.737,19 zł.

Osobą odpowiedzialną za sporządzenie sprawozdania ST o stanie środków na rachunkach bankowych jest kierownik (...) jednakże wprost czynność ta nie wynika z powierzonego zakresu czynności. Ponadto sprawozdanie podpisywane jest przez skarbnika Gminy Ewę Grabowską”.

Z zakresu czynności z dnia 31 stycznia 2012 r. Kierownika Referatu Budżetu i Finansów nie wynika wprost, iż jest odpowiedzialny za sporządzenie ww. sprawozdania ST o stanie środków na rachunkach bankowych. Natomiast widnieje zapis dotyczący: „sporządzanie sprawozdań kwartalnych i rocznych z wykonania planu wydatków i dochodów budżetowych (w wersji papierowej oraz elektronicznej – program – „BESTIA”)”.

Mając na uwadze postanowienia § 15 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz.103) oraz postanowieniami § 22 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U z 2014 r., poz. 119), w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku.

Mając na uwadze art. 68 ust. 2 pkt 1-3 oraz pkt 6 oraz art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej

Gry A 40

[Signature]

jest zapewnienie w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi; skuteczności i efektywności działania; wiarygodności sprawozdań; efektywności i skuteczności przepływu informacji. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków wójta.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu kontroli.

Wykaz akt kontroli **AK/6100/10/14 II.3** stanowi **załącznik Nr 2** do protokołu.

4. Inwentaryzacja

Kontrolą objęto: inwentaryzację środków na rachunkach bankowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. a ponadto ustalono, czy inwentaryzacja środków trwałych drogą spisu z natury przeprowadzana jest co najmniej raz na 4 lata – stosownie do treści art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) a także czy wydawane są zarządzenia w sprawie inwentaryzacji.

Zasady przeprowadzenia inwentaryzacji w Gminie Gaszowice reguluje Instrukcja inwentaryzacyjna - załącznik do Zarządzenia Wójta Gminy Gaszowice Nr W.0050.154.2012 z dnia 8 października 2012 r. (poprzednio obowiązywała instrukcja inwentaryzacyjna przyjęta Zarządzeniem Wójta Gminy Gaszowice, Nr 70/07 z dnia 16 października 2007 r.).

Zgodnie z aktualną regulacją:

- spis z natury winien być dokonywany corocznie, z tym jednak, że Wójt Gminy Gaszowice ustala, iż:
 - corocznej inwentaryzacji na ostatni dzień roku obrotowego podlegają aktywa pieniężne (inne środki pieniężne tj. weksle i czeki),
 - corocznej inwentaryzacji na dowolny dzień, mieszczący się w okresie na 3 miesiące przed końcem danego roku obrotowego i do 15 dnia roku następnego podlegają: środki trwałe, pozostałe środki trwałe (wyposażenie), zapasy materiałów, składniki aktywów będących własnością innych firm, powierzonych jednostce do przechowywania i używania.
- inwentaryzację w drodze potwierdzenia salda ustalono na ostatni dzień roku obrotowego, z tym że inwentaryzację można rozpocząć w ciągu IV kwartału i zakończyć do dnia 15 następnego roku. Podlegają jej następujące składniki aktywów i pasywów:
 - aktywa finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych,
 - należności, w tym udzielonych pożyczek (...),
 - własne składniki aktywów powierzone kontrahentom.

Stwierdzono, że w Gminie Gaszowice przeprowadzono inwentaryzację, drogą spisu z natury w oparciu o Zarządzenie Nr W.0050.140.2013 Wójta Gminy Gaszowice z dnia 10 października 2013 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych oraz powołania przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej.

Poprzednia inwentaryzacja została przeprowadzona na podstawie Zarządzenia Nr W.0050.157.2012 Wójta Gminy Gaszowice z dnia 11 października 2012 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych oraz powołania przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej.

Szczegółową kontrolą objęto przeprowadzenie w Gminie Gaszowice inwentaryzacji środków pieniężnych na rachunkach bankowych (w tym: kredytów bankowych/pożyczek według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.).

W toku kontroli ustalono, że wskazane w protokołach weryfikacji salda:

- pozostające na kontach analitycznych prowadzonych do konta 133 „Rachunek budżetu” są zgodne z wyciągami bankowymi oraz z potwierdzeniem sald przez Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu – Zdroju na dzień 31 grudnia 2013 r.
- pozostające na kontach analitycznych prowadzonych do konta 139 – „Inne rachunki bankowe” (139-2 wadia) są zgodne z wyciągami bankowymi i potwierdzeniem sald przez Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu – Zdroju na dzień 31 grudnia 2013 r.
- pozostające na kontach analitycznych prowadzonych do kont: 134 – „Kredyty bankowe”, 260- „Zobowiązania finansowe” w pozycjach dotyczących poszczególnych kredytów i pożyczek (nominalnie) są zgodne z wyciągami bankowymi oraz z przesłanymi przez poszczególne banki potwierdzeniami sald rachunków kredytowych.

III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

1. Dochody budżetu

1.1 Subwencje i dotacje

Sprawdzeniem objęto: czy otrzymane środki subwencji/dotacji są prawidłowo ujmowane w ewidencji księgowej, prawidłowość wykazania subwencji w sprawozdaniach Rb – ST o stanie środków na rachunkach bankowych za lata 2012-2013 oraz w sprawozdaniach Rb – 27S z wykonania planu dochodów samorządowej jednostki budżetowej za lata 2012-2013 oraz prawidłowość wyliczenia tzw. „wolnych Środków”.

Z informacji przedłożonej przez p. Ewę Grabowską – Skarbnika Gminy wynika, iż w latach 2011 – 2013 gmina nie otrzymywała dotacji z Ministerstwa Finansów.

Kontrolą objęto dokumenty: sprawozdania Rb-27S roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2011, 2012, 2013; Rb-ST- roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2012, 2013; ewidencję księgową (organu) do kont: 133, 901, 909; wyciągi bankowe (zakresie subwencji ogólnej dla gmin).

W toku kontroli stwierdzono, że nieprawidłowo zaangażowano w roku 2012 środki otrzymane na poczet dochodów roku następnego (subwencji na rok 2013) na wydatki realizowane w roku poprzednim.

W wyniku kontroli stanu wolnych środków zgromadzonych na rachunku bankowym budżetu na dzień 31 grudnia 2012 roku stwierdzono, że ujawniona tam kwota powiększona o należności od budżetów (udziały w podatku) i inne należności oraz pomniejszona o zobowiązania (m.in. niewykorzystaną dotację podlegającą zwrotowi), a także kwotę części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej w grudniu na styczeń roku następnego wykazywała wartość ujemną, wskazując na prawdopodobieństwo zaangażowania środków otrzymanych w poczet dochodów roku następnego (subwencji na rok 2013) na wydatki realizowane w roku poprzednim (2012).

W szczególności ustalono, że stan środków pieniężnych na rachunku budżetu na dzień 31 grudnia 2012 r. w kwocie 103.054,54 zł, powiększony o należności w łącznej kwocie 4.194,45 zł (z tytułu m.in. rozliczenia udziałów w PIT, udziałów w podatkach dochodowych za 2012 rok przekazanych w roku 2013), a następnie pomniejszony o zobowiązania wobec

budżetu w kwocie 114.373,56 zł oraz otrzymaną subwencję w grudniu 2012 r. na styczeń 2013 r. w kwocie 493.822,00 zł, stanowi wartość ujemną w kwocie (-) 500.946.57 zł.

W związku z powyższymi ustaleniami należy stwierdzić, że w myśl art. 211 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), budżet jednostki samorządu terytorialnego jest planem rocznym dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki, który jest uchwalany w formie uchwały budżetowej na rok budżetowy. Częścią budżetu jednostki samorządu terytorialnego są dochody.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.) dochodami jednostek samorządu terytorialnego są dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa.

W myśl art. 7 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w skład subwencji ogólnej wchodzi część oświatowa, którą zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 34 ust.1 pkt 1 ww. ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje jednostkom samorządu terytorialnego w dwunastu ratach miesięcznych - w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty wynagrodzeń.

Stosownie do przytoczonych powyżej przepisów prawa, subwencja oświatowa otrzymana w grudniu 2012 r. dotyczyła stycznia 2013 r. i stanowiła zaplanowane źródło dochodów oraz pokrycia wydatków w 2013 r. Dysponowanie środkami subwencji oświatowej w kwocie nie mającej pokrycia w dochodach 2012 r., otrzymanych przez gminę w 2012 r. mogło nastąpić dopiero od dnia 1 stycznia 2013 r., na podstawie uchwały budżetowej na 2013 r., bądź projektu budżetu.

Ponadto, w myśl art. 7 ust. 3 ww. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, o przeznaczeniu środków otrzymanych z tytułu subwencji ogólnej decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Ustalono, że operacje gospodarcze dotyczące zaangażowania środków finansowych z subwencji oświatowej nie zostały zobrazowane w księgach rachunkowych na koncie 909 – „Rozliczenia międzyokresowe”. Na dzień 31 grudnia 2012 r. na rachunku bankowym Gminy Gaszowice pozostała jedynie kwota 103.045,54 zł ; w grudniu 2012 r. wpłynęła subwencja oświatowa dotycząca 2013 r. w wysokości 493.822,00 zł.

Pomimo iż kwota subwencji oświatowej, która stanowiła dochód 2013 r. została wydatkowana 2012 r., nie dokonano w księgach rachunkowych stosownych księgowania w

Gly A

Oh Any J

zakresie przeprowadzonych operacji gospodarczych obrazujących faktyczny stan zobowiązań budżetu.

Zgodnie z opisem konta 909 ujętym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz obecnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289), konto 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych.

Na stronie Wn konta 909 ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260), a na stronie Ma - przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np.: subwencje i dotacje przekazane w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego). Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 909 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów. Konto 909 może wykazywać saldo Wn i Ma.

Zakładowy plan kont (organu) stanowiący Załącznik Nr 3a wprowadzony Zarządzeniem Wójta Gminy Gaszowice Nr 179/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości, przewiduje zapis: „konto 909 – Rozliczenia międzyokresowe służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych”.

Ponadto zakładowy plan kont w zakresie zasad klasyfikacji zdarzeń odsyła do załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. A tym samym analizując zakładowy plan kont Gminy Gaszowice należy brać pod uwagę opis kont ww. rozporządzenia.

Wystosowano zapytanie do p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy Gaszowice, o wyjaśnienie przyczyn zaangażowania w 2012 r. środków otrzymanych na poczet dochodów roku następnego (subwencji na rok 2013) na wydatki realizowane w roku poprzednim. W odpowiedzi wyjaśniono: „[...]Zaangażowanie subwencji oświatowej dotyczącej miesiąca stycznia 2013 roku zostało wykorzystane do zamknięcia roku budżetowego w związku z posiadaniem linii kredytowej w rachunku bieżącym. Linia kredytowa zgodnie z umową z bankiem musi zostać spłacona w danym roku kalendarzowym, zaś wpływ środków dotyczących różnych źródeł pochodzenia jest przekazywane na podstawowy rachunek bankowy dochodów budżetu gminy [...]”.

Ustalono, że operacje gospodarcze dotyczące zaangażowania środków finansowych z subwencji oświatowej, nie zostały zobrazowane w księgach rachunkowych na koncie 909 –

 45

„Rozliczenia międzyokresowe”. Na dzień 31 grudnia 2012 r. na rachunku bankowym Gminy Gaszowice pozostała jedynie kwota 103.045,54 zł, pomimo iż w grudniu 2012 r. wpłynęła subwencja oświatowa dotycząca 2013 r. w wysokości 493.822,00 zł.

Dodatkowo p. Ewa Grabowska Skarbnik Gminy wyjaśniła: „(...) z uwagi, że wpływ subwencji nastąpił w miesiącu grudniu 2012 roku została ujęta w otrzymanej kwocie tj. 493.822,00 zł na koncie 909(...)”.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej konta 909 należały do pracowników Księgowości budżetowo-finansowej. Nadzór sprawuje p. Ewa Grabowska - Skarbnik Gminy. Osobą odpowiedzialną za wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi była p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy, natomiast osobą odpowiedzialną za całość gospodarki finansowej Gminy Gaszowice był p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy Gaszowice.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu kontroli.

Wykaz akt kontroli **AK/6100/10/14 III.1.1** stanowi **załącznik Nr 2** do protokołu.

1.2 Dochody z tytułu podatków i opłat

1.2.1 Podatek od nieruchomości

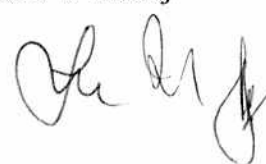
Kontrolą objęto prawidłowość wymiaru podatku od nieruchomości na podstawie przedłożonych deklaracji podatkowych o numerach kart kontowych : 110041, 110040, 110039, 110037, 110036, 110035, 110034, 110032, 110031, 110029, 110027, 110025, 110024, 110023, 110022, 110021, 110020, 110018, 110017, 110016, 110015, 110014, 110013, 110012, 110011, 110010, 110009, 110008, 110007, 110006, 110005.

Stawki podatkowe na rok podatkowy 2012 ustalono w uchwale nr BR.0007.10.56.2011 Rady Gminy Gaszowice z dnia 24 listopada 2011 r. Zarządzono pobór podatku od nieruchomości od osób fizycznych w formie inkasa. Na inkasentów wyznaczono sołtysów poszczególnych sołectw. Wynagrodzenie inkasentów określono na kwotę 3% zaikasowanych kwot.

Stawki podatkowe na rok podatkowy 2013 ustalono w uchwale nr OG-Br.007.10.64.2012 Rady Gminy Gaszowice z dnia 29 listopada 2012 r. Zarządzono pobór podatku od nieruchomości od osób fizycznych w formie inkasa. Na inkasentów wyznaczono sołtysów poszczególnych sołectw. Wynagrodzenie inkasentów określono na kwotę 3% zaikasowanych kwot.

W związku z powyższymi ustaleniami zwrócono się o wyjaśnienie do Wójta Gminy Gaszowice. W wyjaśnieniu stwierdzono „[...] wyjaśniam, że w latach 2011-2014 nie przedłożono Radzie Gminy projektu Uchwały w sprawie poboru podatku rolnego (łącznego zobowiązania pieniężnego) w formie inkasa, ze względu na to, iż w tych latach w naszej

Gus A 46

gminie wysokość stawki podatku rolnego była tożsama z wysokością zawartą w rozporządzeniu Ministra Finansów na dany rok. W związku z tym uznano za niekonieczne podjęcie stosownej uchwały, natomiast zaś realizację inkasa odbywała się w oparciu o decyzje w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego. [...]”

Kontrolą w zakresie formalnej poprawności złożonych deklaracji objęto :

1. deklaracja na podatek od nieruchomości – **przedszkole w Czernicy**. Zgodnie z deklaracją na rok podatkowy 2012 r. wykazano /w pozycji informacja o podmiotach zwolnionych/ powierzchnię gruntów 5064m² i drogę o powierzchni 145m² /łącznie 5209m²/ i budynek o powierzchni 334m². W deklaracji na rok podatkowy 2013 wykazano /w pozycji informacja o podmiotach zwolnionych/ powierzchnie jak w roku poprzednim. Zgodnie z decyzją nr 6/06 z dnia 10.04.2006 r. o ustanowieniu trwałego zarządu oddano gminnej jednostce organizacyjnej grunty o łącznej powierzchni 5854m² i budynek przedszkola o powierzchni 334m² - różnica 654m² gruntów.

2. deklaracja na podatek od nieruchomości – **przedszkole w Gaszowicach**. Zgodnie z deklaracją na rok podatkowy 2012 r. wykazano /w pozycji informacja o podmiotach zwolnionych/ powierzchnię gruntów pozostałych 115m² i budynki pozostałe o powierzchni 374,10m² W deklaracji na rok podatkowy 2013 r. wykazano /w pozycji informacja o podmiotach zwolnionych/ powierzchnię jak w roku poprzednim. Zgodnie z decyzją nr 2/06 z dnia 10.04.2006 r. o ustanowieniu trwałego zarządu oddano gminnej jednostce organizacyjnej grunty o łącznej powierzchni 1155m² i budynek przedszkola 374,1m² – różnica 1040m² gruntów.

3. deklaracja na podatek od nieruchomości – **szkoła podstawowa w Czernicy**. Zgodnie z deklaracją na rok podatkowy 2012 wykazano grunty o łącznej powierzchni 9022m² /w pozycji informacja o przedmiotach zwolnionych/, wykazano także powierzchnię 1,40m² /kondygnacja od 1,40 do 2,20m/ i 9,60m² powierzchnie związane z działalnością gospodarczą. W 2013 r. analogicznie. Zgodnie z :

- decyzją nr 3/06 z dnia 10.04.2006 r. postanowiono o oddaniu w trwały zarząd jednostce organizacyjnej działek gruntu o łącznej powierzchni 4608m² zabudowanej budynkiem szkoły o powierzchni 1792,4m²
- decyzją nr 1/08 z dnia 21.01.2008 r. o oddaniu w trwały zarząd jednostce organizacyjnej działki 3257/221 o powierzchni 6720m² na której znajduje się boisko szkolne
- decyzją nr 1/08 z dnia 23.10.2008 r. postanowiono zmienić decyzje Wójta Gminy Gaszowice z dnia 10 kwietnia 2006 r. nr GSR-722244/3/G/06 w sprawie oddania

gminnej jednostce organizacyjnej w trwały zarząd na czas nieoznaczony nieruchomości gruntowej zabudowanej /powierzchnia działek 7435m²/. Do dotychczasowej treści dodano budynek sali gimnastycznej o powierzchni 879m² *Różnica w gruntach 5133m² ; nie wykazano w deklaracji budynku szkoły i budynku hali sportowej*

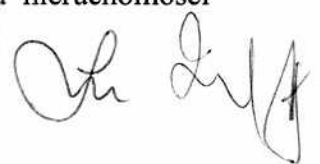
4. deklaracja na podatek od nieruchomości – **szkoła w Gaszowicach**. W złożonej deklaracji na rok podatkowy 2012 wykazano /w pozycji informacja o przedmiotach zwolnionych/ wykazano grunty pozostałe o powierzchni 3000m² oraz budynki pozostałe o powierzchni 2300m² . Na rok podatkowy 2013 r. analogicznie. W decyzji nr 4/06 z dnia 10.04.2006 r. o ustanowieniu trwałego zarządu przekazano działkę nr 843/59 o powierzchni 4782m² zabudowana budynkiem szkoły o powierzchni 2300m². *Różnica w pow. gruntów - 1782m²*

5. deklaracja na podatek od nieruchomości – **gimnazjum w Piecach**. W złożonej deklaracji na rok podatkowy 2012 w pozycji informacja o przedmiotach zwolnionych nie wykazano powierzchni budynków jak też powierzchni gruntów. Wykazano powierzchnie gruntów pozostałych 7560m² i powierzchnie budynków pozostałych - 2 211,87m² . W złożonej deklaracji na rok podatkowy 2013 wykazano /w pozycji informacja o przedmiotach zwolnionych/ wykazano powierzchnie budynków pozostałych 7560m² i budynki pozostałe o powierzchni 2211,87m². Zgodnie z decyzjami :

- nr 1/06 z dnia 6.04.2006 r. postanowiono oddać gminnej jednostce organizacyjnej grunty o powierzchni 7560m² zabudowanych budynkami szkolnymi i pomocniczymi o łącznej powierzchni 2 211,87m²
- Nr 30.11.2009 r. z dnia 30.11.2009 r. postanowiono zmienić decyzje 1/06 z dnia 6.04.2006 – przekazać w trwały zarząd działkę nr 1582/142 o powierzchni 647m² i działkę 1639/139 o powierzchni 284m² /łącznie 931m²/ zabudowanej nowopowstałym boiskiem „Orlik” - *różnica w działkach i powierzchni gruntów*.

5. Podatnik /Polskie Koleje Państwowe S.A –oddział Gospodarowania Nieruchomościami/ w składanej deklaracji na rok podatkowy 2012 wykazał 275m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej i powierzchnię budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 58,00m². W pozycji „F” deklaracji – informacja o przedmiotach zwolnionych nie wykazano powierzchni gruntów, budynków , budowli. Zgodnie z art.6 pkt 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych /Dz. U. z 2010 r. Nr 93, poz.613 z późn. zm./ obowiązek składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości

dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień. Zgodnie z art.7 ust.1 pkt 1 w/w ustawy 7. 1. zwalnia się od podatku od nieruchomości:

1) budowle wchodzące w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym oraz zajęte pod nie grunty, jeżeli:

a) zarządca infrastruktury jest obowiązany do jej udostępniania licencjonowanym przewoźnikom kolejowym lub

b) są przeznaczone wyłącznie do przewozu osób, wykonywanego przez przewoźnika kolejowego, który równocześnie zarządza tą infrastrukturą bez udostępniania jej innym przewoźnikom, lub

c) tworzą linie kolejowe o szerokości torów większej niż 1 435 mm

W związku z powyższymi ustaleniami zwrócono się o wyjaśnienie do pracownika dokonującego wstępnej kontroli złożonych deklaracji, mając na uwadze art.274 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa /Dz. U. z 2012 r. nr 749 z późn. zm./ w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki bądź, że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymogami, organ podatkowy zwraca się do składającego deklarację o jej skorygowanie oraz złożenia niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje w wątpliwość.

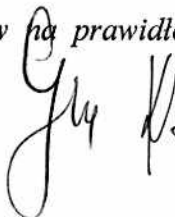
W wyjaśnieniu stwierdzono: „[...] Nie zwrócono się o dodatkowe wyjaśnienia do dyrektorów placówek oświatowych składających deklaracje na podatek od nieruchomości w latach 2012-2013 gdyż przyjęto domniemanie prawdziwości danych podanych przez podatnika w deklaracji. W bieżącym miesiącu dyrektorzy placówek oświatowych złożyli korekty deklaracji na podatek wykazując powierzchnie gruntów i budynków zgodnie z decyzjami o ustanowieniu trwałego zarządu.

Ad. 2

Nie zwrócono się do dyrektora gimnazjum w Piecach, który w złożonej deklaracji na podatek od nieruchomości na 2012 rok nie wykazał w poz. „ F” powierzchni gruntów i budynków gdyż podczas dokonywania czynności sprawdzających rutynowo dokonano adnotacji organu podatkowego i poprzez przeoczenie pominięto konieczność wezwania podatnika do złożenia wyjaśnień.

Ad.3.

Nie zwrócono się o dodatkowe wyjaśnienia do PKP S.A. w zakresie nie wykazania w poz. „F” - informacja o przedmiotach zwolnionych, budowli (torowisk) i gruntów zajętych pod torowiska na terenie Gminy Gaszowice, z powodu braku informacji na temat istniejących dokumentów mających wpływ na prawidłowe opodatkowanie. Dnia 07 kwietnia 2014 r.

 49

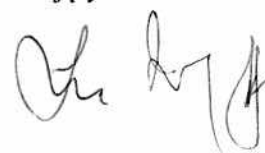
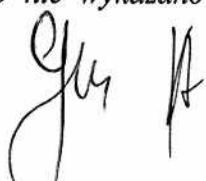
Organ podatkowy wezwał właściwego podatnika do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości na budowle wchodzące w skład infrastruktury kolejowej oraz zajęte pod nie grunty.[...].

W uchwale nr OG-BR.0007.10.64.2012 Rady Gminy Gaszowice z dnia 29 listopada 2012 r. wprowadzono m.in. zwolnienie dla gruntów, budynków, budowli lub ich części zajętych na potrzeby działalności w zakresie oświaty, pomocy społecznej, gospodarki komunalnej, wychowania, kultury, kultury fizycznej i sportu, ochrony przeciwpożarowej, za wyjątkiem wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej. Zgodnie z postanowieniami § 137 rozporządzenia RM z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej /Dz.U. z 2002 Nr 100, poz.908/ w uchwale i zarządzeniu nie powtarza się przepisów ustaw, ratyfikowanych umów międzynarodowych i rozporządzeń.

Zgodnie z przedłożonym rozliczeniem w zakresie ulg, zwolnień wynikających z podjętej uchwały nr Og-BR.007.10.64.12 z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie stawek podatku od nieruchomości w Gminie Gaszowice na rok 2013 , zwolnień w tym podatku oraz zarządzenia jego poboru przez inkasentów, wyznaczenia inkasentów i określenia wynagrodzenia za inkaso skutki za okres sprawozdawczy 2013 r. /w zakresie gruntów i budynków/ wyniosły 221.228,20 zł a w sprawozdaniu Rb-PDP-rocne sprawozdanie z wykonania dochodów na koniec 2013 r. wykazano w zakresie udzielonych ulg kwotę 436.124,00 zł. W związku z zaistniałą różnicą zwrócono się o wyjaśnienia do pracownika dokonującego obliczenia ulg, zwolnień za okres sprawozdawczy.

Zgodnie z przedłożonym rozliczeniem w zakresie ulg, zwolnień wynikających z podjętej uchwały nr Og-BR.007.10.64.12 z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie stawek podatku od nieruchomości w Gminie Gaszowice na rok 2013 , zwolnień w tym podatku oraz zarządzenia jego poboru przez inkasentów, wyznaczenia inkasentów i określenia wynagrodzenia za inkaso skutki za okres sprawozdawczy 2013 r. /w zakresie gruntów i budynków/ wyniosły 221.228,20 zł a w sprawozdaniu Rb-PDP-rocne sprawozdanie z wykonania dochodów na koniec 2013 r. wykazano w zakresie udzielonych ulg kwotę 436.124,00 zł. W związku z zaistniałą różnicą zwrócono się o wyjaśnienia do pracownika dokonującego obliczenia ulg, zwolnień za okres sprawozdawczy.

W wyjaśnieniu stwierdzono : „[...]W przedłożonym rozliczeniu w zakresie ulg, zwolnień wynikających z podjętej uchwały nr OG-BR.0007.10.64.12 z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie stawek podatku od nieruchomości w Gminie Gaszowice na rok 2013, zwolnień w tym podatku oraz zarządzenia jego poboru przez inkasentów, wyznaczenia inkasentów i określenia wynagrodzenia za inkaso nie wykazano gruntów i budynków lub ich części zajętych na

potrzeby działalności w zakresie oświaty oraz budowli zajętych na potrzeby gospodarki komunalnej natomiast ujęto je (zgodnie z przekazaną do nadzoru i opublikowaną w Dzienniku Urzędowym uchwałą) w sprawozdaniu Rb-PDP – roczne sprawozdanie z wykonania dochodów na koniec 2013 r.[...]”

Powyższe było niezgodne z postanowieniami § 3 ust. 1 pkt 9 załącznika Nr 39 – „Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103, obecnie rozporządzenie Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej Dz. U 2014 poz.119.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego – sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej, w sposób następujący: w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy" wykazuje się kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina lub miasto na prawach powiatu mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać, stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu; w przypadku zastosowania przez gminę lub miasto na prawach powiatu obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną, a przyjętą w uchwale przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazuje się w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek..." sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego.

Zgodnie z postanowieniami § 7 ust. 3 ww. załącznika do ww. rozporządzenia w sprawozdaniach z wykonania dochodów podatkowych kwoty, dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg, zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy – wykazane w odpowiednich kolumnach sprawozdania, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego, odpowiednio do przepisów rozporządzenia.

Sprawozdania Rb-PDP i Rb-27S za 2013 r. podpisał Skarbnik Gminy Gaszowice p. Ewa Grabowska i p. Andrzej Kowalczyk Wójt Gminy Gaszowice.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu kontroli.

Wykaz akt kontroli AK/6100/10/14 III.1.2.1 stanowi załącznik Nr 2 do protokołu.

1.2.2 Windykacja podatku od nieruchomości i podatku rolnego

Sprawdzeniem objęto przestrzeganie w Gminie Gaszowice zasad w zakresie terminowości sporządzania upomnień i wystawiania tytułów wykonawczych w stosunku do podatników zalegających z zapłatą podatku. Kontrola objęto podatników o numerach ewidencyjnych : 10863, 11180, 11184, 2097640112, 40341, 41107, 50150, 51056, 60244, 60796.

W Gminie Gaszowice Zarządzeniem Nr W.0050.62.2012 Wójta Gminy Gaszowice z dnia 9 maja 2012 r. wprowadzono zasady dotyczące wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych a następnie obowiązujące aktualnie zasady – Zarządzeniem Nr w.0050.130.2013 Wójta Gminy Gaszowice z dnia 30 września 2013 r. Ustalono, że w przypadku braku zapłaty podatku sporządzono upomnienia oraz wystawiano tytuły wykonawcze. Dane o zaległości wykazywano w ewidencji i w sprawozdaniach budżetowych.

1.3 Dochody z majątku

1.3.1 Dochody z tytułu najmu/dzierżawy

Sprawdzeniem objęto prawidłowość ujęcia danych z czynszu najmu w ewidencji księgowej, terminowość wpłat z tytułu dzierżawy/najmu.

Czynszem z najmu w Gminie Gaszowice, objętych jest 9 podmiotów.

Kontrolą objęto czterech najemców o numerach kart kontowych (nr kontrahenta):

- 27(221-2-5/27) najemca lokalu użytkowego o pow. 98,3 m² z przeznaczeniem na aptekę.

Umowę najmu zawarto w dniu 26 października 1998 r. na czas nieokreślony z prawem wcześniejszego rozwiązania przez każdą ze stron wraz z aneksami (sprawdzono aneksy od dnia 31 marca 2011 r., 23 marca 2012 r., 22 marca 2013 r.), czynsz jest płatny do 10 każdego miesiąca. Kontrolą objęto faktury za okres od IV-VI.2011 r.; VII- IX.2012 r., X –XIII.2013 r. I-III. 2014 r. Najemca regulował czynsz kilka dni po terminie; wystawiano noty odsetkowe, wpłat dokonano.

- 24 (221-2-5/24) najemca lokalu użytkowego o pow. 159,94 m² (usługi zdrowotne.)

Umowę najmu zawarto w dniu 1 maja 2000 r. na czas nieokreślony wraz z aneksami, (sprawdzono aneksy od dnia 31 marca 2011 r., 23 marca 2012 r., września 2012 r., 22 marca 2013 r.), czynsz jest płatny do 10 każdego miesiąca. Kontrolą objęto faktury za okres od IV-VI.2011 r.; VII- IX.2012 r., X –XIII.2013 r. I-III. 2014 r. Najemca regulował czynsz kilka dni po terminie; wystawiano noty odsetkowe, wpłat dokonano.

- 350 (221-2-5/350) najemca lokalu użytkowego o pow. 10,00 m² z przeznaczeniem pod

 52

działalność gospodarczą związaną z handlem kosmetykami:

Umowę najmu lokalu użytkowego wraz z gruntem zawarto w dniu 25 lutego 2013 r. r. na czas nieokreślony od dnia 1 marca 2013 r., czynsz jest płatny do 10 każdego miesiąca. Kontrolą objęto faktury za okres od X –XIII 2013 r. I-III. 2014 r. Najemca regulował czynsz kilka dni po terminie wraz z odsetkami.

➤ **29 (221-2-5/29) najemca lokalu użytkowego o pow. 47,6 m² z przeznaczeniem na gabinet stomatologiczny wraz z poczekalnią:**

Umowę najmu lokalu użytkowego zawarto w dniu 6 września 1999 r. na czas nieokreślony od dnia 1 stycznia 2000 r. wraz z aneksami, (sprawdzono aneksy od dnia 31 marca 2011 r., 23 marca 2012 r., 25 września 2012 r., 22 marca 2013 r.), czynsz jest płatny do 10-go każdego miesiąca. Kontrolą objęto faktury za okres od IV-VI.2011 r.; VII- IX.2012 r., X –XIII.2013 r. I-III. 2014 r. Najemca regulował czynsz kilka dni po terminie; wystawiano noty odsetkowe; wpłaty dokonano.

1.3.2 Oplata za zajecie pasa drogowego

W czasie przeprowadzanej kontroli stwierdzono, że w Gminie Gaszowice ustawione są kontenery do zbiórki odzieży używanej. Zwrócono się do pracownika referatu merytorycznego o wstępne wyjaśnienie czy kontenery są ustawione na nieruchomościach gminnych . Wyjaśniono, że na nieruchomościach położonych w Gaszowicach przy ul. Rydułtowskiej 5 oraz w Czernicy przy ul. Wolności 39 usytuowane są kontenery do zbiórki odzieży używanej /nie są położone w pasie drogi publicznej /. W związku z powyższym ustaleniem, zwrócono się do p. Andrzeja Kowalczyka Wójta Gminy Gaszowice o wyjaśnienie czy a jeżeli tak to w jaki sposób usankcjonowano korzystanie z nieruchomości gminnych przez właściciela kontenerów. W odpowiedzi wyjaśniono : „[...] W odpowiedzi na pismo [...] w sprawie ustawienia kontenerów do zbiórki odzieży używanej na działce 1708/69 położonej w Gaszowicach przy ul. Rydułtowskiej 5 i działce 3257/221 położonej w Czernicy przy ul. Wolności 39 wyjaśniam , że w/w działki zostały oddane w trwały zarząd. Działka nr 1708/69 została oddana w trwały zarząd Gminnemu Przedszkolu w Gaszowicach, natomiast działka nr 3257/221 została oddana w trwały zarząd Szkole Podstawowej w Czernicy. W związku z powyższym jednostka organizacyjna gminy ma prawo do korzystania z nieruchomości oddanej w trwały zarząd , jak również w jej gestii jest zawieranie umów najmu dzierżawy albo użyczenia.[...]”

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu kontroli.

Wykaz akt kontroli **AK/6100/10/14 III.1.3.2** stanowi **załącznik Nr 2** do protokołu.

Gy R

Oh Lr J

2. Wydatki budżetowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach

2.1 Wydatki bieżące

2.1.1 Wydatki z tytułu wynagrodzeń

Sprawdzeniem objęto: czy wynagrodzenia ustalono zgodnie z przepisami, angażami lub zawartymi umowami, czy wynagrodzenia i pochodne wypłacono w ustawowych terminach w pełnej kwocie, czy wprowadzono regulamin wynagradzania zgodny z obowiązującą ustawą o pracownikach samorządowych.

W czasie czynności kontrolnych sprawdzono poprawność zastosowania kategorii zaszeregowania 10 pracowników Urzędu Gminy Gaszowice, porównując stawki wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego a także dodatku z tytułu wysługi lat do obowiązujących przepisów prawa i regulaminu wynagradzania za lata 2010 - 2014. Sprawdzono również terminowość dokonywania wypłat wynagrodzeń a także przekazywania składek: na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenia zdrowotne, na Fundusz Pracy (za marzec 2011 r., wrzesień 2011 r., styczeń 2012 r., grudzień 2012 r., grudzień 2013 r.). Ponadto sprawdzono terminowość przekazywania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (za grudzień 2011 r. – styczeń 2012 r.).

Sprawdzono ponadto prawidłowość naliczenia nagród jubileuszowych wypłacanych w latach 2010 – 2014.

Kontrolę przeprowadzono na próbie 10 pracowników pełniących funkcję: Wójta Gminy, Zastępcy Wójta Gminy-1/4 etatu/Sekretarza Gminy-3/4 etatu (jedna osoba pełniąca dwie funkcje), Skarbnika Gminy, Kierownika Referatu Budżetu i Finansów, dwóch Podinspektorów Referatu Budżetu i Finansów, p.o. Kierownika Referatu Gospodarki Publicznej, Inwestycji i Zamówień Publicznych oraz Inspektora Referatu Gospodarki Publicznej, Inwestycji i Zamówień Publicznych, Kierownika Referatu Ochrony Środowiska i Rozwoju Gminy, Z-cy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- Zarządzenia Nr 56/2009 Wójta Gminy Gaszowice z dnia 8 czerwca 2009 r., w sprawie przyjęcia Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy Gaszowice,
- Zarządzenia Nr 74/2009 Wójta Gminy Gaszowice z dnia 20 lipca 2009 r. i Zarządzenia Nr W.0050.207.2011 Wójta Gminy Gaszowice z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie regulaminu pracy (w zakresie terminu wypłaty wynagrodzenia),

- dokumentacji stanowiącej podstawę wypłaty wynagrodzeń (uchwał Rady Gminy w sprawie: wynagrodzenia Wójta Gminy Gaszowice, umów i angaży pracowników oraz pism zmieniających warunki płacowe, pism przyznających nagrody jubileuszowe) dla wybranej grupy pracowników,
- kart wynagrodzeń za okres styczeń 2010 r. - grudzień 2013 r., wybranej grupy pracowników,
- przelewów wynagrodzeń, przelewów składek ZUS, zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za marzec 2011 r., wrzesień 2011 r., styczeń 2012 r., grudzień 2012 r., grudzień 2013 r. a ponadto przelewów składek na PFRON za okres: grudzień 2011 r.– styczeń 2012 r.

Na podstawie wyciągu bankowego nr 68 z dnia 7 kwietnia 2011 r. stwierdzono, że kwota 9.316,30 zł wynikająca z deklaracji rozliczeniowej ZUS za marzec 2011 r. dotycząca pozycji VII – zestawienie należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne, została przelana na rachunek ZUS o/Rybnik w dniu 7 kwietnia 2011 r. (czwartek). W toku dalszych czynności kontrolnych, zwrócono się o sporządzenie przez pracownika Referatu Finansowo – budżetowego o sporządzenie zestawienia w zakresie terminowości wypłat wynagrodzeń, składek ZUS, zaliczek do US, składek na rzecz PFRON za poszczególne miesiące w okresie: od stycznia 2012 r. do marca 2014 r. Ustalono ponadto kolejne przypadki regulowania przedmiotowych zobowiązań wobec ZUS o/Rybnik po terminie określonym w ww. przepisie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Kontrolującym przedłożono tabelę sporządzoną przez pracowników UG Gaszowice w której wykazano nieterminowe przekazywanie składek. W toku czynności kontrolnych przekazano dokumentację źródłową na podstawie której ustalono, że składki na rzecz ZUS, odprowadzono:

- za luty 2012 r. w wysokości 97.755 (deklaracja ZUS 01.02.2012) – w dniu 8 marca 2012 r. (WB nr 48), tj. trzy dni po ustawowym terminie,
- za czerwiec 2012 r. w wysokości 75.352,77 zł (deklaracja ZUS 01.06.2012) – w dniu 9 lipca 2012 r. (WB nr 133), tj. 4 dni po ustawowym terminie,
- za listopad 2012 r. w wysokości 40.774,63 zł (deklaracja ZUS 01.11.2012) – w dniu 7 grudnia 2012 r. (WB nr 241), tj. dwa dni po ustawowym terminie,
- za styczeń 2013 r. w wysokości 50.202,36 zł (deklaracja ZUS 01.01.2013) – w dniu 6 lutego 2013 r. (wydruk – potwierdzenie wykonania przelewu), tj. jeden dzień po ustawowym terminie,

Gł

H

OK

- za marzec 2013 r. w wysokości 101.289,07 zł (deklaracja ZUS 01.03.2013) – w dniu 8 kwietnia 2013 (wydruk – potwierdzenie wykonania przelewu), tj. trzy dni po ustawowym terminie,

- za kwiecień 2013 w wysokości 12.615,95 zł (deklaracja ZUS 01.04.2013 – składka na ubezpieczenie zdrowotne (10.336,62 zł) i na FGŚP (2.279,13 zł) - w dniu 7 maja 2013 r., tj. jeden dzień po ustawowym terminie (5 maja 2013 r. przypadał na dzień wolny od pracy),

- za czerwiec 2013 r. w wysokości 45.802,38 zł (deklaracja ZUS 01.06.2013) – w dniu 9 lipca 2013 (wydruk – potwierdzenie wykonania przelewu), tj. cztery dni po ustawowym terminie.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 205, poz. 1585 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz.1442 z późn.), jednostka budżetowa opłaca składki za dany miesiąc nie później niż do 5 dnia następnego miesiąca.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 poz. 885 z późn. zm.), wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Mając na uwadze art. 53 ust. 1 ww. ustawy, kierownik jednostki sektora finansów publicznych, jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki.

W związku z powyższymi ustaleniami wyjaśnień udzielił Kierownik Księgowości budżetowo-finansowej, w których czytamy: „(...)Kwota 9.316,30 zł wynikająca z deklaracji rozliczeniowej ZUS (składki na ubezpieczenie zdrowotne) za m-c marzec 2011 roku została przekazana w dniu 7 kwietnia 2011 r., ponieważ na rachunku bankowym w dniu 5 kwietnia 2011 roku stan środków nie pozwalał na dokonanie zapłaty zgodnie z terminem (w załączeniu wyciąg bankowy z dnia 5 kwietnia 2011 roku). W wyniku nieterminowej zapłaty nie zostały zapłacone odsetki (...)”. Powyższe wyjaśnienia podpisał również Podinspektor ww. Referatu. Jako dowód załączono do pisma kserokopię wyciągu bankowego nr 66 z dnia 5 kwietnia 2011 r., na którym w poz. „środki do dyspozycji” jest kwota 5.766,44 zł.

Ponadto w zakresie nieterminowego regulowania zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i fundusz pracy, wyjaśnień udzielił p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy Gaszowice: „(...)Powodem nieterminowego przesyłania składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz fundusz pracy w latach 2012 – 2013 była trudna sytuacja finansowa gminy. W ww. latach gmina prowadziła zadania przy udziale środków zewnętrznych. Zasada wydatkowania polegała na tym, że najpierw gmina musiała zaangażować środki własne na określone zadanie. Kwoty jakie gmina zaangażowała w budowę lub też modernizację zadań w ww. latach wynosiła około 2.000.000,00 zł.

 56

Przekroczenia terminów płatności składek ZUS wynoszą od 2 do 4 dni. Przekroczenia te wystąpiły w miesiącach marzec, lipiec, oraz grudzień 2012 roku oraz luty, kwiecień, maj i lipiec 2013 r. Przekazanie składek za w/w okresy nie mogły zostać zrealizowane w terminie ze względu na brak środków na rachunku bankowym (w załączeniu wyciągi bankowe). W wyniku nieterminowej zapłaty gmina nie zapłaciła odsetek za pośrednictwem operacji bankowych. Po dokonanej kontroli przez Oddział ZUS-u w Rybniku gmina wystąpiła z pismem o dokonanie przeliczenia konta płatnika. W wyniku dokonania rozliczenia wystąpiła nadpłata składek. Z powstałej nadpłaty prawdopodobnie zostały potrącone odsetki za w/w miesiące o których ZUS gminę nie poinformował (...)

W czasie kontroli ustalono ponadto (na podstawie analizy kart wynagrodzeń i treści pism – zmian angaży poszczególnych pracowników), iż w latach 2010 – 2011 r. niewłaściwie naliczono i wypłacano wynagrodzenia:

➤ W 2010 r. z wybranej 10 osobowej próby:

- 6 pracownikom zaniżono wypłatę wynagrodzenia. Składnik wynagrodzenia – dodatek stażowy o kwotę ogółem 202,30 zł, w związku z brakiem naliczenia „wyrównania” dodatku stażowego za: styczeń – marzec 2010 r. Konieczność „wyrównania” wynikała ze zmiany wynagrodzeń tych pracowników od dnia 1 stycznia 2010 r. na podstawie pism z dnia 1 marca 2010 r.,

- jednemu z pracowników, któremu przysługiwał dodatek specjalny w wysokości określonej procentowo, tj. 30% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, naliczono i wypłacono ten dodatek za okres marzec – maj 2010 r. w kwocie niższej o 103,50 zł. Powyższe wynikało z podwyższenia temu pracownikowi kwoty wynagrodzenia zasadniczego pismem z dnia 1 marca 2010 r. Pracownikowi temu nie naliczono również kwoty „wyrównania” dodatku specjalnego za miesiące styczeń – luty 2010 r. w wysokości 69,00 zł,

- jednemu pracownikowi, któremu w trakcie przebywania na urlopie wychowawczym zwiększono wynagrodzenie pismem z dnia 1 marca 2010 r. z mocą od 1 stycznia 2010 r. wypłacono „wyrównanie” w marcu tego roku od kwoty zwiększonego wynagrodzenia zasadniczego za: styczeń – luty tego roku, łącznie w kwocie 138,00 zł. Ponadto pracownikowi pomimo, że w trakcie przebywania na urlopie wychowawczym, pismem z dnia 1 marca 2010 r. zwiększono wynagrodzenie zasadnicze, po powrocie do pracy we wrześniu 2010 r. naliczono i wypłacano wynagrodzenie zasadnicze w wysokości nie uwzględniającej ostatniej zmiany. Skutkiem tego w 2010 r. zaniżono kwotę wynagrodzenia (za: wrzesień - grudzień) o kwotę 265,74 zł (tj. 250,70 zł – wynagrodzenie zasadnicze i 15,04 zł – dodatek stażowy).

Wynagrodzenie na niezmienionym (przyp. – pomimo jego zmiany pismem z dnia 1 marca

Gy A 57

Oh Lyf

2010 r.) poziomie naliczano i wypłacono temu pracownikowi również za okres styczeń-marzec 2011 r. co spowodowało, iż pracownik otrzymał za ten okres wynagrodzenie w wysokości niższej od należnego o 221,49 zł (207 zł – wynagrodzenie zasadnicze i 14,49 zł – dodatek stażowy).

➤ W 2011 r. z wybranej 10 osobowej próby:

- dwojgu pracownikom niewłaściwie wyliczono i wypłacono „wyrównanie” za: styczeń – marzec 2011 r., tj. w kwocie niższej od należnej o kwotę łączną 238,80 (110,70 zł i 128,10 zł). Powyższe wynikało ze zwiększenia wynagrodzenia zasadniczego pracowników pismami z dnia 26 kwietnia 2011 r. z mocą od dnia 1 stycznia 2011 r. Kwota dotyczy „wyrównania” od składnika wynagrodzenia, tj. dodatku specjalnego, przysługującego pracownikom odpowiednio:

- 30% wynagrodzenia zasadniczego i dodatki funkcyjnego przyznanego na okres dnia 1 czerwca 2010 r. do 31 maja 2011 r. pismem z dnia 14 czerwca 2010 r. (OG.1120/S-19/ /10),
- w wysokości 35% wynagrodzenia zasadniczego przyznanego na okres od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. Wysokość tego dodatku określono (procentowo) pismem z dnia 29 grudnia 2010 r. (OG.1120/W-7/ /10).

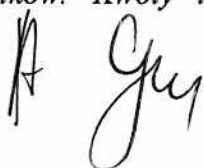
Dodatkowo kwoty naliczonych i wypłaconych „wyrównań” nie zostały uwzględnione w kwocie podstawy do naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za lata 2010 – 2011. Po uwzględnieniu prawidłowo wyliczonych „wyrównań” i wynagrodzeń, ustalono, że kwoty dodatkowych wynagrodzeń rocznych zostały zaniżone dla omawianej próby:

- za 2010 r. ogółem o 173,66 zł,
- za 2011 r. ogółem o 239,04 zł.

Wyliczenia w powyższym zakresie obrazuje sporządzone przez pracownika merytorycznego zestawienie – „Tabela 1 (...) – nieprawidłowości w zakresie naliczania wynagrodzeń”, podpisane przez Kierownika Księgowości budżetowo.

W związku powyższymi ustaleniami zwrócono się Kierownika Księgowości budżetowo-finansowej.

W wyjaśnieniu stwierdzono, „(...) niewłaściwego naliczenia i wypłaty wynagrodzeń pracownikom Urzędu Gminy Gaszowice w latach 2010- 2011 wynikły z powodu nieprawidłowych naliczeń dopłat wyrównań wynagrodzeń. W trakcie sporządzania listy plac dokonując wyrównania wynagrodzeń zmiany były nanoszone według otrzymanego zestawienia przez pracownika ds. kadr. Zestawienie zawierało wyrównanie płacy zasadniczej bez jakichkolwiek dodatków. Kwoty te nie zostały zweryfikowane przez pracownika

sporządzającego listy płac. Następstwem w/w pomyłek było nieprawidłowe obliczanie wyrównań wynagrodzeń oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego(...)

Stwierdzono również, że w okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy Gaszowice Inspektor Referatu Gospodarki Publicznej, Inwestycji i Zamówień Publicznych pełnił obowiązki Kierownika ww. Referatu, powierzone:

- pismem z dnia 26 listopada 2009 r. (Nr OG.1120/09) na okres **od dnia 1 grudnia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.**

- pismem z dnia 29 grudnia 2010 r. (Nr OG. 1120/W-7/ /10) na okres **od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.**

- pismem z dnia 15 grudnia 2011 r. (Nr OG-K.2121.1.2011) – na okres **od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r.**

- pismem z dnia 27 grudnia 2012 r. (Nr OG-K.2121.2.2012) na okres **od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.**

- pismem z dnia 2 grudnia 2013 r. (OG-K.2121.5.2013) – na okres **od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.**

Ustalono, iż pierwotne, okresowe powierzenie pełnienia obowiązków Kierownika Referatu Gospodarki Publicznej i Inwestycji ww. Pracownikowi nastąpiło pismem Wójta Gminy Gaszowice, Nr OG.1121/W-7/04 od dnia 17 sierpnia 2004 r. („(...) na okres zawieszenia w czynnościach Kierownika Referatu Gospodarki Publicznej i Inwestycji (...)

Odbiór każdego z ww. pism został potwierdzony przez pracownika.
Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.) wolnym stanowiskiem urzędniczym, w tym wolnym kierowniczym stanowiskiem urzędniczym, jest stanowisko, na które, zgodnie z przepisami ustawy albo w drodze porozumienia, nie został przeniesiony pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, posiadający kwalifikacje wymagane na danym stanowisku lub nie został przeprowadzony na to stanowisko nabór albo na którym mimo przeprowadzonego naboru nie został zatrudniony pracownik.

Na wolne stanowisko kierownicze pracodawca winien dokonać zatrudnienia w jeden z przewidzianych prawem sposobów, tj. przeniesienie pracownika samorządowego danej jednostki, przeniesienie innego pracownika samorządowego zatrudnionego na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, posiadającego kwalifikacje wymagane na danym stanowisku lub przeprowadzenie na te stanowiska naboru.

Ponadto, w myśl art. 21 zd. 1 ww. ustawy o pracownikach samorządowych, jeżeli wymagają tego potrzeby jednostki, pracownikowi samorządowemu można powierzyć, na okres do 3 miesięcy w roku kalendarzowym, wykonywanie innej pracy niż określona w umowie o pracę, zgodnej z jego kwalifikacjami.

O wyjaśnienie w powyższej sprawie zwrócono się do p. Andrzeja Kowalczyka - Wójta Gminy Gaszowice. Zgodnie z odpowiedzią: „(...) Pan (...) pełni obowiązki Kierownika w Referacie Gospodarki Publicznej Inwestycji i Zamówień Publicznych GPIZP w zasadzie od dnia 16 sierpnia 2004 r. do nadal (za jego akceptacją, pismo z dnia 16 sierpnia 2004 r. OG.1121/W-7/5/04). Przez cały wskazany powyżej okres Pan (...) pobiera wynagrodzenie za pracę z uwzględnieniem pełnionej funkcji. Co za tym idzie przyjęto, że skoro do powierzenia obowiązków Kierownika w Referacie Gospodarki Publicznej, Inwestycji i Zamówień Publicznych GPIZP – Panu (...), doszło faktycznie przed wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych, ustawy o samorządowych kolegiach odwoławczych i ustawy o systemie oświaty (Dz.U. Nr 122, poz. 1020), zajmowanie przez Pana (...) wskazanego powyżej stanowiska do dnia dzisiejszego jest prawidłowe(...)”.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

Wykaz akt kontroli AK/6100/10/14/III.2.1.1 stanowi **załącznik nr 2** do protokołu kontroli.

2.1.2 Przebudowa drogi gminnej –ul. Górnicza (bież. – 191.991,64)

Kontrolą objęto prawidłowość udzielonych zamówień na podstawie przedłożonej dokumentacji.

Ustalenie wartości szacunkowej - pismo nr ZP.271.3.2011 z dnia 20.05.2011 r. – 256 609,52 zł. Ustalenia dokonano na podstawie kosztorysu ofertowego. Sporządzono specyfikację istotnych warunków zamówienia. Zarządzeniem nr W.0050.62.2011 powołano komisję przetargową w składzie trzech osób /pracownicy UG Gaszowice/. W §2 zarządzenia ujęto zapis „[...] Komisja przetargowa wybierze przewodniczącego ze swego składu przed przystąpieniem do procedury przetargu [...]” Zarządzenie podpisał p. Andrzej Kowalczyk - Wójt Gminy Gaszowice. Zgłoszenia robót dokonano pismem z dnia 19.08.2011 r.

W ogłoszeniu o zamówieniu /z dnia 24.05.2011 r./ określono m.in. wadium w wysokości 5%, jedyne kryterium oceny ofert – cena , wyznaczono termin otwarcia ofert na dzień 6.09.2011 r. Ogłoszenie zostało opublikowane w BZP pod numerem 145749-2011 w dniu 24.05.2011 r. Zamawiający wymagał wniesienia wadium w wysokości 5.000 zł. Ofertę złożyło 5 firm /z ceną od 189 491,64 zł do 258 228,77 zł/. W wyniku przeprowadzonego postępowania /protokół z postępowania w trybie przetargu nieograniczonego/ wybrano firmę

 60

Przedsiębiorstwo Robót Drogowych spółka z o.o. Racibórz z ceną 189 491,64 zł. W dniu 28.06.2011 r. zawarto umowę nr CRU 032.GPI 113.11 w której określono m.in. termin wykonania umowy – 19.08.2011 r.; ustalono wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 189 491,64 zł /brutto/. W dniu 29.08.2011 r. sporządzono protokół odbioru robót – bez wad i usterek. Za wykonane roboty wystawiono fakturę nr FUV010/08/11 z dnia 29.08.2011 r. na kwotę 189 491,64 zł. Zapłacono w dniu 9.09.2011 r.

2.1.3 Budowa przepustu ^{w cieku} Gaszowie, ul. Pogwizdowska (bież. – 107.744,40)

Kontrola objęto prawidłowość udzielonych zamówień na podstawie przedłożonej dokumentacji:

1.Odbudowa przepustu w rejonie ul. Pogwizdowskiej w Gaszowicach

W przedłożonej kontrolującym dokumentacji ujęto pismo nr ZP.271.11.2011 w zakresie ustalenia wartości szacunkowej /z dnia: było 3.08.2011 r. dokonano odręcznej poprawki /bez parafki/ na 3.10.2011 r./

Podstawą ustalenia wartości przedmiotu zamówienia – kosztorys inwestorski. Ogłoszenie o zamówieniu publicznym zostało opublikowane w BZP w dniu 3.10.2011 r. pod numerem 260151-2011.

Zarządzeniem nr W.0050.138.2011 Wójta Gminy Gaszowice z dnia 3 października 2011 r. powołano komisję przetargową w składzie trzech osób /pracownicy UG Gaszowice/. W zarządzeniu ujęto zapis „[...] komisja przetargowa wybierze przewodniczącego ze swego składu przed przystąpieniem do procedury przetargu [...]” Zarządzenie podpisała p. Sabina Mańczyk - Zastępca Wójta Gminy.

W ogłoszeniu o zamówieniu określono, że postępowanie będzie prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego. Zamawiający nie wymagał wniesienia wadium. Jedynym kryterium oceny ofert była cena. Termin otwarcia ofert wyznaczono na dzień 18.10.2011 r.

Zamawiający sporządził specyfikację istotnych warunków zamówienia – zatwierdzona przez p. Sabinę Mańczyk - Zastępcę Wójta Gminy .

Z informacji z sesji otwarcia ofert wynika, że oferty złożyło 5 podmiotów /z ceną 231 499,64 zł do 509 024,36 zł/. Z zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 26.10.2011 r. wynika, że wybrano do realizacji zamówienia ofertę Melioracje Wodne Stanisław Kachel Rybnik z ceną 231 499,64 zł.

W dniu 7 listopada 2011 r. zawarto umowę nr GPJ.032.234.2011. Zgodnie z zawartą umową termin wykonania umowy określono w dniu 31 grudnia 2011 r. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 231 499,64 zł.

Zgłoszenia do odbioru dokonano w dniu 31 grudnia 2011 r. Protokół odbioru końcowego spisano w dniu 17 stycznia 2012 r. z zapisem – „przedmiot odbioru uznaje się za zakończony bez wad i usterek”. Za wykonane roboty zapłacono :

- faktura nr 8/12/11 z 29 grudnia 2011 r. na kwotę 119 988,80 zł

- faktura nr 01/01/12 z dnia 18 stycznia 2012 r. na kwotę 111 510,84 zł

Przejęcie środka trwałego na podstawie dowodu OT z dnia 31 października 2012 r.

Mając na uwadze art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., obecnie Dz. U z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Wykaz akt kontroli AK/6100/10/14/III.2.1.3 stanowi **załącznik nr 2** do protokołu kontroli.

2.2 Wydatki majątkowe:

2.2.1 Budowa przedszkola w Szcherbicy – etap I

Ustalenia wartości szacunkowej zamówienia dokonano 13 maja 2011 r. – pismo nr Zp.247.4.2011. Szacunkowa wartość zamówienia określona została na kwotę 524 707,64 zł. Zamawiający sporządził specyfikacje istotnych warunków zamówienia /zatwierdził p. Andrzej Kowalczyk - Wójt Gminy Gaszowice/.

Ogłoszenie o udzielenie zamówienia zostało opublikowane w BZP pod nr 142239-2011 w dniu 19 maja 2011 r. Ustalono m.in. tryb udzielenia zamówienia – przetarg nieograniczony, kryteria oceny ofert – najniższa cena. Zarządzeniem Nr W.0050.54.2011 powołano komisję przetargową w składzie trzyosobowym /pracownicy UG Gaszowice/. W §2 ujęto zapis „[...] Komisja przetargowa wybierze przewodniczącego ze swego składu przed przystąpieniem do przetargu [...]” Zmiany składu komisji dokonano zarządzeniem nr W.0050.63.2011 z dnia 24 maja 2011 r. W wyniku przeprowadzonego postępowania wybrana została oferta – PHU „Perfekt” Andrzej Sikorski Dzierżysław z ceną brutto 599 459,10 zł.

W dniu 1.07.2011 r. zawarto umowę nr CRU 032 GPI.118.11. Zgodnie z zawartą umową wykonawca zobowiązał się do wykonania przedmiotu umowy do dnia 10 grudnia 2011 r. Zgodnie z §5 za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie w wysokości 599 459,10 zł. Wynagrodzenie „[...] jest tzw. „wynagrodzeniem kosztorysowym” i odpowiada zakresowi robót przedstawionemu w kosztorysie ofertowym oraz dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót [...] Rozliczanie robót będzie się odbywało w okresach miesięcznych. Wartość wykonanych w tym okresie robót będzie obliczana [...] ceny jednostkowe robót będą przyjmowane z kosztorysów ofertowych, a ilość wykonanych w tym okresie robót z książki obmiaru. Jednak w ogólnym rozliczeniu (

  62

w odniesieniu do całości wykonanych robót) zmiana ustalonego w ust.1 wynagrodzenia nastąpi jedynie w przypadku, gdy ilość faktycznie wykonanych robót będzie odbiegała od ilości przedstawionej w przedmiarze robot. W takim przypadku wynagrodzenie określone w ust.1 zostanie proporcjonalnie zmniejszone lub zwiększone przy zachowaniu cen jednostkowych przedstawionych w kosztorysie ofertowym. [...] w przypadku, gdy wystąpią roboty innego rodzaju niż w przedmiarach robót (tzn. takie, których nie można rozliczyć zgodnie z ust. 3a niniejszego paragrafu, a konieczne do wykonania przedmiotu umowy, roboty te rozliczone będą na podstawie kosztorysów powykonawczych przygotowanych przez Wykonawcę, a zatwierdzonych przez Inspektora Nadzoru i Zamawiającego . [...] W przypadku, gdy do całkowitego wykonania przedmiotu umowy wystąpi konieczność wykonania robót dodatkowych (innego rodzaju niż określone w przedmiarach robót) to zostaną one rozliczone na podstawie ust.3b niniejszego paragrafu. [...]roboty dodatkowe, konieczne do wykonania przedmiotu umowy mogą być wykonane jedynie protokołu konieczności potwierdzonego przez Inspektora Nadzoru i zatwierdzonego przez zamawiającego a na ich wykonanie zostanie zawarta odrębna umowa. [...]"

W związku z powyższymi ustaleniami zwrócono się do kierownika referatu inwestycji o wyjaśnienie, mając na uwadze, że w przedłożonych kosztorysach rozliczeniowych ujęto „roboty dodatkowe” a z załączonego opisu / wyjaśnień/ wynika, że są to zwiększenia obmiaru /zmiana zakresu ilościowego/ a także roboty „innego rodzaju niż w przedmiarach”:

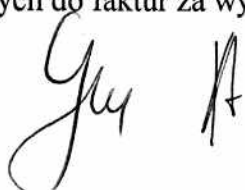
1.Proszę podać wartość zrealizowanych robót /brutto/ w odniesieniu do:

- roboty wynikające ze zwiększenia obmiaru /rozliczane wg zasady określonej w §5 ust.3a umowy z wykonawcą
- roboty innego rodzaju niż w przedmiarach /rozliczane wg zasady określonej w §5 ust.3b

2. Dlaczego roboty innego rodzaju niż w przedmiarach nie były rozliczane na podstawie kosztorysów powykonawczych sporządzonych przez wykonawcę a zatwierdzonych przez inspektora nadzoru i zamawiającego ?

3. Zgodnie z zawartą umową /§5 ust.4 i 5/ w przypadku wykonywania robót dodatkowych /innego rodzaju niż określone w przedmiarze/ zamawiający przewidział możliwość wykonywania jedynie na podstawie protokołu konieczności potwierdzonego przez inspektora nadzoru i zatwierdzonego przez zamawiającego a na ich wykonanie winna być zawarta odrębna umowa – dlaczego wykonywano „roboty dodatkowe” bez sporządzenia protokołu konieczności i zawarcia stosownej umowy?

4. Na jakiej podstawie przyjęto składniki cenotwórcze /Rbg, M, S, K_o, K_z, Z/ do rozliczeń w kosztorysach załączonych do faktur za wykonanie przedmiotu umowy?

W wyjaśnieniu stwierdzono : „[...]Na podstawie wyjaśnień stanowiących załączniki do poszczególnych częściowych protokołów odbioru i faktur rozliczeniowych , które zawierają zarówno roboty wynikające ze zmniejszenia bądź zwiększenia obmiarów jak również roboty nie ujęte w przedmiarach , wartość zrealizowanych robót (brutto) wynosi :

- roboty rozliczone na podstawie §5 ust.3a – 54.499,61 zł brutto
- roboty rozliczone na podstawie §5 ust.3b – 44.335,61 zł brutto

[...]Roboty innego rodzaju niż w przedmiarach zostały przez inspektora nadzoru omyłkowo zakwalifikowane do grupy robót wynikających ze zmiany obmiarów (§5 ust.3a umowy) , w związku z czym nie sporządzono odrębnych kosztorysów powykonawczych , które winne być potwierdzone przez inspektora nadzoru i zamawiającego.

[...]Brak protokołu konieczności oraz odrębnej umowy dla robót innego rodzaju był konsekwencją omyłki opisanej w pkt.2 w/w wyjaśnienia.

[...]Składniki cenotwórcze do rozliczeń przyjęto z kosztorysu szczegółowego , który na żądanie zamawiającego wykonawca przekazał inspektorowi nadzoru inwestorskiego . W związku z powyższym wszelkie rozliczenia uwzględniały składniki zgodne ze złożoną ofertą. Jednocześnie wyjaśniam , że brak odrębnej umowy nie wpłynął na ostateczny koszt przedmiotowej inwestycji.[...]”

W związku z otrzymaną odpowiedzią zwrócono się o dodatkowe wyjaśnienia do Wójta Gminy:

1. W czasie realizacji wystąpiły roboty nie ujęte w przedmiarach o wartości 44 335,61 zł /rozliczone na podstawie §5 ust.3b zawartej umowy z wykonawcą/.

Zgodnie z umową w zakresie rozliczenia na podstawie §5 ust.3b w przypadku , gdy wystąpią roboty innego rodzaju niż w przedmiarach robót a konieczne do wykonania przedmiotu umowy, roboty rozliczane będą na podstawie kosztorysów powykonawczych przygotowanych przez wykonawcę , a zatwierdzonych przez Inspektora Nadzoru i Zamawiającego – dlaczego nie sporządzono kosztorysów powykonawczych ; dlaczego zatwierdził Pan do wypłaty faktury wykonawcy w których ujęto roboty innego rodzaju niż w przedmiarach robót nie zatwierdzone na kosztorysach powykonawczych przez Inspektora Nadzoru i Zamawiającego?

2. Czy roboty nie ujęte w przedmiarach były przewidziane w projekcie budowlanym ? W przypadku wystąpienia takich robot proszę podać wartość /brutto/.

3. Zgodnie z pkt.5 zawartej umowy który stanowił , że roboty dodatkowe /innego rodzaju niż określone w przedmiarach robót/ konieczne do wykonania przedmiotu umowy mogą być

 64

wykonywane jedynie na podstawie protokołu konieczności potwierdzonego przez Inspektora Nadzoru i zatwierdzonego przez Zamawiającego a na ich wykonanie winna być sporządzona odrębna umowa – dlaczego nie sporządzono protokołu konieczności i nie zawarto stosownej umowy ?

W odpowiedzi stwierdzono : „[...] W piśmie z dnia 5 maja 2014 r. pracownik Urzędu Gminy Gaszowice, [...] wskazał wartość robót, których rozliczenie zakwalifikowano jako znajdujące oparcie w § 5 ust. 3 b umowy nr CRU 032.GPI.118.11 z dnia 01.07.2011 r. (zwanej dalej „umową”).

Mając na uwadze powyższe doprecyzować należy następujące fakty, mające miejsce w związku z realizacją wskazanych powyżej robót. Przeważająca większość tych robót ujęta była w dokumentacji projektowej przedmiotu umowy, faktycznie nie były one ujęte w przedmiarze robót, a ich wartość opiewa na kwotę 44 335,61 zł brutto. Każdorazowo realizacja tych robót była ujmowana w dzienniku budowy oraz akceptowana przez kierownika budowy i inspektora nadzoru inwestorskiego [...]wskazanego w §12 umowy), jako kolejny etap zaprojektowanych robót budowlanych. Co za tym idzie spełnione są przesłanki z § 5 ust. 2 umowy. Roboty polegające na demontażu elementów placu zabaw oraz karczowaniu drzew i krzewów, o wartości 1 795,37 zł brutto, nie zostały ujęte ani w przedmiarach robót, ani w dokumentacji projektowej, zaś ich wykonanie było konieczne, niezbędne dla realizacji przedmiotu umowy, co zostało stwierdzone odpowiednim wpisem w dzienniku budowy przez kierownika budowy. Powyższe fakty znajdują oparcie w dokumentacji projektowej, przedmiarze robót oraz dzienniku budowy. Zatem przyjąłem, że skoro roboty na kwotę 42 540,24 zł brutto, ujęte są w dokumentacji projektowej, stanowiącej przedmiot umowy (zgodnie z § 1 ust. 2 umowy), ich realizacja jest akceptowana jako umowny zakres inwestycji, przez inspektora nadzoru inwestorskiego, zostały wykonane zgodnie z umową, to nie ma przeszkód do akceptacji i wypłaty wynagrodzenia Wykonawcy.

W przypadku robót polegających na demontażu elementów placu zabaw oraz karczowaniu drzew i krzewów przyjąłem, że wprowadzie wpisy w dzienniku budowy nie stanowią odrębnego dokumentu o nazwie „protokół konieczności”, niemniej jednak mają formę pisemną, a przede wszystkim warunkują rozpoczęcie budowy. Ze względu na ich wartość nie sporządzono odrębnej umowy w formie pisemnej, ale polecono ich realizację Wykonawcy. Roboty zostały zrealizowane zgodnie z wolą obu stron umowy, a zatem Wykonawcy uiszczono wynagrodzenie za ich wykonanie. Powyższe fakty znajdują oparcie w dzienniku budowy. W przypadku omawianych powyżej robót sporządzono kosztorysy powykonawcze.

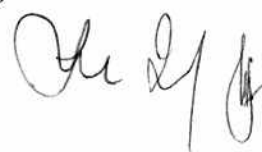

Stan faktyczny opisany powyżej, w mojej ocenie nie tylko uprawniał ale i obligował Zamawiającego do zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy . Znaczna część robót wskazanych powyżej ujęta była w dokumentacji projektowej, również determinującej zakres przedmiotu umowy, pozostałe stały się konieczne i uzasadnione, co zostało ujęte w formie pisemnej, w procesie realizacji umowy oraz miały stosunkowo niewielką wartość. Należy również mieć na uwadze, iż nawet jeżeli przyjąć za zasadnym pogląd, iż powyższe czynności (lub niektóre z nich) dotknięte są uchybieniami natury prawnej np. w zakresie formy ich dokonania, wykonane przez Wykonawcę roboty były konieczne do prawidłowego i terminowego zrealizowania inwestycji (w przeważającej większości ujęte w dokumentacji projektowej inwestycji, a zatem objęte przedmiotem umowy), zostały wykonane i stanowią przysporzenie do majątku Gminy. Co za tym idzie uznałem, mając na względzie gospodarność, rzetelność i dbałość o środki publiczne, za słuszną wypłatę wynagrodzenia za wykonane roboty i zaakceptowałem polecenie jego wypłaty. Podejmowanie jakiegokolwiek sporu w powyższym zakresie spowodowałoby w mojej ocenie znaczne szkody, a w szczególności zatrzymanie procesu inwestycyjnego oraz wszczęcie kosztownego postępowania sądowego (por. np. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 21 lutego 2013 r., sygn.akt. IV CSK 354/2012, LexPolonica nr 5803532) . [...]"

Rozliczenie:

1. faktura nr 12/08 z dnia 12.08.2011 r. na kwotę 94 192,42 zł załączono kosztorys rozliczeniowy z pozycjami „roboty dodatkowe” które obejmują pozycje /jak wynika z dodatkowego opisu/ zarówno zwiększenia/zmniejszenia obmiarów jak i wykonania robót nie ujętych w przedmiarze.
2. faktura nr 14/09 z dnia 12.09.2011 r. na kwotę 156 969,76 zł załączono kosztorys-bez robot dodatkowych
3. faktura nr 15/09 z dnia 12.10.2011 r. na kwotę 188 339,85 zł załączono kosztorys-kosztorys rozliczeniowy z pozycjami „roboty dodatkowe” które obejmują pozycje /jak wynika z dodatkowego opisu/ zarówno zwiększenia/zmniejszenia obmiarów jak i wykonania robót nie ujętych w przedmiarze.
4. faktura nr 18/11 z dnia 9.11.2011 r. na kwotę 104 992,11 zł załączono kosztorys rozliczeniowy z pozycjami „roboty dodatkowe” które obejmują pozycje /jak wynika z dodatkowego opisu/ zarówno zwiększenia/zmniejszenia obmiarów jak i wykonania robót nie ujętych w przedmiarze.
5. faktura nr 19/12 na kwotę 54 964,96 zł załączono kosztorys rozliczeniowy obejmujący całość robot. Załączono wyjaśnienia do kosztorysu które obejmują pozycje w zakresie

 66

wynikającym ze zwiększenia obmiarów a także przyjęcia błędnej pozycji katalogowej dla okna /zamiana na okno p.poż/

6. faktura nr 20/11 z dnia 9.12.2011 r. na kwotę 98 835,22 zł *faktura końcowa ; nie załączono kosztorysu*

Ponadto ustalono, że Pani Sabina Mańczyk /jako Zastępca Wójta Gminy Gaszowice/ złożyła oświadczenie o braku istnienia okoliczności powodujących wykluczenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego /dotyczy postępowań –odbudowa przepustu w rejonie ul. Pogwizdowskiej, przebudowy ul. Górniczej, budowy przedszkola etap I/ jako kierownik zamawiającego jak również wykonywała inne czynności zastrzeżone dla zamawiającego. W związku z powyższym zwrócono się o wyjaśnienie do Wójta Gminy Gaszowice.

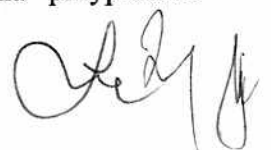
W wyjaśnieniu stwierdzono: „[...]Pani Sabina Mańczyk (jako zastępca Wójta Gminy Gaszowice) posiada upoważnienie Wójta Gminy Gaszowice z dnia 11 września 2009 (udzielone ma czas nieoznaczony), w którym [...] upoważniona została do prowadzenia spraw związanych z udzielaniem zamówień publicznych zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych [...]”

W zarządzeniach o powołaniu komisji przetargowych w przetargu na przebudowę ul. Górniczej i budowę Przedszkola w Szczerbicach etap I ujęto zapis „[...] komisja przetargowa wybierze przewodniczącego ze swego składu przed przystąpieniem do procedury przetargu [...]”

W związku z powyższym ustaleniem zwrócono się do Wójta Gminy Gaszowice o wyjaśnienie W wyjaśnieniu stwierdzono : „[...]w przetargach na przebudowę ul.Górniczej i budowę przedszkola etap I komisje przetargowe zastały powołane zarządzeniami Wójta Gminy Gaszowice, w których w odpowiednich paragrafach znajduje się zapis : „[...]Komisja przetargowa wybierze przewodniczącego ze swego składu przed przystąpieniem do procedury przetargu.” Do wybranego przewodniczącego komisji należało określenie obowiązków pozostałych członków komisji. Powołane komisje pracowały zgodnie z ustawą Prawo Zamówień publicznych w zakresie przepisów dla wybranego trybu udzielania zamówienia. [...]”

Na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych kierownik zamawiającego jest obowiązany określić organizację, skład, tryb pracy oraz zakres obowiązków członków komisji przetargowej, mając na celu zapewnienie sprawności jej działania, indywidualizacji odpowiedzialności jej członków za wykonywane czynności oraz przejrzystości jej prac. Określenie zakresu czynności dokonywanych przez komisję przetargową jest zastrzeżone dla kierownika zamawiającego. Indywidualizacja odpowiedzialności polega na przypisaniu

 67

konkretnych czynności poszczególnym członkom komisji przetargowej. Jest konieczna m.in. ze względu na art. 4 ust. 1 pkt 2 i 3 u.o.n.d.f. (odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych podlegają kierownicy jednostek sektora finansów publicznych oraz pracownicy jednostek sektora finansów publicznych, którym powierzono (...) określone czynności przewidziane w przepisach o zamówieniach publicznych).

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu kontroli.

Wykaz akt kontroli **AK/6100/10/14 III.2.2.1** stanowi **załącznik Nr 2** do protokołu.

2.3 Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji

2.3.1 Wydatki z tytułu dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych.

Sprawdzeniem objęto czy są ustalone procedury przekazywania i rozliczenia dotacji, czy dotacji udzielono zgodnie z obowiązującymi procedurami, czy dokonano prawidłowego rozliczenia dotacji, czy sporządzono w terminie sprawozdanie z wykorzystania dotacji, czy kontrolowano zadania dotowane w trakcie realizacji lub po (kontrola u dotowanego).

Kontrolą objęto dokumenty: Uchwałę Rady Gminy Gaszowice Nr LV/267/10 z dnia 21 października 2010 r. w sprawie określenia warunków tworzenia, w tym organizacyjnych oraz trybu finansowania zadań z zakresu sportu na terenie Gminy Gaszowice (na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857), Zarządzenia Wójta Gminy Gaszowice z dnia 9 stycznia 2013 r.: Nr W.0050.2.2013 w sprawie ogłoszenia konkursu na wykonywanie zadań z zakresu sportu na terenie Gminy Gaszowice w roku 2013 (termin złożenia wniosku do 17 stycznia 2013 r.), Zarządzenie Nr W.0050.3.2013 w sprawie określenia jednolitych wzorów dokumentów stanowiących podstawę do realizacji zadań z zakresu sportu na terenie Gminy Gaszowice w roku 2013, Zarządzenia Wójta Gminy Gaszowice z dnia 16 stycznia 2013 r.: Nr W.0050.9.2013 w sprawie powołania komisji konkursowej do oceny wniosków na realizację zadań z zakresu sportu na terenie Gminy w roku 2013 oraz określenia składu i regulaminu jej pracy, wniosek o przyznanie dotacji, protokół z posiedzenia Komisji Konkursowej powołanej do oceny wniosków do konkursu na wykonywanie zadań z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Gaszowice w roku 2013 z dnia 25 stycznia 2013 r., Zarządzenia Wójta Gminy Gaszowice z dnia 30 stycznia 2013 r.: Nr W.0050.16.2013 w sprawie przyznania dotacji dla klubów sportowych w konkursie wniosków na realizację zadań z zakresu sportu i zawarcia z wybranymi podmiotami umów wsparcia realizacji poszczególnych zadań, w którym m.in. przyznano dotację dla: Gminnego Klubu Sportowego Dąb Gaszowice w kwocie 46,000,00 zł, dziesięć faktur oraz wyciągi bankowe.

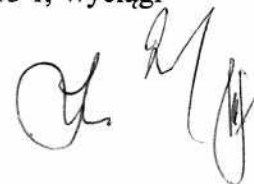
W dniu 1 lutego 2013 r. Gmina Gaszowice zawarła umowę Nr 1/S/2012 o wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą: „Krzewienie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców Gminy Gaszowice” z Gminnym Klubem Sportowym Dąb Gaszowice. W imieniu Gminy umowę podpisał p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy Gaszowice, przy kontrasygnacie p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy. Termin realizacji zadania ustalono od dnia 1 lutego 2013 r. do dnia 30 grudnia 2013 r. W dniu 18 lipca 2013 r. zawarto Aneks nr 1 do ww. umowy. Transze przekazano zgodnie z umową i aneksem: I transzę przekazano 15 marca 2013 r. w kwocie 26.000,00 zł; II transzę przekazano 8 sierpnia 2013 r w kwocie 20.000,00 zł.

Kontrolą objęto dziesięć faktur VAT: nr F0160/2013 z 13 marca 2013 r. w kwocie 354,00 zł; nr 140/V/2013 z 21 marca 2013 r. w kwocie 118,80 zł; 012/2013 z 27 marca 2013 r. w kwocie 179,99 zł; 4/2013 z 3 kwietnia 2013 r. w kwocie 329,00 zł; 119/2013/H z 16 kwietnia 2013 r. w kwocie 163,79 zł; FV/222/PL/1304 z 25 kwietnia 2013 r. w kwocie 157,00 zł; 5662013000827 z 28 maja 2013 r. w kwocie 131,00 zł; FVP/A/00076/2013 z 26 września 2013 r. w kwocie 74,00 zł; 362301082/09/13 z 28 września 2013 r. w kwocie 13,69 zł ; 362301120/10/13 z 6 października 2013 r. w kwocie 15,60 zł (powyższe faktury dotyczyły zakupu: sprzętu sportowego, napoi, trawy, apteczki medycznej). Zgodnie z ww. umową zleceniodawca złożył zestawienia faktur i rachunków potwierdzających wydatkowanie dotacji oraz środków własnych oraz sprawozdanie końcowe w dniu 29 stycznia 2014 r. Dochowano terminów umownych. Powyższe sprawozdanie zostało sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym przez pracownika Urzędu Gminy.

2.3.2 Wydatki z tytułu dotacji dla sektora finansów publicznych

Kontrolą objęto dotację (w przedłożonym w wykazie jako dotacja za lata 2010 – 2014) udzieloną dla Urzędu Miasta Rybnik w 2013 r. w łącznej kwocie 1.231.039,32 zł (dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska; rozdział 90001 – Gospodarka ściekowa i ochrona wód; § 2310 – Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego).

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o: Porozumienie komunalne z dnia 5 września 2002 r., wraz z czterema aneksami, tj.: Nr 1 z dnia 24 stycznia 2003 r., Nr 2 z dnia 15 grudnia 2004 r., Nr 3 z dnia 3 kwietnia 2008 r., Nr 4 z dnia (brak daty) 2010 r., ewidencję księgową do konta 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” oraz konta 810 – „dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”, sprawozdanie Rb-28S z wykonania wydatków za 2013 r, wyciągi

bankowe (dot. przelewów kwot dotacji za rok 2013 r.), dokumenty źródłowe, umowy pożyczek, wyciągi bankowe.

Porozumienie z Miastem Rybnik na realizację zadania dotyczącego budowy kanalizacji sanitarnej w gminach Rybnik, Gaszowice, Jejkowice podpisane 5 września 2002 r.

Porozumienie Komunalne zostało zawarte w dniu 5 września 2002 r. pomiędzy Miastem Rybnik, Gminą Jejkowice i Gminą Gaszowice. Ze strony Gminy Gaszowice ww. porozumienie podpisał p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy Gaszowice przy kontrasygnacie p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy. Gmina Gaszowice przystąpiła do porozumienia na podstawie Uchwały Rady Gminy Gaszowice Nr XLIX/308/2002 z dnia 26 lipca 2002 roku w sprawie: wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy do projektu ISPA z Miastem Rybnik i Gminą Jejkowice w celu współdziałania w ramach porozumienia w realizacji tegoż projektu obejmującego budowę kanalizacji sanitarnej w Gminach Rybnik, Gaszowice i Jejkowice. Zgodnie z porozumieniem Miasto Rybnik przyjęło wszystkie obowiązki wynikające z Memorandum Finansowego (ISPA projekt nr 2001/PL/16/P/PE/025) dotyczące budowy kanalizacji sanitarnej w gminach, a w szczególności zapewnienie realizacji budowy kanalizacji sanitarnej (zgodnie z Memorandum Finansowym i Porozumieniem z NFOŚiGW w Warszawie), ustanowienie Pełnomocnika ds. Realizacji Projektu (MAO), powołanie Biura Realizacji Projektu ISPA (PIU).

W porozumieniu Gminy zobowiązały się do przestrzegania postanowień podpisanego Memorandum Finansowego, Porozumienia NFOŚiGW i Miastem Rybnik oraz innych dokumentów.

Gmina Gaszowice upoważniła Miasto Rybnik do prowadzenia współpracy z NFOŚiGW i WFOŚiGW w tym do występowania o środki i zawierania umów o ich udzielanie. W porozumieniu zawarto zapis zgodnie, z którym Gaszowice będą każdorazowo występować do Miasta Rybnik z wnioskiem o zaciągnięcie w ich imieniu pożyczek z NFOŚiGW lub WFOŚiGW, wskazując kwotę z jednoczesnym zobowiązaniem się do przekazywania środków na ich spłatę oraz ustanowi zabezpieczenie aż do pełnej spłaty pożyczki. Gmina Gaszowice zobowiązała się także do pokrywania kosztów związanych z obsługą pożyczki proporcjonalnie do kwoty pożyczki, którą w jej imieniu zaciągnęło Miasto Rybnik.

Mając powyższe na uwadze skierowano zapytanie do p. Andrzeja Kowalczyka – Wójta Gminy Gaszowice o złożenie pisemnego wyjaśnienia dotyczącego:

1. rozliczenia poniesionych kosztów związanych z realizacją części zadania inwestycyjnego „BUDOWA SYSTEMU KANALIZACJI SANITARNEJ W RYBNIKU” czyli „Budowa

  70

kanalizacji sanitarnej w gminie Gaszowice" obejmująca wybudowanie 2 przepompowni ścieków oraz 39,4 km kanalizacji sanitarnej,

2. źródła finansowania zrealizowanego zadania z rozbiem kwotowych ile było środków: z Funduszu Spójności (czyli bezzwrotnych), z pożyczki z WFOŚiGW a ile z budżetu jst.

3. udziału środków własnych z budżetu na realizację ww. kanalizacji na terenie Gminy Gaszowice, czy były środki przekazane na rachunek bankowy realizującego projekt (Miasto Rybnik) w latach 2006-2008, czy środki te są spłacane później.

4. czy, a jeżeli tak to w jaki sposób wyrażono zgodę na zaciągnięcie przez Miasto Rybnik pożyczki nr 299... oraz wskazano jej kwotę z jednoczesnym zobowiązaniem się do przekazywania środków na ich spłatę, a także czy a jeżeli tak to w jakiej formie ustanowiono zabezpieczenie aż do pełnej spłaty – mając na uwadze postanowienia § 4 ust. 2 zawartego porozumienia komunalnego w 2002 r.

5. Czy, a jeżeli tak to w jaki sposób wyrażono zgodę na zaciągnięcie przez Miasto Rybnik pożyczki nr 288... oraz wskazano jej kwotę z jednoczesnym zobowiązaniem się do przekazywania środków na ich spłatę, a także czy a jeżeli tak to w jakiej formie ustanowiono zabezpieczenie aż do pełnej spłaty – mając na uwadze postanowienia § 4 ust. 2 zawartego porozumienia komunalnego w 2002 r.

Wyjaśnienia brzmią: „(...)Rozliczenie dla kontraktu 02.6/I - „Budowa kanalizacji w Gminie Gaszowice”

Ad.1, 2

Nr faktury kontraktu	Fundusz Spójności	Budżet Gminy	WFOŚiGW	VAT	Razem
2/2007	720 769,58	236 682,04	0,00	74 202,50	1 031 654,12
3/2007	560 614,32	20 844,94	229 738,35	62 867,81	874 065,42
4/2007	424 837,60	16 000,00	177 768,92	47 942,00	666 548,52
5/2007	453 592,59	32 000,00	189 801,15	52 343,01	727 736,75
6/2007	343 520,66	0,00	143 742,69	37 762,91	525 026,26
7/2007	0,00	24 000,00	0,00	1 860,00	25 860,00
8/2007	0,00	35 304,42	911 333,70	73 364,45	1 020 002,57
9/2007	0,00	24 000,00	0,00	1 860,00	25 860,00

Gy A 71

Oh

10/2007	771 545,38	0,00	0,00	59 794,77	831 340,15
11/2007	0,00	17 600,00	0,00	1 364,00	18 964,00
12/R2/2007	1 091 709,99	0,00	0,00	84 607,52	1 176 317,51
13/R2/2007	0,00	28 800,00	0,00	2 232,00	31 032,00
14/R2/2007	775 694,55	22 273,99	135 329,35	72 330,59	1 005 628,48
15/R2/2007	500 452,97	14 007,85	195 401,55	55 014,34	764 876,71
16/R2/2007	356 172,44	15 087,73	133 948,96	39 153,71	544 362,84
17/R2/2007	481 441,21	0,00	201 454,12	52 924,39	735 819,72
18/R2/2008	228 514,81	139 136,07	21 400,19	85 591,24	474 642,31
f-ra do KŚP	65 855,00	34 906,11	51 369,57	33 468,75	185 599,43
RAZEM	6 774 721,10	660 643,15	2 391 288,55	838 683,99	10 665 336,79

Powyższe rozliczenie zostało sporządzone w walucie euro, gdyż całe zadanie było w ten sposób prowadzone – wg kursu walutowego obowiązującego w dniu wystawienia faktury. Na tamten czas kurs ten kształtował się w granicach od 3,6195 zł. do 3,80 zł.

Ad.3

W latach 2006-2008 Gmina regulowała płatności względem Miasta Rybnika tytułem wydatków ponoszonych w związku z realizacją zadania. Płatności dotyczyły systematycznie prowadzonych robót, wydatków tyt. dokumentacji oraz innych bezpośrednio związanych z projektem. Każdorazowo Miasto przekazywało stosowną dokumentację rozliczeniową dla danej faktury, po czym Gmina regulowała płatności na wskazany przez Miasto rachunek bankowy.

Ad 4 i 5

W odniesieniu do umów pożyczkowych nr 299... oraz nr 288... wyjaśnia się, że zgoda na ich zaciągnięcie wynika z § 4 ust. 1 Porozumienia Komunalnego z 2002 roku (po zmianach). Zapis jednoznacznie określa, że Gmina Gaszowice upoważnia Miasto Rybnik do występowania o środki pożyczkowe oraz zawierania stosownych umów o ich udzielenie. W związku z czym nie była sporządzona żadna inna dokumentacja upoważniająca Miasto Rybnik do zaciągnięcia zobowiązania. A z racji tego, że to Miasto występowało w imieniu Gminy o pożyczkę złożyło w związku z tym stosowne wnioski w których określono wielkość pożyczki. W porozumieniu Gmina zobowiązała się do terminowego przekazania środków na

Gy 72

[Handwritten signatures]

splatę zaciągniętego zobowiązania i jednocześnie ustanowiła zabezpieczenie spłaty w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową (...)

Mając na uwadze postanowienia § 4 pkt 2 ww. Porozumienia komunalnego z 2002 r., z których wynika, że: „Gminy Gaszowice i Jejkowice będą każdorazowo występować do Miasta Rybnik z wnioskiem o zaciągnięcie zobowiązania w ich imieniu pożyczek NFOŚiGW lub WFOŚiGW, wskazując jej kwotę z jednoczesnym zobowiązaniem się do przekazywania środków na ich spłatę oraz ustanowią zabezpieczenie aż do pełnej spłaty pożyczki (...)

Częściowe potwierdzenie powyższego zapisu znajduje odzwierciedlenie w przedłożonym piśmie Nr Fn.3100)89)06 z dnia 11 września 2006 r., w którym nawiązano do postanowienia § 4 Porozumienia komunalnego z 2002 r. i zwrócono się o uruchomienie w imieniu Gminy Gaszowice pożyczki z WFOŚiGW w kwocie 9.000.000,00 zł z przeznaczeniem na budowę kanalizacji sanitarnej. Powyższe pismo zostało podpisane przez p. Andrzeja Kowalczyka – Wójta Gminy Gaszowice.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, iż Gmina Rybnik podpisała trzy umowy z tytułu pożyczek z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, tj.:

1). Umowa Nr 63/2004/66/OW/po/P z dnia 18 czerwca 2004 r. Pożyczka została udzielona w terminie od dnia 18 czerwca 2004 r. do dnia 31 maja 2014 r. w kwocie 3.993.037,00 zł (udział Gminy Gaszowice 4,04758157%), z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pod nazwą: „Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminach Rybnik, Gaszowice, Jejkowice dociążającej zmodernizowaną oczyszczalnię ścieków w Rybniku – Inżynier Kontraktu i pomoc techniczna dla PIU/PWiK w Rybniku – Kontrakt 2001/PL/16/P/PE/025/01.1”. W dniu 10 marca 2010 r. zawarto do ww. umowy aneks nr 5 (kwotę 3.993.037,00 zł, zastąpiono kwotą 3.245.020,21 zł).

Kontrolą objęto spłatę raty w roku 2013, tj.: rata, do dnia 31 stycznia 2013 r., udział Gminy Gaszowice w kwocie 27.733,18 zł., spłaty dokonał UG Gaszowice przelewem na rachunek Urzędu Miasta Rybnik, w dniu 11 marca 2013 r. w kwocie 27.733,18 zł (WB nr 27 z dnia 11 marca 2013 r.).

Kolejna, ostatnia rata do dnia 31 maja 2014 r. w kwocie 28.287,82 zł.

2). Nr 299/2004/66/OW/po/ip/P z dnia 16 grudnia 2004 r. Pożyczka została udzielona w terminie od dnia 16 grudnia 2004 r. do dnia 15 lipca 2013 r. w kwocie 667.702,21 zł (udział Gminy Gaszowice stanowi 34,71%, - wysokość pożyczki w kwocie 190.737,67 zł) z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pod nazwą: „Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminach Rybnik, Gaszowice, Jejkowice dociążającej zmodernizowaną oczyszczalnię ścieków

 73

w Rybniku – Kontrakt 2001/PL/16/P/PE/025/01.4 Projekty i specyfikacje techniczne na budowę kanalizacji w dzielnicy Chwałowice oraz gminach Gaszowice i Jejkowice”. W dniu 20 stycznia 2006 r. zawarto do ww. umowy aneks nr 2 (kwotę 667.702,21zł, zastąpiono kwotą 549.443,11 zł).

Kontrolą objęto spłatę raty w 2013 r., tj.: rata do dnia 15 stycznia 2013 r., udział Gminy Gaszowice w kwocie 14.623,93 zł, spłaty dokonano w dniu 15 stycznia 2013 r. w kwocie 14,279,56 zł, (WB nr 11 z dnia 15 stycznia 2013 r.), różnica 344,37 zł. Kolejna, ostatnia rata do dnia 15 lipca 2013 r. w kwocie 14.623,92 zł, spłaty dokonano w dniu 20 września 2013 r. w kwocie 14,623,62 (WB nr 172 z dnia 20 września 2013 r.). Spłaty powyższych rat pożyczek dokonywał UG Gaszowice przelewem na rachunek Urzędu Miasta Rybnik.

3). Nr 288/2006/66/OW/ot/ip/P z dnia 21 grudnia 2006 r. Pożyczka została udzielona w terminie od dnia 21 grudnia 2006 r. do dnia **15 listopada 2016 r. w kwocie 9.000.000,00 zł**, z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pod nazwą: „Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Gminach rybnik, Gaszowice, Jejkowice dociążającej zmodernizowaną oczyszczalnię ścieków w Rybniku – Kontrakt 2001/PL/16/P/PE/025-02.6 zadanie 1 'Budowa kanalizacji w Gminie Gaszowice'.”

Kontrolą objęto spłaty raty w 2013 r., tj. raty; do dnia 15 lutego, 15 czerwca, 15 sierpnia, 15 listopada 2013 r. w wysokości 281.250,00 zł. Spłaty powyższych rat pożyczek dokonywał UG Gaszowice przelewem na rachunek Urzędu Miasta Rybnik, tj.:

- rata do dnia 15 lutego 2013 r. zapłaty dokonano w dniu 7 lutego 2013 r. w kwocie 281.250,00 zł (WB nr 5 z dnia 7 lutego 2013 r.);

- rata do dnia 15 czerwca 2013 r., zapłaty dokonano w dniu 9 września 2013 r. w kwocie 281.250,00 zł (WB nr 162 z dnia 9 września 2013 r.);

- rata do dnia 15 września 2013 r., zapłaty dokonano w dniu 19 września 2013 r. w kwocie 281.250,00 zł (WB nr 171 z dnia 19 września 2013 r.);

-rata do dnia 15 listopada, zapłacono przelewem w dniu 12 listopada 2013 r. w kwocie 281.250,00 zł (WB nr 211 z dnia 12 listopada 2013 r.).

Kolejne pozostałe raty do dnia 15 lutego, czerwca, sierpnia, listopada 2014, 2015, 2016 roku w kwocie 281.250,00 zł.

W toku kontroli ustalono, iż w 2013 roku nieterminowo regulowano zobowiązania ; zostały naliczone odsetki przez Urząd Miasta w Rybniku, wynikające z porozumienia komunalnego z dnia 5 września 2002 r. oraz z zawartych ww. umów pożyczek, jak również uiszczono ratę pożyczki w niższej kwocie, której termin płatności wyznaczono do dnia 15

 74

stycznia 2013 r. w kwocie 14.623,93 zł, natomiast zapłaty dokonano w kwocie 14.279,56 zł, Różnica wynosiła 344,37 zł.

Powyższe opisane terminy zapłaty raty pożyczek wynikały z harmonogramów ww. umów pożyczek: Nr 63/2004/66/OW/po/P z dnia 18 czerwca 2004 r.; Nr 299/2004/66/OW/po/ip/P z dnia 16 grudnia 2004 r., Nr 288/2006/66/OW/ot/ip/P z dnia 21 grudnia 2006 r. wraz z zawartymi aneksami.

Zgodnie z postanowieniami § 9 pkt 1 ww. umowy pożyczki z dnia 18 czerwca 2004 r. Nr 63/2004/66/OW/po/P oraz postanowieniami § 9 pkt 2 ww. umów pożyczek z 16 grudnia 2004 r. Nr 299/2004/66/OW/po/ip/P i z 21 grudnia 2006 r. Nr 288/2006/66/OW/ot/ip/P Pożyczkobiorca zobowiązał się do terminowej spłaty pożyczki.

Zgodnie z postanowieniami § 4 pkt 3 ww. Porozumienia Komunalnego z dnia 5 września 2002 r. „*Miasto Rybnik zobowiązuje się do przekazania potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii umowy pożyczki z WFOŚiGW. Gminy Gaszowice i Jejkowice zobowiązują się względem Miasta Rybnika do respektowania zapisów umowy pożyczki z WFOŚiGW w zakresie w jakim dotyczy ona części pożyczki zaciągniętej przez Miasto Rybnik w imieniu gmin Gaszowice i Jejkowice. Spłata pożyczki zaciągniętej przez Miasto Rybnik w imieniu gmin Gaszowice i Jejkowice w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nastąpi zgodnie z zawartą z tym funduszem umową pożyczki. Gminy Gaszowice i Jejkowice zobowiązują się do terminowego i regularnego przekazywania środków do budżetu miasta Rybnika na spłatę rat kapitałowych pożyczki (w części dotyczącej tych gmin) najpóźniej na 14 dni przed dokonaniem spłaty raty przez Miasto Rybnik na rzecz WFOŚiGW, zgodnie z zawartą z tym Funduszem umową pożyczki (...)*”.

Wyjaśnień w zakresie nieterminowo regulowanych spłat rat pożyczek i uiszczenia odsetek od nieterminowych spłat rat oraz wskazania pracownika, który zgodnie z zakresem czynności jest odpowiedzialny za terminowe regulowanie zobowiązań, udzieliła p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy Gaszowice, w których czytamy: „(...)W związku z otrzymaniem zapytania w sprawie nieterminowej spłaty pożyczki (dotacji) wyjaśniam, że powodem była trudna sytuacja finansowa gminy (która została już opisana w przypadku nieterminowych przelewów tytułem składek na rzecz ZUS Rybnik). Jednakże mając świadomość przypadających terminów spłat rat pożyczek na dzień 15 czerwca 2013 roku oraz 15 sierpnia 2013 roku na rzecz Miasta Rybnik w kwocie 281.250,00 zł x 2 = tj. 562.500,00 zł zostało wysłane pismo do Prezydenta Miasta Rybnik w dniu 28. 05. 2013 roku w sprawie rozłożenia łącznej kwoty tj. 562.500,00 zł na raty wraz z zaproponowaniem jej spłaty. (w załączeniu Nasze pismo oraz odpowiedź Prezydenta Miasta Rybnika). Jednocześnie należy

 75

nadmienić, że na dzień spłat tj. 15.06.2013 roku oraz 15.08.2013 roku wysokość środków na rachunku bankowym nie pozwoliła na uregulowanie rat pożyczek (w załączeniu wyciągi bankowe dotyczące sald rachunku z dnia 14.06.2013 oraz 14.08.2014 ponieważ na dzień 15.06.2013 oraz 15.08.2013 nie były dokonywane operacje bankowe stąd nie ma wyciągów bankowych). Spłata rat pożyczek (dotacji) w łącznej kwocie 562.500,00 zł nastąpiła w miesiącu wrześniu 2013 roku (odpowiednio 9 września 2013 roku (281.250,00 zł) dotyczyło spłaty z dnia 15.06.2013 oraz 19.09.2013 roku (281.250,00 zł) odnosiło się do spłaty 15.08.2013 r.) Po dokonanej zapłacie gmina została obciążona odsetkami przez Miasto Rybnik. Kwota odsetek wynosiła łącznie 12.321,06 zł. (za I nieterminową spłatą była to kwota 8.714,90 zł, zaś za II nieterminową spłatą kwota wynosiła 3.606,16 zł) W konsekwencji dnia 08 października 2013 roku zwrócono się do Prezydenta Miasta Rybnika o ich umorzenie. Otrzymało negatywną odpowiedź. Odsetki w ww. kwocie zostały uregulowane. Mając na uwadze trudną sytuację finansową gminy, która znalazła odzwierciedlenie w zakresie płatności względem Miasta Rybnika gmina poczyniła starania w zakresie przesłanej propozycji rozłożenia zaległej kwoty na raty wraz z wskazaniem terminów jej spłaty czy też już w terminie późniejszym zwrócić się o umorzenie naliczonych odsetek. Należy także wspomnieć, że oprócz procedur pisemnych zostały także przeprowadzone rozmowy telefoniczne z Miastem Rybnik na okoliczność, których nie zostały spisane notatki służbowe. Dyspozycji zapłaty odsetek dokonała Skarbnik Gminy – Ewa Grabowska. Należy dodać, że zabezpieczeniem ww. pożyczki były weksle wraz z deklaracjami wekslowymi w których jest mowa m.in. o: „terminowej spłacie rat kapitałowych (kwoty głównej pożyczki) oraz odsetek od zaciągniętych przez Miasto Rybnik w ich imieniu pożyczek (w tym na prefinansowanie)”. Miasto obciążając gminę odsetkami ustawowymi wykorzystało w pierwszej kolejności zapisy pochodzące z umowy pożyczki sporządzonej pomiędzy Miastem Rybnik, a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

(...) W związku z otrzymaniem zapytania w sprawie nieterminowych spłat pożyczek (dotacji) w 2013 roku wyjaśniam: (...)

Ad. I W imieniu Gminy Gaszowice Miasto Rybnik zawarło następujące umowy pożyczki :

1) w dniu 18 czerwca 2004 roku o Nr 63/2004/66/OW/po/P z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 3.993.037 zł (udział gminy Gaszowice 4.04758157%) z przeznaczeniem na budowę kanalizacji sanitarnej – Inżynier Kontraktu. Z tytułu nieterminowej spłaty ww. pożyczki zapłacono odsetki w kwocie 395,10 zł (po rozliczeniu kwoty 400,00 zł przekazanej dnia 11.03.2013 rok z której to na poczet odsetek zaliczono kwotę 48,76 zł) od kwoty raty (dotacji) 27.733,18 zł (w załączeniu

 KA-76

pismo Miasta Rybnika 13 marca 2013 roku). Gmina po rozliczeniu uregulowała kwotę 346,34 zł w dniu 21.03.2013 r. (395,10-48,76). Ostatnia rata przypada na miesiąc maj 2014 w kwocie 28.287,82 zł".

2) w dniu 16 grudnia 2004 roku o Nr 299/2004/66/OW/po/ip/P z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 667.702,21 zł po zmianie aneksem nr 2 ostatecznie wynosiła 549.443,11 zł (udział Gminy Gaszowice 34,71 %) z przeznaczeniem na budowę kanalizacji sanitarnej – projekty i specyfikacje techniczne. Z tytułu nieterminowej spłaty ww. pożyczki gmina dokonała zapłaty odsetek w kwocie 348,96 zł. (dotyczy raty (dotacji) w kwocie 14.623,93 zł. Z kwoty 400,00 zł (przekazanej w dniu 11.03.2013 r.) zaliczono uzupełnienie kapitału od ww. raty pożyczki (była przekazana w kwocie 14.279,56 zł w dni 15.01.2013 r.) w kwocie 344,37 zł oraz odsetki od niego wynoszące 6,87 zł zgodnie z pismem z dnia 13 marca 2013 roku.

Ad II W dniu 15 stycznia 2013 roku Gmina uregulowała ratę w wysokości 14.279,56 zł dotyczącą umowy o Nr 299/2004/66/OW/po/ip/P. Dokonując takiej wysokości zapłaty zasugerowano się poprzednią wpłatą raty (dotacji). W dniu 11 marca 2013 roku tytułem ww. pożyczki przekazano dodatkowo kwotę w wysokości 400,00 zł. Kwota ta stanowiła uzupełnienie wymaganej dotacji (raty) w kwocie 344,37 zł co łącznie dało prawidłowy kapitał w kwocie 14.623,93 zł. Różnica tj. kwota 55,63 zł jako nadpłata została zaliczona przez Miasto Rybnik na poczet odsetek (zgodnie z pismem z Miasta Rybnika z dnia 13 marca 2013 roku omówione w pkt 1 i 2 niniejszego wyjaśnienia) Pożyczka (dotacja) jest zamknięta i rozliczona. Z tytułu raty pożyczki w kwocie 14.623,62 zł uregulowanej w dniu 20 września 2013 roku zostały zapłacone odsetki w łącznej kwocie 348,96 zł oraz od uzupełnionego kapitału tj. 344,37 zł kwota odsetek wyniosła 6,87 zł (podlegała rozliczeniu przy przekazaniu kwoty 400,00 zł).

3) w dniu 21 grudnia 2006 roku o Nr 288/2006/66/OW/ot/ip/P z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 9.000.000,00 zł z przeznaczeniem na budowę kanalizacji sanitarnej (roboty budowlane). Gmina Gaszowice w terminie nie uregulowała dwóch rat każda po 281.250,00 zł. Z tytułu nieterminowej zapłaty zostały zapłacone odsetki w kwocie 12.321,06 zł.

Ad III W przypadku nieterminowej spłaty rat pożyczek (dotacji) wynikających z zawartych umów w imieniu Gminy Gaszowice przez Miasto Rybnik zostały naliczone odsetki dla :

- pożyczki o Nr 288/2006/66/OW/OT/ip/P w kwocie łącznej 12.321,06 zł,
- pożyczki o Nr 299/2004/66/OW/po/ip/P w kwocie 355,83 zł,
- pożyczki o Nr 63/2004/66/OW/po/ip/P w kwocie 395,10 zł.

Gł 1877

Ch *ly* *ff*

(w załączeniu dokumenty źródłowe)

Ad IV. Zakresy czynności wprost nie regulują tematyki terminowości spłaty zaciąganych przez gminę zobowiązań (...)".

W zakresie nie powierzenia pracownikom Urzędu Gminy Gaszowice zadań w zakresie terminowości spłaty zaciągniętych przez Gminę zobowiązań, powyższe wyjaśnienia uzupełniono o zapis: „(...) w zakresach czynności pracowników referatu finansowego nie zostały ujęte dyspozycje w zakresie terminowej spłaty zaciąganych zobowiązań, wynika to z przeoczenia wprowadzenia konkretnego zapisu (nazwy czynności do obowiązującego zakresu), jednakże pracownicy w oparciu o ustne polecenie wykonują ww. zadania”.

Mając na uwadze art. 68 ust. 2 pkt 1-3 oraz pkt 6 oraz art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi; skuteczności i efektywności działania; wiarygodności sprawozdań; efektywności i skuteczności przepływu informacji. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków wójta.

Zgodnie z postanowieniami § 9 pkt 1 ww. umowy pożyczki z dnia 18 czerwca 2004 r. Nr 63/2004/66/OW/po/P oraz postanowieniami § 9 pkt 2 ww. umów pożyczek z 16 grudnia 2004 r. Nr 299/2004/66/OW/po/ip/P i z 21 grudnia 2006 r. Nr 288/2006/66/OW/ot/ip/P Pożyczkobiorca zobowiązał się do terminowej spłaty pożyczki.

Zgodnie z postanowieniami § 4 pkt 3 ww. Porozumienia Komunalnego z dnia 5 września 2002 r. „*Miasto Rybnik zobowiązuje się do przekazania potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii umowy pożyczki z WFOŚiGW. Gminy Gaszowice i Jejkowice zobowiązują się względem Miasta Rybnika do respektowania zapisów umowy pożyczki z WFOŚiGW w zakresie w jakim dotyczy ona części pożyczki zaciągniętej przez Miasto Rybnik w imieniu gmin Gaszowice i Jejkowice. Spłata pożyczki zaciągniętej przez Miasto Rybnik w imieniu gmin Gaszowice i Jejkowice w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nastąpi zgodnie z zawartą z tym funduszem umową pożyczki. Gminy Gaszowice i Jejkowice zobowiązują się do terminowego i regularnego przekazywania środków do budżetu miasta Rybnika na spłatę rat kapitałowych pożyczki (w części dotyczącej tych gmin) najpóźniej na 14 dni przed dokonaniem spłaty raty przez Miasto Rybnik na rzecz WFOŚiGW, zgodnie z zawartą z tym Funduszem umową pożyczki (...)*”.

Gy 78

[Signature]

W związku z powyższymi ustaleniami (terminem 14 dniowym, wynikającym z ww. porozumienia z dnia 5 września 2002 r.) zwrócono się o wyjaśnienie (w formie tabelarycznej czy ten termin był przestrzegany) do p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy. W wyjaśnieniach stwierdzono:

Nr umów pożyczkowych	Kwota należności głównej	Termin płatności wynikający z harmonogramu	Data zapłaty	Liczba dni zwłoki	Kwota odsetek i termin zapłaty	Kto dokonał dyspozycji tych środków
Nr 63/2004/66/OW/po/P						
	27.733,18	31.01.2013	11.03.2013	40 (wplyw 12.03)	395,10 (po odliczeniu kwoty 48,76 zapłacono 346,34zł w dniu 21.03 2013r)	Skarbnik
OGÓŁEM	27.733,18				395,10	
Nr 299/2004/OW/po/ip/P						
	14.623,93	15.01.2013	15.01.2013 kwota 14.279,56	-	-	
		15.01.2013	11.03.2013 kwoty do kapitału tj 344,37 zł	56 (wplyw 12.03)	6,87 (21.03. 2013r	Skarbnik
	14.623,62	15.07.2013	20.09.2013	67	348,96(27.09. 2013r)	Skarbnik
OGÓŁEM	29.247,55				355,83	
Nr 288/2006/66/OW/OT/ip/P						
	281.250	15.02.2013	7.02.2013			
	281.250	15.06.2013	9.09.2013	87	8.714,90 (22.10. 2013r	
	281.250	15.08.2013	19.09.2013	36	3.606,16 22.10. 2013r	
	281.250	15.11.2013	12.11.2013			
OGÓŁEM	1.125.000				12.321,06	

 79

Nr umowy pożyczki	Kwota należności głównej	Termin płatności wynikający z porozumienia z dnia 5 09.2002	Data zapłaty	Liczba dni zwłoki	Kwota odsetek i termin zapłaty	Kto dokonał dyspozycji tych środków
Nr 63/2004/66/OW/po/P						
	27.733,18	17.01.2013	11.03.2013	54	395,10 po odliczeniu kwoty 48,76 przekazano kwotę 346,34 w dniu 21.03.2013	Skarbnik
OGÓŁEM	27.733,18				395,10	
Nr 299/2004/66/OW/po/ip/P	14.623,93	01.01.2013	01.01.20139 kwota 14.279,56			
		01.01.2013	11.03.2013	70	6,87 21.03.2013	Skarbnik
	14.623,62	01.07.2013	20.09.2013	81	348,96 27.09.2013	Skarbnik
OGÓŁEM	29.247,55				355,83	
Nr 288/2006/66/OW/ot/ip/P						
	281.250	01.02.2013	07.02.2013	7	-	-
	281.250	01.06.2013	9.09.2013	101	8.714,90 22.10.2013	Skarbnik
	281.250	01.08.2013	19.09.2013	50	3.606,16 22.10.2013	skarbnik
	281.250	01.11.2013	12.11.2013	11	-	-
OGÓŁEM	1.125.000				12.321,06	

W związku z terminem wynikającym z porozumienia z dnia 5 września 2002 roku w którym to mowa, iż kapitał ma być przekazywany na 14 dni przed dokonaniem spłaty przez Miasto Rybnik na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Liczbą dni za zwłokę z tytułu nieterminowej spłaty pożyczek gmina była obciążona przez Miasto Rybnik w oparciu o terminy przypadające do spłaty wynikające z harmonogramu. Kwoty odsetek naliczone i zapłacone ww. tabelach są te same w obydwu przypadkach. (odnoszące się do terminu płatności harmonogramu). Termin jaki został ustalony w przypadku spłat rat kapitałowych w porozumieniu wynikał z uzgodnień stron uczestniczących w tym porozumieniu”.

Gy 80

[Signature]

Nie wykazano zobowiązań wymagalnych. Nieterminowo dokonano zapłaty raty pożyczki (dotacji) w wysokości 281.250,00 zł, której termin płatności wyznaczono do dnia 15 czerwca 2013 r. (zapłaty dokonano w dniu 9 września 2013 r. w kwocie 281.250,00 zł - WB nr 162 z dnia 9 września 2013 r.). Ewidencja księgową Urzędu nie wyodrębniała zobowiązań wymagalnych. W sprawozdaniach (jednostkowych i zbiorczych): Rb- 28 S sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2013 r. oraz Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń gwarancji wg stanu na koniec II kwartału 2013 r. również nie wykazano zobowiązań z ww. tytułu. Nadmienić należy, iż w polityce rachunkowości nie opisano zasad ujmowania zobowiązań wymagalnych.

W związku z powyższymi ustaleniami, wyjaśnień udzieliła p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy. Z wyjaśnień wynika: „(...)W związku z zapytaniem w sprawie spłat rat pożyczki wynikającej z zawartego porozumienia komunalnego wyjaśniam :

Ad. 1 Zapłata raty pożyczki (dotacji) dla Miasta Rybnika w kwocie 281.250,00 zł, której termin płatności przypadał na dzień 15 czerwca 2013 roku dokonano jej w miesiącu wrześniu 2013 roku. (powód nieterminowej zapłaty został omówiony w wyjaśnieniu z dnia 28 kwietnia 2014 roku). Kwota ta nie została wykazana jako zobowiązanie wymagalne w sprawozdaniu jednostkowym i zbiorczym Rb-28 S o wykonaniu planu wydatków oraz w sprawozdaniu Rb-Z kwartalne o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za 2 kwartały 2013 roku. Kwota ta nie została przypisana na koncie 224 ponieważ w budżecie przyjęta jest jako dotacja dla innej jednostki samorządu terytorialnego.

Ad. 2 Ewidencja księgową Urzędu Gminy nie pozwala na wyodrębnienie zobowiązań wymagalnych. Jednakże w przypadku pojawienia się salda u danego kontrahenta wówczas można dokonać w programie księgowym sprawdzenia do jakiego rodzaju należy zaliczyć dane zobowiązanie. Nie ma możliwości wydruku wszystkich kontrahentów z opcją zobowiązania przeterminowane, jedynie można to wykonać odrębnie dla każdego pojedynczego kontrahenta. Zasady ujmowania zobowiązań wymagalnych nie zostały opisane w polityce rachunkowości, ponieważ nie występują (...)”.

Zgodnie z art. 44. ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2013 r. poz.885 z późn. zm.), wydatki publiczne powinny być dokonywane: w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Zgodnie z postanowieniami § 15 ust. 1 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla

 81

budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn.zm., obecnie Dz. U. z 2013 r. poz.289), ustalając zakładowy plan kont, należy się kierować następującymi zasadami: zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.

Mając powyższe na uwadze, wyjaśnień w zakresie: czy w latach 2011 - 2014 (do dnia kontroli) nieterminowo regulowano inne spłaty rat pożyczek, które wynikały z porozumienia komunalnego z dnia 5 września 2002 r., czy w przypadku nieterminowej zapłaty raty pożyczki zostały uiszczone odsetki oraz czy Miasto Rybnik naliczało odsetki z przyjętych zobowiązań w związku z budową kanalizacji w Gminie Gaszowice, udzieliła p. Ewa Grabowska – Skarbnika Gminy.

Z wyjaśnień wynika, że: „(...) W latach 2011, 2012, oraz 2014 (do dnia kontroli) Gmina Gaszowice z tytułu innych spłat rat pożyczek, które wynikały z porozumienia komunalnego z dnia 5 września 2002 roku nie dokonała zapłaty odsetek z tytułu nieterminowej spłaty. (...) Miasto Rybnik w latach 2011, 2012, oraz 2014 nie naliczało odsetek od nieterminowych spłat wynikających z przyjętych zobowiązań w związku z budową kanalizacji sanitarnej w Gminie Gaszowice. Budowa kanalizacji sanitarnej została zakończona w roku 2008. W załączeniu kserokopia protokołu odbioru techniczno-końcowego z dnia 8 kwietnia 2008 roku, potwierdzenie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Rybniku w sprawie użytkowania tej inwestycji, wniosek o wydanie świadectwa przejęcia robót oraz świadectwo przejęcia robót (...)”.

W toku kontroli przedłożono kserokopię protokołu odbioru techniczno-końcowego z dnia 8 kwietnia 2008 roku, potwierdzenie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Rybniku w sprawie użytkowania inwestycji, wniosek o wydanie świadectwa przejęcia robót oraz świadectwo przejęcia robót.

Mając na uwadze ww. porozumienie komunalne z dnia 5 września 2002 r. skierowano zapytanie do p. Andrzeja Kowalczyka – Wójta Gminy Gaszowice o złożenie pisemnego wyjaśnienia dotyczącego:

1. Czy Miasto Rybnik przekazało Gminie Gaszowice odpowiednią ilość udziałów w Spółce PWiK, przypadającej na wartość wytworzonego majątku?
2. Dlaczego w Aneksie nr 4 (brak daty) z 2010 r. nr PIU-0116/00005/10 (2010/034059) nie wpisano daty zawarcia aneksu, kiedy zostało zawarte porozumienie?

 82

3. Jakie przesłanki zadecydowały, że w § 1 pkt 4 Porozumienia „(...) Miasto Rybnik wniesie aport (...)” do PWiK oraz zobowiązuje się do przekazania Gminie Gaszowice odpowiedniej ilości udziałów przypadającej na wartość wytworzonego majątku, nie określono daty przekazania do PWiK, a także w konsekwencji przekazania do Gminy Gaszowice udziałów – czy termin ten określono w inny sposób (np. dodatkowe porozumienie, ewentualnie ustne)?

4. Czy w związku z ujmowaniem na koncie urzędu (jednostki) 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” rozliczeń w zakresie realizacji zapłaty zaciągniętej przez Miasto Rybnik za zgodą Gminy Gaszowice pożyczki - określano tryb i zasady udzielania lub rozliczania tej dotacji, czy Gmina zawarła umowę, (wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji (z jakiego dokumentu przekazywana jest dotacja, w jakich terminach, zasady spłaty), termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego (w jaki sposób określono), termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej, (w jaki sposób Miasto Rybnik przedstawia rozliczenie każdego roku z tytułu udzielonej dotacji)?

5. Czy powierzono, a jeżeli tak, proszę o wskazanie z imienia, nazwiska i stanowiska pracy, osobę wykonującą powyższe czynności - z jakiego tytułu powierzenie to wynika (zakres czynności, polecenie: pisemne czy ustne), zadania w zakresie wytworzonego w wyniku inwestycji majątku, a jeżeli nie powierzono, jakie przesłanki o tym zadecydowały?

6. Czy w związku r. z aneksem nr 4 z 2010 r., w której Miasto Rybnik zobowiązało się do przekazania udziałów, nie poczyniono żadnych działań, aż do pisma z 7 sierpnia 2013 r.?

7. Jakie Gmina Gaszowice podjęła działania w stosunku do Miasta Rybnik, mając na uwadze pismo z dnia 7 sierpnia 2013 r. oraz porozumienie z dnia 5 września 2002 r. wraz z zawartymi czterema aneksami, po dniu 7 sierpnia 2013 r. – pismo, w którym Gmina Gaszowice domaga się udziałów w zamian za wniesioną wartość wytworzonego majątku w wysokości 57.000.000,00 zł (ewentualne skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego)?

W wyjaśnieniach stwierdzono: „(...) W związku z zapytaniem w sprawie porozumienia komunalnego z dnia 5 września 2002 roku (...):

Ad. I, III Miasto Rybnik nie przekazało gminie odpowiedniej ilości udziałów z Spółki RPWiK w związku z wytworzoną wartością majątku. Gmina Gaszowice w dniu 16 grudnia 2009 roku otrzymała pismo od Prezydenta Miasta Rybnika (w załączeniu kserokopia pisma) informującego iż majątek wytworzony w ramach Kontraktu Budowa Kanalizacji Sanitarnej w gminie Gaszowice zostanie przekazana aportem o wartości brutto na majątek RPWi K w

Gry 83

Rybniku do dnia 31 grudnia 2010 roku. Od tego momentu zostały zawarte umowy użyczenia (w załączeniu kserokopie), które są dokumentem obowiązującym do dnia dzisiejszego oraz ostatecznego rozliczenia całości Kontraktu (w odniesieniu do gminy Gaszowice zadanie pod kątem merytorycznym i finansowym zostało zrealizowane i rozliczone jednakże jako cały kontrakt z uwagi na jego złożoność nie został ostatecznie rozliczony). W 2013 roku Gmina Gaszowice wystąpiła do Prezydenta Miasta Rybnika w ww kwestii p (w załączeniu kserokopia pisma).

Ad. II Brak daty w aneksie nr 4z 2010 roku miało na celu uzgodnienie jego treści z stronami wymienionymi w porozumieniu oraz stworzenia na jego podstawie jednolitego tekstu porozumienia łącznie z aneksem Nr 4 (w którym to data widnieje). Aneks został podpisany w dniu 14 czerwca 2010 roku.

Ad. IV Nie został określony tryb, ani zasady udzielania, rozliczania dotacji. Zawarte porozumienie wraz z aneksami stanowiło określenie sposobu finansowania, przekazywania i w konsekwencji rozliczenia zadania inwestycyjne realizowanego w ramach kontraktu pn. Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Gaszowice. Sposób przekazywania dotacji jej wysokość, cel oraz zakres rzeczowy następował w oparciu o podpisane porozumieniem wraz z aneksami do niego. Termin wykorzystania dotacji w rozumieniu ustawy o finansach publicznych nie został sprecyzowany ponieważ była to inwestycja złożona, a zatem ustalone zasady określały na przestrzeni jej realizacji inne dokumenty. (porozumienia, aneksy). O sposobie rozliczenia inwestycji była mowa w porozumieniu. Miasto Rybnik po zakończeniu prac przedłożyło gminie rozliczenie z zrealizowanego zadania. Czynności związane z ww. inwestycją oraz z przejęciem wytworzonego majątku nie zostały bezpośrednio przypisane w zakresach czynności pracowników gminy.

O sposobie ujmowania w budżecie jako dotacja gmina została poinformowana pismem otrzymanym z Miasta Rybnika w 2004 roku nawiązującym do spotkania z dnia 17 listopada 2004 roku. (w załączeniu kserokopia)".

„(...)Po podpisaniu aneksu nr 4 do porozumienia komunalnego o którym mowa powyżej, została zawarta stosowna umowa użyczenia, która w zakresie majątku wytworzonego kontraktu jest obowiązującym dokumentem do dnia dzisiejszego oraz ostatecznego rozliczenia całości kontraktu realizowanego przez Miasto Rybnik.

Zgodnie z podpisanym porozumieniem komunalnym Gmina zobowiązała się do przestrzegania postanowień podpisanego Memorandum Finansowego dla projektu ISPA nr 2001/PL/16/P/PE/025 w dniu 13.12.2001r. pomiędzy Komisją Europejską a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej. Art. 8 w/w dokumentu określa warunki dotyczące projektu z

 84

których wynika, że weryfikacja kwoty wsparcia, a tym samym ostateczne rozliczenie ISPA nastąpi w okresie pięciu lat od momentu zakończenia prac realizowanych na terenie całego kraju.

W ocenie Gminy powyższe zapisy obligują Gminę do wstrzymania jakichkolwiek działań do czasu ostatecznego rozliczenia projektu przez Rząd Polski. W związku z powyższym Gmina nie ma podstaw do kierowania roszczeń względem Miasta Rybnika (...)

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią załącznik nr 1 do niniejszego protokołu kontroli.

Wykaz akt kontroli AK/6100/10/14 III.2.3.2 stanowi załącznik Nr 2 do protokołu.

3. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu

Kontrolę prawidłowości zaciągania zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek wpływających na zadłużenie Gminy Gaszowice przeprowadzono na podstawie: uchwał Rady Gminy Gaszowice, uchwał Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie wydanych opinii, umów o kredyty, umów o pożyczki, ewidencji księgowej, oraz sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji .

W toku kontroli ustalono, że na dzień 31 grudnia 2013 r. występowały salda zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów na kontach: 260 – „Zobowiązania finansowe” oraz 134 – „Kredyty bankowe” w następujących wysokościach :

- Konto 134 – „Kredyty bankowe” – w kwocie 3 980 554,20 zł (wartość nominalna zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów),
- Konto 260 – „Zobowiązania finansowe” – w kwocie 329 754,66 zł (wartość nominalna zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek).

Wynikające z wyżej wskazanej ewidencji łączne zadłużenie Gminy Gaszowice z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości **4.310.308,86 zł** (nominalnej), wykazane zostało w tej wysokości w sprawozdaniu Rb -Z – kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za okres od początku roku do 31 grudnia 2013 r.

Wskazana kwota zadłużenia Gminy Gaszowice z tyt. kredytów bankowych wynika z następujących umów:

1. Nr BKI-PLN-CBKGD-06-000062 z dnia 1 grudnia 2006 r. zawartej z Nordea Bank Polska S.A., o udzielenie kredytu komercyjnego w wysokości 4.500.000 zł z przeznaczeniem na zadanie inwestycyjne pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w ramach programu ISPA”. Umowa obowiązuje do dnia 31 grudnia 2020 r. i była siedmiokrotnie aneksowana. Rozpoczęcie spłaty rat kapitałowych (48) ustalono od dnia 31 marca 2009 r.

Kredyt zaciągnięty został w oparciu o uchwałę Rady Gminy Gaszowice Nr LVIII/360/06 z dnia 28 września 2006 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu, w następujących transzach: w 2006 r. – 1.400.000 zł, w 2007 r. – 2.000.000 zł, w 2008 r. 1.100.000 zł.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Gminy Gaszowice z ww. tytułu to **2.733.750 zł.**

2. Nr BKI-PLN-CBKGD-10-000010 z dnia 12 kwietnia 2010 r. zawartej z Bankiem Nordea S.A. o udzielenie kredytu inwestycyjnego w wysokości 400.000 zł, na finansowanie przedsięwzięcia inwestycyjnego pn. „Przebudowa i modernizacja drogi – ul. Górnicza w Czernicy. Okres kredytowania: od dnia 12 kwietnia 2010 do dnia 31 grudnia 2014 r.

Kredyt został zaciągnięty na podstawie uchwały Rady Gminy Gaszowice, Nr XLVII/227/10 z dnia 25 lutego 2010 r.

Kwota faktycznie wykorzystanego kredytu to 218.049,22 zł, co potwierdza treść kolejnych aneksów do umowy oraz co wynika z ewidencji księgowej - ewidencja analityczna do konta 134 - Kredyty bankowe, za okres od 1 stycznia 2010 r. – 31 grudnia 2010 r. (transza kredytu w wysokości 218.049,22 zł wpłynęła 21 września 2010 r. (WB 4185/1)).

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Gminy Gaszowice z ww. tytułu to **43.140,34 zł.**

3. Nr 4339871/77/JST/2011 z dnia 12 maja 2011 r. zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju o udzielenie kredytu w wysokości 500.000 zł na okres od dnia 12 maja 2011 r. do 31 grudnia 2016 r. na realizację zadania pn. „Budowa przedszkola w Szczerbicach”. Kwota kredyty wpłynęła w czterech transzach, tj.: 94.192,42 zł w dniu 25 sierpnia 2011 r. (WB: 2965/2), 156.969,76 zł w dniu 5 października 2011 r. (WB 3518/5), 188.339,85 zł w dniu 25 października 2011 r. (WB 3689/3), 60.497,97 zł w dniu 25 listopada 2011 r. (WB 4073/7).

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Gminy Gaszowice z ww. tytułu to **300.000 zł.**

4. Nr BKI-PLN-CBKGD-11-000011 z dnia 19 maja 2011 r. zawartej z Bankiem Nordea S.A. o udzielenie kredytu w wysokości 200.000 zł z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej – ul. Górnicza w Czernicy”. Ostateczny termin spłaty kredytu określono na dzień 31 grudnia 2016 r. Wpływ środków w wysokości 191.991,64 zł nastąpił w dniu 7 września 2011 r. (WB 3155/2) i w tej wysokości Gmina Gaszowice ostatecznie wykorzystwała udzielony kredyt.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Gminy Gaszowice z ww. tytułu to **121.991,64 zł.**

5. Nr 258/U/15157/2012 z dnia 22 maja 2012 r. zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Szczekocinach o kredyt średnioterminowy w rachunku kredytowym w wysokości 400.000 zł na okres od dnia podpisania umowy do dnia 31 grudnia 2016 r. na cel:

sfinansowanie utrzymania dróg publicznych gminnych. Podstawą zaciągnięcia kredytu była Uchwała Rady Gminy Gaszowice Nr OG-BR.0007.3.14.2012 z dnia 29 marca 2012 r.

Na podstawie aneksu nr 1 z dnia 19 września 2012 r. zmniejszono wysokość kredytu do kwoty 323.688,70 zł. (kwota kredytu wpłynęła w 2012 r. w trzech transzach: 99.928,18 zł dnia 17 września (WB 3172/3), 4.000 zł dnia 23 października (WB 3646/3), 219.760,52 zł dnia 2 listopada 2012 r. (WB 3795/1)).

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Gminy Gaszowice z ww. tytułu to **242.765,06 zł.**

6. Nr 38625-108-K-In/13 z dnia 19 września 2013 r., zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Sośnicowicach o udzielenie kredytu w wysokości 538.907,16 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów. Umowa została zawarta na okres od dnia 27 września 2013 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., przy czym okres karencji w spłacie kapitału ustalono na 28 lutego 2015 r. Kwota kredytu w pełnej wysokości wpłynęła dnia 27 września 2013 r. (WB-3522/6).

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Gminy Gaszowice z ww. tytułu to **538 907,16 zł.**

Na wartość zobowiązań Gminy Gaszowice na dzień 31 grudnia 2013 r., w kwocie ogółem 329 754,66 zł, z tytułu zaciągniętych pożyczek (w WFOŚIGW w Katowicach) składają się zobowiązania wynikające z umów:

1. **Nr 79 /2010/19/OA/pone/P** z dnia 28 maja 2010 r.

Pożyczkę zaciągnięto do kwoty 337.199,84 z terminem spłaty do dnia 15 grudnia 2014 r. z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania – wdrożenie programu ograniczania niskiej emisji na terenie gminy Gaszowice – etap I rok 2010.

Pierwsza transza pożyczki wpłynęła, zgodnie z umową w wysokości 269.759,87 zł w dniu 28 czerwca 2010 r. Termin II transzy w wysokości 67.439,97 określono na „do dnia 15 stycznia 2011”. Jednakże na podstawie umowy zawartej w dniu 3 stycznia 2011 r. zmniejszono pierwotną kwotę pożyczki do kwoty 212.843,77 zł, potwierdzając jednocześnie zwrot przez Gminę Gaszowice kwoty 56.916,10 zł (zgodnie z ewidencją księgową -w dniu 10 grudnia 2010 r.). Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Gminy Gaszowice z ww. tytułu to **53.208 zł.**

2. **Nr 151/2010/19/OW/os/P** z dnia 26 lipca 2010 r.

Pożyczkę zaciągnięto do kwoty 125.000 zł, z terminem spłaty do dnia 15 grudnia 2014 r., z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania p.n. „Wdrożenia Programu Budowy Przydomowych Oczyszczalni Ścieków na terenie Gminy Gaszowice – etap. 1: rok 2010”.

Aneksem Nr 1 z dnia 1 lutego 2011 r. zmniejszono kwotę pożyczki do wysokości 123.450 zł.

 87

Pożyczka wpłynęła w dwóch transzach, tj. w dniu 18 sierpnia 2010 r. – 100.000 (WB 3863/1) oraz w dniu 27 grudnia 2010 r. w wysokości 23.450 zł (WB 5248/2)

Wyżej wskazane pożyczki zostały zaciągnięte na podstawie uchwały Nr XLVI/222/10 Rady Gminy Gaszowice z dnia 27 stycznia 2010 r. w sprawie zaciągnięcia w roku 2010 pożyczki długoterminowej ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na realizację „Programu ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Gaszowice” oraz „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Gaszowice”.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Gminy Gaszowice z ww. tytułu to **30.485 zł.**

3. Nr 90/2011/19/OA/poe/P z dnia 11 maja 2011 r.

Pożyczkę zaciągnięto w kwocie 160.000 zł z terminem spłaty do dnia 15 grudnia 2014 r. z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pod nazwą: „Wdrożenie programu ograniczenia emisji na terenie Gminy Gaszowice – etap. II: rok 2011”.

Pożyczka wpłynęła w dwóch transzach, tj: w dniu 25 maja 2011 r. – 144.000 zł (WB1935/1) oraz w dniu 14 grudnia 2011 r. – 16.000 zł (WB 4292/7).

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Gminy Gaszowice z ww. tytułu to **80.000 zł.**

4. Nr 106/2011/19/OW/os/P z dnia 11 maja 2011 r.

Pożyczkę zaciągnięto w kwocie 65.000 zł z terminem spłaty do dnia 15 grudnia 2015 r. z przeznaczeniem na dofinansowania zadania pod nazwą „Wdrożenie Programu Budowy Przydomowych Oczyszczalni Ścieków na terenie Gminy Gaszowice – etap. II: rok 2011.

Aneksm Nr 1 z dnia 11 stycznia 2012 r. zmniejszono kwotę pożyczki do kwoty 64.299,30 zł. Pierwsza transza pożyczki w kwocie 58.500 zł wpłynęła w dniu 2 czerwca 2011 r. (WB 1997/1), natomiast druga transza w wysokości 5.799,30 zł w dniu 18 stycznia 2012 r. (WB 109/1).

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Gminy Gaszowice z ww. tytułu to **32.299,30 zł.**

Podstawę zaciągnięcia ww. pożyczek (pkt 4,5) stanowiła Uchwała Rady Gminy Gaszowice Nr BR.0007.2.10.2011 z dnia 24 lutego 2011 r.

5. Nr 18/2012/19/OW/os/P z dnia 12 kwietnia 2012 r.

Pożyczkę zaciągnięto w wysokości 85 000 zł, udzielona z terminem spłaty do dnia 15 grudnia 2016 r. z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pod nazwą „Wdrożenie Programu Budowy Przydomowych Oczyszczalni Ścieków na terenie Gminy Gaszowice – etap III: rok 2012.

Aneksm nr 1 z dnia 4 lutego 2013 r. zmniejszono kwotę pożyczki do 78.457 zł.

Zaliczkowo pożyczka w kwocie 76.500 zł wpłynęła w dniu 20 czerwca 2012 r. (WB 2077/5) a pozostała kwota – 1.957 zł w dniu 12 lutego 2013 r. (WB 609/7).

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Gminy Gaszowice z ww. tytułu to **58.857 zł.**

6. Nr 49/2012/19/OA/poe/P z dnia 31 lipca 2012 r.

Pożyczka w wysokości 120.000 zł, udzielona z terminem spłaty do dnia 15 grudnia 2016 r. z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn. „Wdrożenie Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Gminy Gaszowice – etap. III: rok 2012 wpłynęła zaliczkowo- w kwocie 108.000 zł - w dniu 6 sierpnia 2012 r., (WB2691/1), została jednak zwrócona jako niewykorzystana w wysokości 7.812 zł w dniu 23 listopada 2012 r. (WB 4043/1) oraz w wysokości 82,64 zł w dniu 20 grudnia 2012 r. (WB 4432/1).

Aneksem nr 1 z dnia 11 grudnia 2012 r. zmniejszono kwotę pożyczki na 100.188 zł a następnie Aneksem nr 2 z dnia 10 stycznia 2013 r. ponownie zmniejszono kwotę pożyczki na 100.105,36 zł. Kwoty zwrotu, zgodnie z ww. aneksem nr 2 zostały zaliczone na poczet spłaty I i II raty pożyczki.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. zobowiązanie Gminy Gaszowice z ww. tytułu to **74.905,36 zł.**

Podstawę do zaciągnięcia ww. pożyczek (pkt 5 i 6) stanowiła Uchwała Rady Gminy Gaszowice Nr OG-BR.0007.2.7.12 z dnia 23 lutego 2012 r. w sprawie zaciągnięcia w 2012 r. pożyczek ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na realizację „Programu ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Gaszowice” (260.000 zł) oraz „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Gaszowice” (85.000 zł).

Wszystkie ww. umowy o zaciągnięcie kredytów i pożyczek zostały ze strony Gminy Gaszowice podpisane przez p. Andrzeja Kowalczyka – Wójta Gminy Gaszowice przy kontrasygnacie p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy Gaszowice.

Ponadto zwrócono się do p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy Gaszowice wyjaśnienie, czy Gmina Gaszowice zawierała inne umowy zobowiązaniowe o charakterze podobnym do umowy pożyczki/kredytu, (np. sprzedaż ratalna, factoring, leasing).

Pani Ewa Grabowska– Skarbnik Gminy Gaszowice, wyjaśniła, że w latach 2010 – do czasu zakończenia kontroli, „(...) *Gmina Gaszowice nie zawierała umów zobowiązaniowych typu sprzedaż ratalna, factoring oraz leasing*” a także „*nie była poręczycielem jakichkolwiek zobowiązań(...)*”.

Na podstawie sprawozdań Rb- NDS za lata 2010 – 2013 stwierdzono, że wynik operacyjny jednostki był dodatni. Dochody i wydatki oraz wynik operacyjny przedstawiały się następująco:

Rok	2010	2011	2012	2013
Dochody bieżące	17 707 895,84	20 608 952,50	19 780 218,58	20 787 924,98
Wydatki bieżące	16 487 088,24	19 520 494,93	19 323 777,44	19 713 176,79
Wynik operacyjny	1 220 807,60	1 088 457,57	456 441,14	1 074 748,19

Rok	2010	2011	2012	2013
Dochody majątkowe	150 788,00	348 961,50	1 062 121,85	703 199,73
Wydatki majątkowe	1 954 632,70	1 560 878,33	1 975 810,93	585 975,48

Stan zobowiązań wg tytułów dłużnych - zgodnie ze sprawozdaniami Rb-Z na koniec wyszczególnionych poniżej lat wynosił:

Rok	2010	2011	2012	2013
Zobowiązania wg Rb-Z	4 574 342,99	4 916 617,54	4 726 490,66	4 310 308,86
w tym wymagalne	0,00	0,00	0,00	0,00

Łączna kwota długu wykazana na koniec ww. okresów stanowiła:

Rok	2010	2011	2012	2013
Łączna kwota długu na koniec okresu (art. 170 ust. 1 i 2 upf z 2005 r.)	4 574 342,99 <u>25,61%</u> dochodów wykonanych	4 916 617,54 <u>23,46%</u> dochodów wykonanych	4 726 490,66 <u>22,68%</u> dochodów wykonanych	4 310 308,86 <u>20,06%</u> dochodów wykonanych

Nie przekroczono, mając na względzie ww. dane ustawowych limitów długu.

W kwestii zaciąganych kredytów i pożyczek sprawdzeniem objęto prawidłowość ujęcia danych na kontach 134 – „Kredyty bankowe” oraz 260 – „Zobowiązania finansowe” wg stanu na 31 grudnia 2010 r., 31 grudnia 2011 r., 31 grudnia 2012 r., 31 grudnia 2013 r. i ich wykazanie w Rb-Z - kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń - według stanu na koniec lat 2010- 2013 r.

Ustalono, iż dane dotyczące stanu zobowiązań Gminy Gaszowice z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w sprawozdaniu Rb-Z wykazano w powyższym zakresie w prawidłowej wysokości.

G17

[Signature]

Ustalono, iż w latach 2011- 2012 nie dokonywano przypisu naliczonych i zapłaconych odsetek z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (konta 134- „Kredyty bankowe” i 260- „Zobowiązania finansowe” w korespondencji z kontem 909 – „Rozliczenia międzyokresowe”). Przypisu odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek dokonano z datą 31 grudnia 2012 r.

Na powyższą okoliczność odpowiedzi udzieliła Kierownik Księgowości budżetowo-finansowej wyjaśniając, że „(...)Ewidencję odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek rozpoczęto po datę 31 grudnia 2012 r. (konta: 134, 260 w korespondencji z kontem 909 – Rozliczenia międzyokresowe), aby była ona zgodna z polityką rachunkowości w zakresie prowadzenia księgi głównej organu finansowego w Urzędzie Gminy Gaszowice(...)”.

Zgodnie z opisem do planu kont stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r., Nr 128 poz. 861 z późn. zm., Dz.U. z 2013 r. poz.289), konto 909 służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych. Na stronie Wn konta 909 ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260), a na stronie Ma - przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np.: subwencje i dotacje przekazane w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego). Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 909 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów.

Zgodnie z Zakładowym Planem Kont przyjętym Zarządzeniem Nr 179/10 Wójta Gminy Gaszowice z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości:

- Konto 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych,
- Konto 134 – „Kredyty bankowe” służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych na finansowanie budżetu. Konto może wykazywać saldo Ma oznaczające zadłużenie z tytułu kredytów zaciągniętych na finansowanie budżetu (tj. kredyt i odsetki od kredytu). Ewidencja do konta powinna umożliwić ustalenie zadłużenia według umów kredytowych,
- Konto 260 – „Zobowiązania finansowe” służy do ewidencji zobowiązań zaliczanych zobowiązań finansowych z wyjątkiem kredytów bankowych, a w szczególności z tytułu

  91

zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych instrumentów finansowych. Konto 260 może wykazywać dwa salda.

Sprawdzeniem objęto ponadto prawidłowość ujęcia przychodów z tytułu zaciągnięcia przez Gminę Gaszowice kredytów/pożyczek oraz prawidłowość ujęcia rozchodów z tytułu spłaty kredytów/pożyczek w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia: 31 grudnia 2010 r., 31 grudnia 2011 r., 31 grudnia 2012 r., 31 grudnia 2013 r.

Przychody z tytułu zaciąganych w danym roku kredytów i pożyczek oraz rozchody z tytułu spłaty kredytów i pożyczek po stronie wykonania wykazano w sprawozdaniach Rb-NDS za ww. okresy, zgodnie z ewidencją analityczną do kont 134 – „Kredytu Bankowe” i 260 – „Zobowiązania finansowe”. Wynosiły:

W roku	2010	2011	2012	2013
Przychody	554 342,99	910 491,64	506 093,36	540 864,16
Rozchody	472 000,00	568 217,09	696 220,24	957 045,96

Ustalono ponadto, że Wójt Gminy Gaszowice przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Gaszowice zawierał na lata 2010 - 2014 umowy o kredyt w rachunku bieżącym, tj:

- Umowę nr 360-1/1/I/3/2007/11102024720000680201878115 z dnia 26 lutego 2007 r., z Bankiem PKO BP S.A., o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym zmienionej aneksem nr 1/2007 z dnia 31 grudnia 2007 r. i aneksem nr 2/2008 z dnia 31 grudnia 2008 r.

Na podstawie kolejnego Aneksu do ww. umowy - nr 3/2009 z dnia 30 grudnia 2009 r. określono, iż bank udzielił Gminie Gaszowice kredytu odnawialnego w ramach limitu kredytowego w kwocie 300.000 zł, na okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 stycznia 2010 r.

Stwierdzono, że w uchwale Nr XLV/216/10 z dnia 14 stycznia 2010 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na rok 2010 Rada Gminy Gaszowice ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 300.000 zł.

Wójt Gminy Gaszowice zawarł ww. aneks przed podjęciem przez Radę Gminy uchwały budżetowej na rok 2010 a ponadto przed rozpoczęciem roku budżetowego, tj. pomimo braku na dzień zawarcia umowy: upoważnieniem Rady Gminy do zaciągnięcia zobowiązań na powyższy cel oraz limity do zaciągania tego rodzaju zobowiązania.

Zgodnie z przepisami art. 211 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), budżet jednostki samorządu

 92

terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki. Podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa.

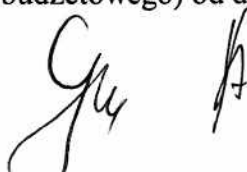
Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy, uchwała budżetowa określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, (o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 tej ustawy, tj. m.in. na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Z treści art. 212 ust. 2 pkt 1 wskazanej wyżej ustawy wynika, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd do zaciągania kredytów i pożyczek oraz emitowania papierów wartościowych w uchwale budżetowej.

Natomiast na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. d ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.), ustalanie maksymalnej wysokości pożyczek i kredytów krótkoterminowych zaciąganych przez wójta w roku budżetowym jest wyłączną właściwością Rady Gminy.

Na powyższą okoliczność p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy wyjaśnił, że kredyt ten „ (...) został zaciągnięty w oparciu o aneks nr 3/2009 z dnia 30 grudnia 2009r. w kwocie 300 000,00 zł z przeznaczeniem na wydatkowanie w okresie 01-31.01.2010r. Zgodnie z art. 240 ustawy o finansach publicznych do czasu podjęcia uchwały budżetowej, jednak nie później niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego, podstawą gospodarki finansowej jest projekt uchwały budżetowej przedstawiony organowi stanowiącemu. W myśl przytoczonego przepisu oraz w oparciu o projekt budżetu przyjęty Zarządzeniem Wójta nr 114/09 z dnia 10 listopada 2009r., Gmina podjęła zobowiązanie względem Banku zaciągając kredyt obrotowy w rachunku bieżącym. Stosowne upoważnienie zostało zawarte w § 12 ppkt. „c” projektu uchwały budżetowej. W odniesieniu do kredytów krótkoterminowych na przestrzeni lat poprzednich Gmina rozpoczynała procedurę ubiegania się o kredyt zawsze z odpowiednim wyprzedzeniem, kolejno podpisywano stosowną umowę jednak czas na jaki miał zostać zaciągnięty a tym, samym wydatkowany kredyt zawsze dotyczył nowego roku budżetowego(...)”.

Projekt uchwały budżetowej, w myśl art. 240 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych, przedstawiony organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego, jest podstawą gospodarki finansowej Gminy do czasu podjęcia uchwały budżetowej (nie później niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego) od dnia 1 stycznia roku budżetowego.

Na okres od dnia 1 lutego 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. została zawarta z Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Rybniku umowa o kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 300.000 zł. Kwota powyższa została zwiększona do 500.000 zł na podstawie aneksu z dnia 31 sierpnia 2010 r. do ww. umowy. Rada Gminy Gaszowice Uchwałą Nr LIII/255/10 z dnia 25 sierpnia 2010 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2010 r. zwiększyła limit do zaciągnięcia przez Wójta zobowiązania z ww. tytułu.

- **Nr 111100-37011-101** z dnia 3 stycznia 2011 r. z Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Rybniku o udzielenie odnawialnego kredytu krótkoterminowego w rachunku bieżącym, przeznaczonego na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, w maksymalnej kwocie 500.000 zł na okres od 3 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. Stwierdzono, że w uchwale Rady Gminy Gaszowice nr BR.0007.1.2.2011 z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2011, Rada Gminy ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek, w tym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 500.000 zł oraz upoważniono Wójta Gminy do ich zaciągnięcia.
- **Nr 111100-37011-101** z dnia 2 stycznia 2012 r. z Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Rybniku o udzielenie odnawialnego kredytu krótkoterminowego w rachunku bieżącym, przeznaczonego na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, w maksymalnej kwocie 500.000 zł na okres od 2 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. W dniu 23 kwietnia 2012 r. podpisany został aneks Nr 1 z dnia do ww. umowy którym zwiększono kwotę ww. kredytu do 900.000 zł. Stwierdzono, że w Uchwale Rady Gminy Gaszowice Nr BR.0007.12.74.2011 z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2012 r. ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 500.000 zł i upoważniono Wójta Gminy do ich zaciągnięcia. Uchwałą Rady Gminy Gaszowice Nr OG-BR.0717.3.12.2012 z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej gminy na rok 2012, powyższy limit i upoważnienie zostały zwiększone do kwoty 900.000 zł.
- **Nr 111100-37011-101** z dnia 2 stycznia 2013 r. z Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Rybniku, na podstawie której został udzielony Gminie Gaszowice odnawialny kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym, przeznaczony na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, w maksymalnej kwocie 500.000 zł, podwyższony

następnie do kwoty 900.000 zł mocą aneksu nr 1 z dnia 14 stycznia 2013 r. w którym okres obowiązywania umowy ustalono na od dnia 15 stycznia 2013 r. do 31 stycznia 2013 r.

W dniu 1 lutego 2013 r. Gmina Gaszowice zawarła z Bankiem Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju umowę Nr 515025/15/R/2013 o kredyt odnawialny w rachunku bieżącym (nastąpiła zmiana podmiotu prowadzącego rachunek) do wysokości 900.000 zł na okres od 1 lutego 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.

Stwierdzono, że w Uchwale Rady Gminy Gaszowice NR OG-BR.0007.12.84.2012 z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2013 ustalono limit zobowiązań tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jednocześnie upoważniono Wójta Gminy do ich zaciągnięcia w wysokości 500.000,00 zł. Na podstawie Uchwały Rady Gminy Gaszowice Nr OG-BR.0007.1.1.2013 z dnia 14 stycznia 2013 r. w sprawie zmiany uchwały Nr OG-BR.0007.12.84.2012 z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2013, kwota powyższa została zwiększona do 900.000 zł.

- Nr 515025/184/R/2014 z dnia 31 grudnia 2013 r. z Bankiem Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju zawarto umowę o kredyt obrotowy odnawialny w rachunku bieżącym na pokrycie przejściowego deficytu budżetu na okres od dnia 2 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. w maksymalnej kwocie 800.000 zł.

Stwierdzono, że kwota powyższa została ujęta w limicie zobowiązań do zaciągania kredytów i pożyczek w uchwale NR OG-BR.0007.13.79.2013 Rady Gminy Gaszowice z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2014 a Wójt Gminy został przez Radę Gminy upoważniony do jej zaciągnięcia.

Na podstawie przedłożonego wydruku – zestawienia obrotów i sald dla konta 133 - „Rachunek budżetu” stwierdzono, że wykazywało saldo po stronie MA:

➤ W 2010 r. za okres od - do:

- 1 stycznia – 31 marca – w wysokości 219.929,37
- 1 stycznia – 30 czerwca – w wysokości 267.987,72
- 1 stycznia – 30 września – w wysokości 358.164,81.

W sprawozdaniu Rb- Z – o stanie zobowiązań (...) za ww. okresy, w poz. E2.1 kredyty i pożyczki krótkoterminowe nie wykazano żadnych kwot, natomiast w poz. D11 (kredyty i pożyczki) – w kolumnie wykonanie sprawozdania Rb- NDS za okresy:

- od początku roku do 31 marca – nie wykazano wykonania z tyt. zaciągniętych kredytów/pożyczek

- od początku roku do 30 czerwca 2011 r., wykazano kwotę 269.759,87 zł,

- od początku roku do 30 września 2001 r. wykazano kwotę 587.809,09 zł
co odpowiada danym wynikającym z ewidencji analitycznej do konta 134 i 260 r. (wpływ
środków z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych).

➤ w 2011 r. za okres od – do:

- 1 stycznia – 31 marca – w wysokości 489.685,81

- 1 stycznia – 30 czerwca – w wysokości 244.191,68

- 1 stycznia – 30 września – w wysokości 35.877,32 zł.

W sprawozdaniu Rb- Z – o stanie zobowiązań (...) za ww. okresy, w poz. E2.1
kredyty i pożyczki krótkoterminowe nie wykazano żadnych kwot, natomiast w poz. D11
(kredyty i pożyczki) – w kolumnie wykonanie sprawozdania Rb- NDS za okresy:

- od początku roku do 31 marca - nie wykazano wykonania z tyt. zaciągniętych
kredytów/pożyczek

- od początku roku do 30 czerwca wykazano kwotę 202.500 zł,

- od początku roku do 30 września wykazano kwotę 488.684,06 zł

co odpowiada danym wynikającym z ewidencji analitycznej do konta 134 i 260 (wpływ
środków z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych).

➤ W 2012 r. za okresy od- do:

- 1 stycznia – 31 marca – w wysokości 407.300,35 zł,

- 1 stycznia – 30 czerwca – w wysokości 893.892,13 zł,

- 1 stycznia – 30 września – w wysokości 854.554,15 zł.

W sprawozdaniu Rb- Z – o stanie zobowiązań (...) za I kwartał 2012 r., w poz. E2.1 kredyty
i pożyczki krótkoterminowe nie wykazano żadnych kwot. Za II kw. 2012 r. wykazano kwotę
504.120,96 zł a za III kw. 2012 r. kwotę 254.722,17 zł.

Natomiast w poz. D11 (kredyty i pożyczki) – w kolumnie wykonanie sprawozdania Rb-
NDS za okresy:

- od początku roku do 31 marca 2012 r. – wykazano kwotę 5.799,30 zł (pożyczki
długoterminowa)

- od początku roku do 30 czerwca 2012 r., wykazano kwotę 586.420,26 zł (w tym:
długoterminowe 82.299,30 zł i krótkoterminowe 504.120,96 zł,

- od początku roku do 30 września 2012 r. wykazano kwotę 454.949,65 zł (w tym,:
długoterminowe 506.093,36 zł i krótkoterminowe – 254.722,17 zł).

➤ W 2013 r. za okresy od- do:

- 1 stycznia – 31 marca – w wysokości 871.488,75 zł,

- 1 stycznia – 30 czerwca – w wysokości 885.128.79 zł,

Gru

2013

- 1 stycznia – 30 września – w wysokości 802.812,23 zł.

W sprawozdaniu Rb- Z – o stanie zobowiązań (...) za I kwartał 2013 r. w poz. E2.1 kredyty i pożyczki krótkoterminowe wykazano kwotę 289.158,52. Za II kw. 2013 r. wykazano kwotę 339.597,72 zł a za III kw. 2013 r. nie wykazano zobowiązań z tego tytułu.

Natomiast w poz. D11 (kredyty i pożyczki) – w kolumnie wykonanie sprawozdania Rb-NDS za okresy:

- od początku roku do 31 marca 2013 r. – wykazano kwotę 291.115,52 zł (w tym: 1.957 zł- pożyczka długoterminowa i 289.158,52 zł – kredyt krótkoterminowy)

- od początku roku do 30 czerwca 2013 r., wykazano kwotę 341.554,72 zł (w tym: pożyczka długoterminowa w kwocie 1.957 zł i kredyt krótkoterminowy w kwocie 339.597,72 zł.

- od początku roku do 30 września 2013 r. wykazano kwotę 540.864,16 zł (długoterminowe: pożyczka oraz kredyt).

Zgodnie z opisem do konta 133 (zał. Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013, poz.289) saldo Ma konta 133 oznacza kwotę wykorzystanego kredytu bankowego udzielonego przez bank na rachunku budżetu.

Zgodnie § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), § 3 pkt 6 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do ww. rozporządzenia, sprawozdanie jednostkowe Rb – Z sporządza się na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki. W części A w zestawieniu Zobowiązania według tytułów dłużnych sprawozdania Rb-Z wykazuje się w wierszu E2.1. krótkoterminowe - wartość krótkoterminowych zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, tj. o pierwotnym terminie spłaty nie dłuższym niż rok lub podlegające spłacie na żądanie. Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Natomiast zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz § 10 pkt 6 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zawartej w załączniku nr 39 do ww. rozporządzenia, w sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, dane po stronie

wykonania dotyczące przychodów z tytułu kredytów, pożyczek – zawierają łączne kwoty zobowiązań dla poszczególnych tytułów i powinny być zgodne z danymi wynikającymi z urzędów księgowych za dany okres sprawozdawczy.

O wyjaśnienie wyżej wskazanych rozbieżności w sposobie wykazywania kwot z tytułu zaciągniętych kredytów krótkoterminowych w sprawozdaniach (Rb-Z i Rb- NDS) zwrócono się do p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy Gaszowice.

Jak wyjaśniła p. Skarbnik, „ (...) wielkości, które zostały ujęte w sprawozdawczości wynikają z sporządzenia jednostkowego sprawozdania RB-N dla urzędu gminy w którym to w poz. „depozyty na żądanie „wykazuje się stan środków na rachunku bieżącym (kwota kredytu krótkoterminowego (środków) może być z znakiem „minus” lub też stopień jego wykorzystania może być zerowy), w dalszej kolejności jednostki organizacyjne przedkładając sprawozdania Rb-N także w tej samej pozycji wykazują stany środków na rachunku bankowym (w wspomnianych okresach sprawozdawczych w tychże pozycjach są to stany dodatnie ponieważ inne być nie mogą.). Na etapie sporządzania zbiorczej sprawozdawczości mamy do czynienia z wykorzystaniem lub też z niewykorzystaniem kredytu krótkoterminowego (w przypadku jego wykorzystania kwota ujmowana jest w RB-Z zbiorczym w poz. „ Kredyty krótkoterminowe”, zaś w przypadku niewykorzystania jest to pozycja zerowa). Konto 133 – Rachunek budżetu traktowane jest jako rachunek, z którego dokonywane są nie tylko operacje bankowe dla urzędu, ale także dla podległych jednostek organizacyjnych(...)”.

Stwierdzono ponadto, że zgodnie z treścią § 8 ust. 1 zawartych przez Wójta Gminy Gaszowice (przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy) z Bankiem Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju umów o kredyt odnawialny w rachunku bieżącym: Nr 515025/15/R/2013 r. z dnia 1 lutego 2013 r. (na okres do 31 grudnia 2013 r.), Nr 515025/184/R/2014 z dnia 31 grudnia 2013 r. (na okres od 2 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.), „w przypadku niespłacenia, w terminie określonym w umowie raty kredytu, odsetek lub innych należności Banku, Bank pobiera je z rachunków bankowych Kredytobiorcy, zgodnie z załączonymi do umowy pełnomocnictwami”.

Ponadto sprawdzono wykazywanie w sprawozdaniach Rb- 28S - z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za lata 2011 - 2013, wydatków z tytułu odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek. Wartości wykazane w dziale 757 – „Obsługa długu publicznego”, w rozdziale 75702 – „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego”, w § 8110- „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek” odpowiadały danym wynikającym z ewidencji

analitycznej do kont: 751 – „Koszty finansowe”. Wydatki z tytułu odsetek od zaciągniętego na podstawie umowy Nr 4339871/77/JST/2011 z dnia 12 maja 2011 r. z Bankiem Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju kredytu w wysokości 500.000 zł na okres od dnia 12 maja 2011r. do 31 grudnia 2016 r. na realizację zadania pn. „Budowa przedszkola w Szczerbicach”- zadanie inwestycyjne którego realizację przyjęto na lata 2010 – 2014 (aktualnie Uchwała Rady Gminy Gaszowice Nr OG-BR.007.13.78.2013 z dnia 18 grudnia 2013 w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na rok 2014 i lata następne) wykazywano w Dziale 801- „Oświata i wychowanie”, rozdziale. 80104 – „Przedszkola”, §6050- „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”: za 2011 r. – 6.326,43 zł, w 2012 r. – 24.785,75 zł, w 2013 r. – 15.858,38 zł (zgodnie z informacją p. Ewy Grabowskiej – Skarbnika Gminy Gaszowice). Odsetki są ewidencjonowane na koncie 080- „Środki trwałe w budowie”.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

Wykaz akt kontroli AK/6100/10/14/III.3 stanowi **załącznik nr 2** do protokołu kontroli

IV. MIENIE KOMUNALNE

1. Gospodarka mieniem komunalnym:

1. 1 Sprzedaż nieruchomości komunalnych

Sprawdzeniem objęto procedury sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Gminy Gaszowice, przeprowadzone w latach 2011-2014 w formie przetargów ustnych nieograniczonych oraz prawidłowość ich ujęcia w ewidencji księgowej :

1. sprzedaż działki niezabudowanej nr 1798/358 położonej w Gaszowicach /sprzedaż 27.02.2014 r.
2. sprzedaż działki niezabudowanej nr 3491/230 położonej w Czernicy /sprzedaż 8.10.2012 r./
3. sprzedaż działki niezabudowanej nr 3479/230 położonej w Czernicy /sprzedaż 8.10.2011 r./
4. sprzedaż nieruchomości niezabudowanej nr 3610/477 położonej w Czernicy /sprzedaż 27.12.2011 r.
5. sprzedaż nieruchomości niezabudowanej nr 2626/522 Czernica /sprzedaż 15.11.2013 r./

Kontrolą objęto następującą dokumentację :

- uchwałę Rady Gminy Gaszowice w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata
- uchwały Rady Gminy Gaszowice w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości
- zarządzenia Wójta Gminy Gaszowice w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży
- zarządzenia Wójta Gminy Gaszowice w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży
- wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży
- ogłoszenia o przetargach
- dowody wpłat wadium oraz cen nieruchomości /wyciągi bankowe/
- protokoły z przetargów
- informacje o wyniku przetargów
- akty notarialne
- księgę środków trwałych – wydruki komputerowe księgi głównej do konta 011
- rejestrów gruntów

1. sprzedaż działki niezabudowanej nr 1798/358 położonej w Gaszowicach

Gł *A*

dy
ku

Uchwałą nr OG-BR.0007.5.26.2012 Rady Gminy Gaszowice z dnia 31 maja 2012 r. „[...]w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w wyniku przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości gruntowych niezabudowanych położonych w miejscowości Gaszowice przy ul. Wiejskiej [...]” wyrażono zgodę na sprzedaż m.in. w/w działki o pow.816m².

Wartość działki określono w operacie szacunkowym z dnia 7.05.2012 r. /potwierdzono wartość w klauzuli aktualizacyjnej z dnia 27.03.2013 r./. Ustalono wartość rynkową nieruchomości na kwotę 43.248 zł. Pierwszy przetarg zakończył się wynikiem negatywnym /brak wpłaty wadium/. W drugim przetargu wartość nieruchomości cenę wywoławcza ustalono w kwocie 39.300 zł /wadium 4.000 zł/. Ogłoszono trzeci przetarg – w dniu 28 października 2013 r. Zakończył się wynikiem negatywnym – brak wpłaty wadium . Ogłoszono czwarty przetarg – w dniu 27 stycznia 2014 r. Ustalono cenę wywoławczą w kwocie 39.300zł /wadium 4 000 zł/. W dniu 21.01.2014 r. wpłacono wadium. W dniu 27.01.2014r. sporządzono protokół z przeprowadzonego przetargu ustnego nieograniczonego – zaoferowano cenę 39 700 zł. W dniu 19.02.2014 r. zawiadomiono nabywcę o miejscu i terminie zawarcia aktu notarialnego – podpisanie aktu notarialnego w dniu 27 lutego 2014 r. W dniu 27 lutego 2014 r. podpisano akt notarialny Repetytorium A numer 1304/20014.

2. sprzedaż działki niezabudowanej nr 3491/230 położonej w Czernicy

Uchwałą nr OG-BR.0007.4.17.2012 Rady Gminy Gaszowice z dnia 26 kwietnia 2012 r. w „[...] sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w wyniku przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości gruntowej niezabudowanej położonej w Czernicy przy ul. Powstańców [...]” wyrażono zgodę na sprzedaż działki nr 3491/230 o powierzchni 851m². Wartość nieruchomości określono w operacie szacunkowym z dnia 23 marca 2012 r. na kwotę 48 680 zł. Zgodnie z ogłoszeniem o przetargu wyznaczono termin przetargu na 11 września 2012 r. Cenę wywoławczą ustalono na kwotę 48.680 zł i wadium w kwocie 4 000 zł. W dniu 4.09.2012 r. wpłacono wadium. W dniu 11.09.2012 r. sporządzono protokół z przeprowadzonego przetargu /jedna oferta/ - nabywca zaoferował cenę 48.680 zł. W dniu 25 września poinformowano nabywcę o miejscu i terminie podpisania aktu notarialnego – 8 października 2012 r. Sporządzono akt notarialny Repetytorium A numer 6449/2012 /w dniu 8.10.2012 r./.

3. sprzedaż działki niezabudowanej nr 3479/230 położonej w Czernicy

Uchwałą nr XLVIII/230/10 Rady Gminy Gaszowice z dnia 25 marca 2010 r. „[...]w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w wyniku przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości gruntowych niezabudowanych położonych w Czernicy przy ul. Powstańców [...]” wyrażono zgodę m.in. działki 3479/230 o powierzchni 812m².

Gus *h*

Ch *27* *h*

Wyceny nieruchomości dokonano w operacie szacunkowym z dnia 4 marca 2010 r. – określono wartość rynkowa nieruchomości na kwotę 34 445 zł. W ogłoszeniu o przetargu z dnia 19 lipca 2010 r. Wyznaczono termin przetargu na dzień 30.08.2010 r. , określono cenę wywoławczą nieruchomości na kwotę 34 445 zł i wadium 2.500 zł. Z protokołu sporządzonego w dniu 30.08.2010 r. wynika, że osoby które wpłaciły wadium nie przystąpiły do przetargu. W dniu 18.11.2010 r. ogłoszono drugi przetarg i określono cenę wywoławczą nieruchomości w kwocie 34 445 zł i wadium 2 500 zł. Przetarg wyznaczono na dzień 7 stycznia 2011 r. Z protokołu z przeprowadzonego przetargu w dniu 7.01.2011 r. wynika, że wadium wpłaciła jedna osoba ; w przetargu zaproponowała cenę 34 795 zł. Powiadomiono /w dniu 27.01.2011 r./ o miejscu i terminie podpisania aktu notarialnego w dniu 8 lutego 2011 r. W dniu 8 lutego 2011 r. podpisano akt notarialny repetytorium A numer 655/2011.

4. sprzedaż nieruchomości niezabudowanej nr 3610/477 położonej w Czernicy

Uchwałą nr LV/247/10 Rady Gminy Gaszowice z dnia 21 października 2010 r. „[...] w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej położonej w Czernicy [...] wyrażono zgodę na sprzedaż działki nr 3610/477 o powierzchni 24 358m². Określenia wartości dokonano w operacie szacunkowym z dnia 15 grudnia 2010 r. – na kwotę 117.162 zł. W dniu 11.02.2011 r. ogłoszono przetarg i określono cenę wywoławczą w kwocie 117.162 zł i wadium 10.000 zł. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przedmiotowa nieruchomość położona jest w terenie rolniczego wykorzystania o symboli A-RP oraz częściowo położona jest w terenie rolniczego wykorzystania o symbolu A-ZE – nie podlega podatkowi VAT. Z protokołu z przetargu z dnia 28.03.2011 r. wynika , że przetarg zakończył się wynikiem negatywnym – nie wpłynęło wadium. Ogłoszono drugi przetarg – wyznaczając przetarg na dzień 20.06.2011 r. Określono cenę wywoławczą na kwotę 117.162 zł i wadium 10 000 zł. Z protokołu z przeprowadzonego przetargu wynika , że zakończył się wynikiem negatywnym – brak wpłaty wadium. Ogłoszono trzeci przetarg – na dzień 9.09.2011 r. Przetarg zakończył się wynikiem negatywnym – brak wpłaty wadium. Ogłoszono czwarty przetarg – na dzień 28.11.2011 r. Określono cenę wywoławczą w kwocie 98 900 zł i wadium 10 000 zł. Z protokołu z przeprowadzonego przetargu w dniu 28.11.2011 r. wynika, że wpłaty w ustalonym terminie wadium zostało wpłacone /jeden podmiot/. Zaproponowano cenę 99 900 zł. Zawiadomiono nabywcę nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia aktu notarialnego – wyznaczono na dzień 27 grudnia 2011 r. W dniu 27 grudnia 2011 r. sporządzono akt notarialny Repetytorium A numer 7904/2011.

K

Gu

Ch Dy

5. sprzedaż nieruchomości niezbudowanej nr 2626/522 Czernica

Uchwałą nr OG-Br.000.7.7.29.2013 Rady Gminy Gaszowice z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż gruntu położonego w miejscowości Czernica wyrażono zgodę na sprzedaż gruntu – działki nr 2626/522 o powierzchni 882m². Określenia wartości rynkowej dokonano w operacie szacunkowym z dnia 18 kwietnia 2013 r. na kwotę 6. 900 zł. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Gaszowice w/w działka znajduje się w terenach o symbolu planu A-RP tereny rolniczego wykorzystania. W ogłoszeniu o przetargu wyznaczono termin przeprowadzenia przetargu w dniu 21.10.2013 r. Cena wywoławcza nieruchomości została ustalona na kwotę 6.900 zł i wadium 700,00 zł. Z protokołu sporządzonego w dniu 21.10.2013 r. wynika, że wpłaty wadium dokonał jeden podmiot. Zaproponowano cenę 7000,00 zł W dniu 15 listopada 2013 r. sporządzono akt notarialny Repetytorium A numer 6322/13.

W uchwałach Rady Gminy dotyczących wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości o nr OG-BR.0007.9.17.2012 z dnia 26 kwietnia 2012 r., nr OG-Br.0007.5.26.2012 z dnia 31 maja 2012 roku nr XLVIII/230/10 z dnia 25 marca 2010 określono w jakim trybie winna być zbyta nieruchomość pomimo , iż zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami powyższą czynność zastrzeżono dla organu wykonawczego gminy. W związku z powyższymi ustaleniami mając na uwadze z art.40 ust.2 ustawy o gospodarce nieruchomościami o zastosowanej formie przetargu decyduje jego organizator ; art.38 ust.1 przetarg organizuje właściwy organ ; art.4 pkt 9 właściwy organ to organ wykonawczy gminy /wójt/. Zwrócono się do pracownika merytorycznego referatu gospodarki nieruchomościami czy przygotował projekt uchwały a jeżeli tak to dlaczego określono tryb w jakim nieruchomość ma być zbyta.

W wyjaśnieniu stwierdzono że „[...]przygotowałem na polecenie Wójta Gminy projekty w/w uchwał. Podczas przygotowania projektów uchwał forma przeprowadzenia sprzedaży była już ustalona. Ponadto Rada Gminy była zainteresowana w jakim trybie przetargowym nieruchomość będzie sprzedana. Wyjaśniam , że każdy projekt był parafowany przez Radcę prawnego i do w/w projektów uchwał nie miał zastrzeżeń. Po wyrażeniu zgody przez Radę Gaszowice Wójt za każdym razem, przy każdej sprzedaży w zarządzeniu wskazywał w jakim trybie będzie sprzedawana przedmiotowa nieruchomość.[...]”

Zwrócono się do Wójta Gminy Gaszowice , mając na uwadze art.23 ust.1 w związku z art.25 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami czy sporządzono plan wykorzystania zasobu. W wyjaśnieniu stwierdzono : „[...] Corocznie do projektu budżetu przeprowadzana jest analiza wewnętrzna aktualnego zasobu gminy, oraz podejmowana jest decyzja, które nieruchomości zostaną udostępnione w formie sprzedaży czy dzierżawy. Przeprowadzana jest również

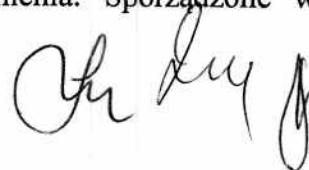
analiza wzrostu wartości gruntów przekazanych w trwałe zarząd. W związku z powyższym w/w plan wykorzystania zasobu gminy zostanie przez nas opracowany zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami. [...]"

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu kontroli.

1.2 Informacja o stanie mienia

Sprawdzono prawidłowość danych wykazanych w informacji o stanie mienia w zakresie zmian w posiadanych nieruchomościach w latach 2012 – 2013.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie: informacji o stanie mienia za ww. lata, dokumentacji przetargowej, akty notarialne oraz ewidencji księgowej. Zmiany w zakresie sprzedaży ww. nieruchomości ujęto w informacji o stanie mienia. Sporządzone wg ustawowych terminów.

V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEJ JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi.

Kontrolą objęto: terminowość przekazywanych sprawozdań do Urzędu przez jednostki, a także czy analitycznie prowadzone są dla wszystkich jednostek konta: 222 – „rozliczenie dochodów budżetowych”, 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych” oraz informację o oświadczeniach w zakresie nauki religii.

Kontroli poddano jednostki budżetowe tj.: Gimnazjum im. Ziemi Śląskiej w Piecach, Szkoła Podstawowa im. Zygmunta Biernackiego w Szczerbicach, Szkoła Podstawowa im. Henryka Mikołaja Góreckiego w Czernicy, Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Gaszowicach, Przedszkole im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Gaszowicach, Przedszkole w Czernicy oraz Zakład Obsługi Komunalnej.

Sprawdzeniem objęto dokumenty: jednostkowe sprawozdania budżetowe ww. jednostek Rb-27S i Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2012 r. i 2013 r., sprawozdania w zakresie operacji finansowych Rb-N i Rb-Z ww. jednostek za IV kwartał 2012 r. i 2013 r., ewidencję analityczną organu finansowego do konta 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych” i do konta 222 - „Rozliczenie dochodów budżetowych” za 2012 r. i 2013 r.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż ww. jednostki budżetowe sporządzały i przedkładały do Urzędu Gminy ww. jednostkowe sprawozdania Rb-27S, Rb-28S, Rb-Z i Rb-N (data wpływu w dniu 31 stycznia 2013 r. i 31 stycznia 2014 r.). Sprawozdania były czytelne, podpisane przez Dyrektorów poszczególnych placówek oraz Głównego Księgowego Gminnego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli. Sprawozdania ww. Zakładu podpisał Kierownik Zakładu Obsługi Komunalnej w Gaszowicach oraz Główny Księgowy. Powyższe sprawozdania zostały sprawdzone pod względem merytorycznym pod względem formalnym i rachunkowym przez pracowników Urzędu Gminy Gaszowice. Ewidencję analityczną prowadzono dla wszystkich jednostek oddzielnie do ww. kont.

W ramach wykonywania zadań kontroli zarządczej oraz koordynacji kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych wynikających z art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn.zm.), do obowiązków wójta należy zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

W związku z powyższym skierowano zapytanie do p. Andrzeja Kowalczyka – Wójta Gminy Gaszowice o zwrócenie się do Dyrektorów szkół o złożenie pisemnego wyjaśnienia dotyczącego:

1. W jaki sposób w kierowanych przez nich szkołach dochowuje się zgodności wynikającej z zapisu § 1 ust. 2 rozporządzenia MEN z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. z 1992 r. Nr 36, poz. 155 z późn.zm.), czyli odbierania życzenia rodziców (opiekunów prawnych), bądź samych uczniów po osiągnięciu pełnoletności, o pobieraniu religii i etyki?
2. W jaki sposób organizowane są lekcje religii (innych wyznań niż rzymskokatolickie) dla grup mniejszej liczby uczniów niż siedmiu uczniów oraz czy są zawierane porozumienia pomiędzy różnymi organami prowadzącymi takie nauczanie?
3. Czy w kierowanych przez nich szkołach prowadzone są zajęcia z etyki?

W wyjaśnieniach p. Andrzeja Kowalczyka – Wójta Gminy Gaszowice, czytamy: „(...)

1. W prowadzonych przez Gminę Gaszowice szkołach nauka religii prowadzona jest zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 14 kwietnia 1992 w sprawie organizowania nauki religii w szkołach publicznych. Zgodności wynikającej z zapisu § 1 ust. 2 Rozporządzenia dochowuje się poprzez składanie pisemnych oświadczeń przez rodziców niepełnoletnich uczniów, w których wyrażają oni życzenie organizowania nauki religii lub etyki dla swoich dzieci. W dwóch szkołach zamiast oświadczeń składane są pisemne wnioski rodziców o wyrażeniu chęci udziału dziecka w lekcjach religii, bądź o zorganizowanie religii. Formy takiego życzenia rodziców zostaną zastąpione od nowego roku szkolnego właściwym nazewnictwem, zgodnie z § 1 ust. 2 Rozporządzeniem, czyli oświadczeniami.

2. W szkołach Gminy Gaszowice nie są organizowane lekcje religii innych wyznań niż rzymskokatolickie, ponieważ nie ma takiej potrzeby – rodzice nie wyrazili takiego życzenia poprzez oświadczenie. Nie są też zawierane porozumienia pomiędzy różnymi organami prowadzącymi nauczanie religii. W Szkole Podstawowej w Czernicy uczy się dwóch uczniów innych wyznań niż rzymskokatolickie (Kościół Zbór w Wodzisławiu Śl., wpisany do rejestru Kościołów i związków wyznaniowych) - nie organizuje się dla nich lekcji religii na terenie szkoły, gdyż szkoła ma obowiązek organizowania lekcji religii dla grupy nie mniejszej niż siedmiu uczniów. Uczniowie Ci uczęszczają na lekcje nauczania biblijnego w Zborze. W Przedszkolu w Gaszowicach troje dzieci jest Świadcami Jehowy. Dwoje z nich rodzice odbierają z przedszkola po godz. 13⁰⁰ (po obowiązkowej realizacji podstawy programowej, zgodnie z zawartą z przedszkolem umową), jedno dziecko zostaje na innych zajęciach dodatkowych pod opieką nauczyciela przedszkola.

3. W szkołach Gminy Gaszowice nie są organizowane lekcje etyki, ponieważ nie ma takiej potrzeby – rodzice nie wyrazili takiego życzenia poprzez oświadczenie. Dodatkowo załączam jednostkowe wyjaśnienia dyrektorów sześciu szkół prowadzonych przez Gminę Gaszowice:

- Przedszkole w Czernicy.
- Przedszkole im. Kubusia Puchatka w Gaszowicach.
- Szkoła Podstawowa im. Henryka Mikołaja Góreckiego w Czernicy.
- Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Gaszowicach.
- Szkoła Podstawowa im. Zygmunta Biernackiego w Szczerbicach.
- Gimnazjum im. Ziemi Śląskiej w Piecach”.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią załącznik nr 1 do niniejszego protokołu kontroli.

Wykaz akt kontroli AK/6100/10/14 V.1 stanowi załącznik Nr 2 do protokołu.

2. Wynagrodzenia nauczycieli

Sprawdzono czy zostało sporządzone sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za 2013 r., oraz czy i w jaki sposób weryfikowano dane podane przez placówki oświatowe do wyliczenia średnich wynagrodzeń nauczycieli. Sprawdzeniem objęto również terminowość przekazania środków finansowych do placówek oświatowych oraz terminowość sporządzenia i przekazania sprawozdania.

Przedłożono dokumentację zawierającą m.in. sprawozdanie, potwierdzenia odbioru/przesłania sprawozdania, wyciągi bankowe potwierdzające przekazanie środków uprawnionym nauczycielom. Kontroli dokonano ponadto na podstawie ewidencji księgowej konta 222 – oraz konta 223.

Przeprowadzenia analizy wydatków poniesionych w 2013 r. na wynagrodzenia nauczycieli w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela, a także przygotowania i sporządzenia w/w sprawozdania dokonali pracownicy GZOSiP.

W toku kontroli dokonano następujących ustaleń:

- sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego zostało dnia 16 stycznia 2014 r. podpisane przez Wójta Gminy Gaszowice. W dniu 20 stycznia 2014 r. przekazano:

1. Przewodniczącemu Rady Gminy Gaszowice.
2. Dyrektorowi Przedszkola w Czernicy,
3. Dyrektorowi Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Gaszowicach,

4. Dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. Henryka Mikołaja Góreckiego w Czernicy
5. Dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Gaszowicach
6. Dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. Zygmunta Biernackiego w Szczerbicach
7. Dyrektorowi Gimnazjum im. Ziemi Śląskiej w Piecach.

Ponadto przekazano również w dniu 20 stycznia 2014 r.: Kuratorium Oświaty w Katowicach, Zarządowi Oddziału ZNP w Gaszowicach, Zarządowi Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ Pracowników Oświaty. Do Regionalnej Izby Obrachunkowej przekazano pocztą elektroniczną 21 stycznia 2014 r.

Z ww. sprawozdania wynika, że w grupie nauczycieli mianowanych wystąpiła ujemna różnica pomiędzy faktycznymi wydatkami, a kwotami wymaganych średnich wynagrodzeń w łącznej kwocie 2.004,10 zł, tj. w:

- SP w Gaszowicach – 695,40 (11 nauczycieli)
- Gimnazjum w Piecach – 523,40 (9 nauczycieli)
- Szkole Podstawowej w Czernicy – 319,01 (6 nauczycieli)
- Szkole Podstawowej w Szczerbicach – 373,72 (6 nauczycieli)
- Przedszkolu w Czernicy – 13,01 – 1 nauczyciel
- Przedszkolu w Gaszowicach – 79,55 (trzech nauczycieli).

Ponadto uzyskano wyjaśnienia dotyczące sposobu weryfikacji przez Urząd Gminy Gaszowice ww. sprawozdania oraz obowiązujących w Urzędzie Gminy Gaszowice procedur w zakresie przekazywania środków na dodatki uzupełniające dla nauczycieli. Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika : „(...) sporządzenie ich oraz kontrola należy do zadań jednostki organizacyjnej gminy t.j. Gminnego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli w Gminie Gaszowice. Jednostka ta reprezentowana jest przez kierownika oraz głównego księgowego wraz z pracownikami. Przekazanie środków na dodatki uzupełniające dla nauczycieli następuje w oparciu o § 11 pkt 12 instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych przyjętej Zarządzeniem Wójta Gminy NR W.0050.76.2011 w dniu 8 czerwca 2011 roku (...)”. Zgodnie z przywołanym w wyjaśnieniu §11 pkt 12 załącznika do Zarządzenia przyjętego przez Wójta Gminy Gaszowice w dniu 8 czerwca 2011 r. , w sprawie przyjęcia instrukcji obiegu kontroli dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Gminy Gaszowice, „podstawą do dokonywania przekazywania środków są zapotrzebowania składane przez jednostki budżetowe, zawierające wielkości środków oraz termin ich przekazania”

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

Wykaz akt kontroli AK/6100/10/14 /V.2 stanowi **załącznik nr 2** do protokołu kontroli.

VI. INNE USTALENIA

1. Wykonanie wniosków pokontrolnych.

W wyniku kontroli kompleksowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, przeprowadzonej w dniach od 21 października do 26 listopada 2010 r., do jednostki kontrolowanej skierowano wystąpienie pokontrolne Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Znak: WK-6100/31/4/10/11 z dnia 11 lutego 2011 r., zawierające 21 wniosków pokontrolnych. Informację o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych p. Andrzej Kowalczyk - Wójt Gminy Gaszowice złożył pismem Znak: FN.300.2.2011 z dnia 3 marca 2011 r. W zakresie realizacji wniosków uwag nie wniesiono.

Na powyższych ustaleniach kontrolę zakończono.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją 1/2014

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielali:

- p. Andrzej Kowalczyk – Wójt Gminy Gaszowice
- p. Sabina Mańczyk – Zastępca Wójta Gminy Gaszowice/Sekretarz
- p. Ewa Grabowska – Skarbnik Gminy Gaszowice

oraz inni pracownicy Urzędu Gminy w Gaszowicach w miarę potrzeby.

Integralną część protokołu stanowią załączniki o numerach:

1. Wyjaśnienia pracowników Urzędu Gminy Gaszowice związane z tematyką kontroli.
2. Wykazy akt kontroli od nr AK/6100/10/14/I do nr AK/6100/10/14/V

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w jednostce kontrolowanej. Powiadomiono kierownictwo jednostki o prawie wynikającym z przepisów art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.) dotyczącym możliwości odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu trzech dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny tej odmowy.

Gaszowice, dn. 20 maja 2014 r.

23.05.2014 inż. Andrzej Kowalczyk

data i podpis

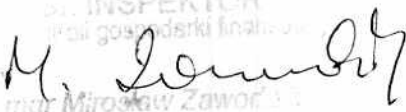
Wójt Gminy Gaszowice

23.05.2014

SKARBNIK GMINY

mgr Ewa Grabowska
data i podpis

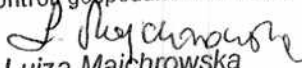
Skarbnik Gminy Gaszowice

INSPEKTOR
d/s kontroli gospodarki finansowej

mgr Mirosław Zawor

INSPEKTOR
d/s kontroli gospodarki finansowej

mgr Anna Hammerlik

INSPEKTOR
d/s kontroli gospodarki finansowej

Luiza Majchrowska

.....
podpisy

Kontrolujący